

4.3
Ejnar Thomsen
Godrimvej 7
7500 Holstebro

Dato: 30.09.2010
Sagsnr.: 037553-2008
Henv. til: Brian Daniel Bak
Tlf.: 96117795

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af svinebruget **BAKKEGÅRDEN**

Godrimvej 7, 7500 Holstebro
Beliggende på matr. . nr. 12b, 9g og 12c Den mellemste del, Sir samt
17, 3b, 18b, 3c og 14a Sir Lyngbjerg, Sir

**MILJØGODKENDELSE MEDDELT
I HENHOLD TIL LBK NR. 1486
AF 4/12-2009 OM MILJØ-
GODKENDELSE M.V. AF HUS-
DYRBRUG.**

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN.....	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE.....	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD.....	8
Dokumentation	8
Frist for udnyttelse af godkendelse	8
Ansøger og ejerforhold	8
Ophør af husdyrbruget	8
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	9
Landskabelige forhold	9
Det ansøgte husdyrhold	9
Stalde	9
Ventilation	9
Rengøring af staldanlæg	10
Foder.....	10
Døde dyr	10
Opbevaring af flydende husdyrgødning.....	10
Påfyldning af gyllevogne	11
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>11</i>
Lugt	11
Transport.....	11
Støj.....	12
Støv.....	12
Tag- og spildevand	12
Skadedyr	13
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	13
Miljø- og ressourcestyring	13
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	14
Drift af husdyrbrugets arealer	14
Udbringning af husdyrgødning.....	14
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer.....</i>	<i>14</i>
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	14
Arter på habitatdirektivets bilag IV	15
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD.....	15
KLAGEVEJLEDNING	15
OFFENTLIGGØRELSE	16
RETSBESKYTTELSE	18
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN.....	18
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	19
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	20
GENERELLE FORHOLD.....	20
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	<i>20</i>
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	<i>21</i>
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder.....</i>	<i>22</i>
<i>Ophør af husdyrbruget.....</i>	<i>23</i>
<i>Alternative muligheder.....</i>	<i>24</i>
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	24
Det ansøgte husdyrhold	24
Produktionsniveau	24
Stalde	25
BAT i staldanlæg	25
Ventilation	28

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Rengøring af staldanlæg	29
Foder.....	29
Fyringsanlæg	32
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof	33
Affald og kemikalier	33
Døde dyr	34
Sprøjtemidler og medicin.....	35
Opbevaring af flydende husdyrgødning.....	36
Påfyldning af gyllevogne	38
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>39</i>
Ammoniak	39
Påvirkning af tør natur.....	40
Lugt	40
Transport.....	42
Støj.....	44
Støv.....	44
Lys	45
Spildevand	45
Skadedyr	46
Driftsforstyrrelser eller uheld.....	46
Renere teknologi og ressourcestyring	47
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	51
Drift af husdyrbrugets arealer	51
Sædskifte	53
Udbringning af husdyrgødning.....	53
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	<i>56</i>
Grundvand	56
Generelle betragtninger for Natura 2000-områder.....	58
<i>Beskrivelse af Nissum Fjord og udpegningsgrundlag.....</i>	<i>59</i>
Fosfor.....	64
Nitrat.....	68
Holstebro Kommunes samlede vurdering af påvirkningen af Nissum Fjord	72
Grundlaget for forhåndsvurdering for opland N65	73
Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning	73
Bilag IV-arter.....	74
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	75
BILAG	76
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	76
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	77
BILAG 3 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	78
BILAG 4 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE.....	79
BILAG 5 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER 1/2	82
BILAG 5 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER 2/2	83
BILAG 6 – NATURA 2000 OMRÅDER IFT. EJENDOM OG UDBRINGNINGSAREALER	84
BILAG 7 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	85
BILAG 8 – UDSPREDNINGSAREALER MED LOVPLIGTIGT NEDFÆLDNINGSKRAV 1/2	86
BILAG 9 – FORVENTEDE TRANSPORTVEJE.....	88
BILAG 10 – HUSDYRBRUGETS AFLØBSFORHOLD.....	89
BILAG 11 – TERRÆNHÆLDNING VED GYLLEBEHOLDERNE – NY BEHOLDER	90
BILAG 12 – NITRATFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER OG DRIKKEVANDSINTERESSER 1/2	91
BILAG 13 – LUGTGENEAFSTAND.....	93
BILAG 14 - JORDBUNDSTYPER 1/2.....	94
BILAG 15 – FORDELING AF FOSFORTAL PÅ UDBRINGNINGSAREALERNE 1/2.....	96
BILAG 16 – RISIKOOMRÅDER FOR FOSFORUDVASKNING (LAVBUNDSOMRÅDER) 1/2	98
BILAG 17 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE) 1/2	100
BILAG 18 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2	102
BILAG 19 – § 21 VURDERING FRA STRUER KOMMUNE 1/18	104
BILAG 20 – BEMÆRKNING FRA DET ØKOLOGISKE RÅD (DØR) I OFFENTLIGHEDSPERIODEN	122

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 21 – ANSØGERS KOMMENTAR TIL INDKOMMEN BEMÆRKNING FRA DØR 123
BILAG 22 – HOLSTEBRO KOMMUNES KOMMENTAR TIL INDKOMMEN BEMÆRKNING FRA DØR 124

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	30.09.2010
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§12 over 250 DE
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Bakkegården Ejnar Kirk Thomsen
CVR-nr. / P-nr.	30617541 / 1013385374
Husdyrbrugets adresse	Godrimvej 7, 7500 Holstebro
Husdyrbrugets telefonnumre	97432158 / 20118158
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Ejnar Thomsen
Matrikel	12b, 9g og 12c Den mellemste del, Sir samt 17, 3b, 18b, 3c og 14a Sir Lyngbjerg, Sir
CHR	56432
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12-2006	Ja
Ejendomsnr.	661-0002476
Husdyrbrugets konsulent	Annette Lykke Pejtersen Svinerådgivning Vest Birk Centerpark 24, 7400 Herning Tlf. nr. 70151200 email: alp@srvest.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 14.11.2008 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Godrimvej 7, 7500 Holstebro. Husdyrbruget bliver større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet². Dette betyder bl.a. at ansøgning om og forslag til miljøgodkendelse af virksomheden skal offentliggøres.

Ansøgningen har været annonceret i Holstebro Onsdag i perioden fra den 9.12.2009 til den 23.12.2009. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 18.08.2010 til den 29.09.2010. Bemærkninger er anført i bilag 20 og 21. Der er ikke tidligere udarbejdet VVM redegørelse eller foretaget VVM screening af dyreholdet.

Husdyrbruget samdrives med slagtesvineproduktionen på Østerbyvej 1, 7500 Holstebro, som udfases efter renoveringen af ungsvinestalden.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 213,36 DE til 391,3 DE fordelt på 315 søer, 10.000 producerede smågrise (7,2-30 kg) og 10.000 producerede slagtesvin (30-105 kg). I forbindelse med udvidelsen etableres der en ny slagtesvinestald på 1.428 m², en eksisterende ungsvinestald ombygges til smågrisestald. Derudover etableres ny gyllebeholder på 3.000 m³ samt fortank. Der etableres endvidere en korngrav ved foderladen.

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor bufferzoner i forhold til naturtyper beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug. Ammoniakemissionen som følge af udvidelsen af husdyrbruget vurderes ikke at påvirke den omgivende natur væsentligt negativt. For at overholde ammoniakemissionskrav etableres der gyllekøling i den nye slagtesvinestald, ligesom der etableres fast teltoverdækning på tre eksisterende gylleholdere og den nye 3000 kbm. gyllebeholder.

Ansøger råder over i alt 250,90 ha ejet og forpagtet udbringningsareal. Der er indgået aftale om overførsel af flydende husdyrgødning svarende til 391,30 DE til Maabjerg BioEnergy, hvorfra der igen modtages 351,26 DE retur i form af væskefraktion efter bioforgasning og separering.

En del af udspretningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Beregninger i ansøgningssystemet viser, at der sker en udvaskning af nitrat fra rodzonen på mellem 34 mg/l og 51 mg/l. Der sker ingen merbelastning ift. nuddriften. Af råvandsanalyser fra Holstebro Vandværks borer, samt i Frøjk Vandværks borer ses der ingen tegn på nitratforurening og der er således på baggrund heraf ikke stillede skærpede vilkår til sikring af det grundvand, der anvendes til drikkevand.

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til nitrat- og fosforfølsomt Natura2000 område og en del af arealerne inden for nitratklasser (I og III). Krav til fosfoverskud samt udvaskning af nitrat er ifølge ansøgningen overholdt.

¹ Lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE, og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for virksomhedens forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke biverksamhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 315 søer, 10.000 producerede slagtesvin og 10.000 producerede smågrise med de angivne vægtintervaller svarende til i alt 391,3 DE, på husdyrbruget 12b, 9g og 12c Den mellemste del, Sir samt 17, 3b, 18b, 3c og 14a Sir Lyngbjerg, Sir, beliggende Godrimvej 7, 7500 Holstebro.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Brian Daniel Bak
Biolog

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jvf. bilag 18), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.
3. Der skal til enhver tid opbevares et eksemplar af miljøgodkendelsen på bedriften. De vilkår, der vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af de personer, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Frist for udnyttelse af godkendelse

4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 4 år fra godkendelsesdatoen.

Ansøger og ejerforhold

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til Holstebro og Struer kommuner senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

6. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Husdyrbrugets anlæg

Landskabelige forhold

7. Den nye slagtesvinestald (1.1.6.) skal delvist indsænkes i terrænet, og den bortgravede jord skal anvendes til etablering af en jordvold omkring stalden, der skal beplantes med et min. 3 rækket læhegn bestående af egnstypisk beplantning. Beplantningen skal til steds vedligeholdes.

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

8. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Årsso (afgangsvægt op til 7,2 kg)	315	73,25
Smågrise (7,2-30 kg)	10.000	46,15
Slagtesvin (30-105 kg.)	10.000	271,90
I alt		391,30

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i skema 2 (side 24). Dyreholdet skal opgøres for hvert planår.

Stalde

9. Den nye slagtesvinestald (1.1.6.) skal etableres med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, samt med gyllekøling.
10. Gyllekølingsanlægget i stald 1.1.6. skal for at opnå en ammoniakreduktion på 22 % køles med en effekt på mindst 24,4 W/m² gyllekumme.
11. Anlægget for gyllekøling i stald 1.1.6. skal være tilsluttet hele året (8.760 timer/år) og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Den faktiske driftstid for pumpen beregnes ved projektering af anlægget.
12. Før den nye slagtesvinestald (1.1.6.) ibrugtages, skal der indsendes oplysninger til Holstebro Kommune på størrelsen af gyllekanalerne (m²), samt varmepumpens størrelse.
13. Pumpens driftstid skal kunne dokumenteres vha. varmepumpens datalogger.
14. Ungsvinestalden (1.1.7.) skal etableres som toklimastald med delvis spaltegulv.

Ventilation

15. Ventilationsanlæggene skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

anvisninger for de pågældende anlæg. Anlægget skal dog som minimum rengøres mindst en gang hvert forår.

Rengøring af staldanlæg

16. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Foder

17. Der skal anvendes fasefodring.
18. Der skal foreligge en logbog, der dokumenterer indhold af råprotein i foderet til søer smågrise og slagtesvin i de enkelte foderblandinger samt vægtintervaller og antallet af foderenheder. Der skal endvidere føres produktionskontrol med oplysninger om fravænnede grise pr. årssø, fravænningsvægt og foderforbrug pr. årssø.
19. En gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en dokumenteret beregning over det gennemsnitlige indhold af råprotein i foderet til slagtesvin, søer og smågrise på årsbasis. Beregningen skal opbevares i logbogen.
20. Logbogens oplysninger i form af indgangs og afgangsvægt, blandeforskrifter, indlægssedler, beregnet gennemsnitligt indhold af g råprotein per FE i foderet til slagtesvin, smågrise og søer etc. skal opbevares og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende, jvf. vilkår 2.
21. Type 2 korrektionsfaktor for søer vedrørende ammoniak må højst være **1,01** beregnet efter følgende formel: $((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr. FE}) / 6250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 27,2$.
22. Type 2 korrektionsfaktor for smågrise må højst være **0,91** beregnet efter følgende formel: $((FE_{sv} \text{ pr. produceret gris} \times g \text{ råprotein pr. FE}_{sv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,026 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 0,628$.
23. Type 2 korrektionsfaktor for slagtesvin må højst være **0,96** beregnet efter følgende formel: $((FE_{sv} \text{ pr. kg tilvækst} \times (\text{slutvægt} - \text{startvægt}) \times g \text{ råprotein pr. FE}_{sv} / 6250) - ((\text{Afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 3,19$. Anvendes slagtevægt er denne lig afgangsvægt/1,31.

Døde dyr

24. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.
25. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

26. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende hus-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

dyrgødning.

27. Husdyrbrugets 4 gyllebeholdere 1.1.8., 1.1.9., 1.1.10. og 1.1.12 skal overdækkes med fast overdækning med korrossionssikring, som sikrer mod indvendig korrosion af gyllebeholderen.
28. Åbningen af teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholderne. Teltoverdækningen må dog højst stå åben i et døgn.
29. I tilfælde af skader på teltoverdækningen, skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen. Såfremt dette ikke kan overholdes, skal en montør rekvireres inden 2 hverdage efter skadens opståen. Der skal foreliggedokumentation herfor.
30. Eventuelle skader på teltoverdækningerne noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne. Såfremt teltoverdækningerne står åben længere end angivet i vilkår 28 noteres dette i logbogen med angivelse af årsag til dette.
31. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 18.

Påfyldning af gyllevogne

32. Der skal anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.
33. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

Lugt

34. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.
35. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

36. Transport til og fra husdyrbruget skal foregå inden for normal arbejdstid kl. 6.00-18.00. Undtagelsesvist kan transport foregå uden for normal arbejdstid. Der accepteres dog perioder med forøget aktivitet i forbindelse med sæsonpræget markarbejde.
37. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

Støj

38. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

39. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklader kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
40. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 38 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
41. Vinduer og døre i stalde skal under normal drift holdes lukkede året rundt.

Støv

42. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.

Tag- og spildevand

43. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

44. Der skal etableres faskiner til nedsivning af tagvand fra den nye stald (bygning 1.1.6. Såfremt det ikke er muligt at etablere faskiner, skal husdyrbruget ansøge Holstebro Kommune om en udledningstilladelse.

Skadedyr

45. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
46. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

47. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret (kontakt Holstebro Kommune vedr. telefonnumre på miljøvagten i forbindelse med opdatering af beredskabsplan).
48. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til straks at anmelde dette til **Alarmcentralen, tlf.: 1-1-2** og efterfølgende til Holstebro Kommune, Natur og Miljø.

Miljø- og ressourcestyring

49. Husdyrbruget skal minimum en gang i kvartalet føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
50. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarelig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og
 - Opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning
 - Tiltag til reducere af kvælstofudledning.
 - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf
 - Reparations- og vedligeholdelsesplaner
 - Affaldsreducerede tiltag
51. Det nye byggeri (det eksisterende er gennemgået i 2010) skal i projekteringen gennemgås af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskinel og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. I forbindelse med gennemgangen skal husdyrbruget undersøge muligheden for etablering af bevægelsessensorstyret udebelysning.

52. Hele husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

53. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 4.
54. Der må maksimalt tilføres væskefraktionen fra afgang og separeret biomasse på bedriftens arealer svarende til 351,26 DE med et udnyttelseskrav på min. 85 % og med den næringsstofsammensætning, der fremgår af skema 6, side 48, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 1,40 DE/ha.
55. Der skal forlægges dokumentation for at svinegylle svarende til 391,30 DE med en næringsstofmængde på mindst 42.151 kgN og 2.691 kg P fraføres til Maabjerg BioEnergi (Maabjerg Bioenergy AMBA, Nupark 47, 7500 Holstebro), CVR 30507509

Udbringning af husdyrgødning

56. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.
57. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
58. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

MILJØPÅVIRKNING FRA HUSDYRBRUGETS AREALER

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

59. Der skal hvert år etableres pligtige efterafgrøder på udbringningsarealerne svarende til 1 procentpoint udover Plantedirektoratets til enhver tid gældende krav om lovpligtige efterafgrøder. De ekstra pligtige efterafgrøder skal anføres i gødningsregnskabet til plantedirektoratet.
60. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

risiko for afstrømning.

61. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyll/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstoffoptag og størst vækst.

Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

62. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Arter på habitatdirektivets bilag IV

63. Såfremt der verificeres padder omfattet af habitatbekendtgørelsens bilag IV i området, skal der etableres en 10 meter sprøjte- og dyrkningsfri zone omkring vandhuller på udbringningsarealerne.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 03-11-2010 påklages til Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 06-10-2010.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Miljøklagenævnet, Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til teknik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro (ansøger)

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:

- Svinerådgivning Vest, Annette Lykke-Pejtersen, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, E-post: alp@srvest.dk (ansøgers rådgiver)
- Struer Kommune, E-post: struer@struer.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov, enie@akademiaarhus.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Ole Østergaard og Karin Haxen Østergaard, Godrimvej 1, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- René og Rita Jensen, Godrimvej 2, 7500 Holstebro (Bortforpagter/lugtkonsekvensafstand)
- Ester Kathrine Gottrup, Godrimvej 3, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Jannie Dybdal Sørensen og Carsten Løppenthin Møller, Godrimvej 4, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Ib Horsbøl Nielsen, Godrimvej 5, st. th, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Anne Mette Sund Duus, Godrimvej 5, st. th, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Else Dahlgaard, Godrimvej 5, st. tv, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Steen Birk Hansen, Godrimvej 6, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Peder Thomsen, Godrimvej 8, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Hanna Ringgaard, Godrimvej 9, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Lea Andreasen, Krunderupparken 54, 7500 Holstebro (medejer af Godrimvej 11, Godrimvej 11, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Gunnar Børge Knudsen, Sir Lyngbjergvej 2, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Tove Vigsø Nielsen, Sir Lyngbjergvej 3, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Niels Overgaard, Sir Lyngbjergvej 4, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Søren Øllgaard Holm, Sirvej 12, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Karsten Lauridsen, Sirvej 14, 7500 Holstebro (ejer også Sirvej 29)(Lugtkonsekvensafstand)
- Kaj Bjørvin Lauridsen, Krunderupparken 136, 7500 Holstebro (Medejer af Sirvej 14) (Lugtkonsekvensafstand)
- Finn Thorsen, Sirvej 21, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Kamma Johanne Jensen, Sirvej 23, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Boet efter Bent Lund Kristensen v/advokat Jes Andersen, Brotorvet 2 A, 7500 Holstebro (ejer af Sirvej 25) (Lugtkonsekvensafstand)
- Ellen Margrethe Bjerre Dyremose, Sirvej 27, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Jens Kynde Holm og Bitten Holm Sørensen, Sirvej 31, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Anders Kirkegård, Sir Østergårdsvej 9, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Maabejrg BioEnergy Leverandørforening Amba, Att. Alan Lunde, Nupark 47, 7500 Holstebro (gyllemodtager)
- John Thomsen, Ringkøbingvej 45, 7500 Holstebro (Bortforpagter)

I perioden 18.08.2010 til 29.09.2010 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Forslaget er annonceret i Holstebro Onsdag, på Holstebro Kommunes hjemmeside og er sendt til nedenstående. Der er i høringsperioden indkommet bemærkning fra Det Økologiske Råd. Bemærkningen fremgår af bilag 20. Ansøger har haft mulighed for at agere på høringssvaret fra Det Økologiske Råd. Ansøgers høringssvar fremgår af bilag 21. Holstebro Kommunes bemærkninger til konsekvenserne af DØR's høring bemærkninger fremgår af bilag 22.

- Ole Østergaard og Karin Haxen Østergaard, Godrimvej 1, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- René og Rita Jensen, Godrimvej 2, 7500 Holstebro (Bortforpagter/lugtkonsekvensafstand)
- Ester Kathrine Gottrup, Godrimvej 3, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Jannie Dybdal Sørensen og Carsten Løppenthin Møller, Godrimvej 4, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Anne Mette Sund Duus og Ib Horsbøl Nielsen, Godrimvej 5, st. th, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Else Dahlgaard, Godrimvej 5, st. tv, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Steen Birk Hansen, Godrimvej 6, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Peder Thomsen, Godrimvej 8, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Hanna Ringgaard, Godrimvej 9, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Lea Andreasen, Krunderupparken 54, 7500 Holstebro (medejer af Godrimvej 11, Godrimvej 11, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Gunnar Børge Knudsen, Sir Lyngbjergvej 2, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Tove Vigsø Nielsen, Sir Lyngbjergvej 3, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Niels Overgaard, Sir Lyngbjergvej 4, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Søren Øllgaard Holm, Sirvej 12, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Karsten Lauridsen, Sirvej 14, 7500 Holstebro (ejer også Sirvej 29)(Lugtkonsekvensafstand)
- Kaj Bjørvin Lauridsen, Krunderupparken 136, 7500 Holstebro (Medejer af Sirvej 14) (Lugtkonsekvensafstand)
- Finn Thorsen, Sirvej 21, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Kamma Johanne Jensen, Sirvej 23, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Boet efter Bent Lund Kristensen v/advokat Jes Andersen, Brotorvet 2 A, 7500 Holstebro (ejer af Sirvej 25) (Lugtkonsekvensafstand)
- Ellen Margrethe Bjerre Dyremose, Sirvej 27, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- Jens Kynde Holm og Bitten Holm Sørensen, Sirvej 31, 7500 Holstebro (Lugtkonsekvensafstand)
- John Thomsen, Ringkøbingvej 45, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Anders Kirkegård, Sir Østergårdsvej 9, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Maabejrg BioEnergy Leverandørforening Amba, Att. Alan Lunde, Nupark 47, 7500 Holstebro (gyllemodtager)
- Svinerådgivning Vest, Annette Lykke-Pejtersen, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, E-post: alp@srvest.dk (ansøgers rådgiver)
- Struer Kommune, E-post: struer@struer.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

enie@akademiaarhus.dk

- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i Holstebro Onsdag i perioden 9/12-2009 til den 23/12-2009. I forbindelse med høringsperioden indkom der ikke bemærkninger.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Godrimvej 7, 7500 Holstebro, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens meddelelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12-2009 hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2018.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 30.09.2010. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Ansøger har oplyst, at den nye slagtesvinestald påbegyndes så snart godkendelsen er givet. Efterfølgende renoveres ungsvinestalden til smågrise. Når renoveringen af ungsvinestalden er færdig, udfases produktionen på Østerbyvej 1. Da renoveringen af ungsvinestalden først kan begynde efter slagtesvinestalden er bygget og først herefter kan tages

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

i brug som smågrisestald, ønsker ansøgeren fristforlængelse, så husdyrudvidelsen først skal være fuldendt 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.

Projektet er baseret på afhændelse af svinegylle til Maabjerg BioEnergi og modtagelse af en separeret væskefraktion til udbringning på husdyrbrugets arealer. Maabjerg BioEnergi vil først være etableret medio 2012. Projektet er betinget af nyetablering af anlæg, hvilket medfører en reovering af eksisterende anlæg til ny dyretype som funktion heraf. Udvidelsen af Soholdet er yderst begrænset. Holstebro Kommune vurderer, at projektet skal være bragt til udførelse senest 2 år efter etablering af Maabjerg BioEnergi, hvilket betyder, at fristen for udnyttelse af nærværende miljøgodkendelse sættes til 4 år, hvorefter miljøgodkendelsen bortfalder.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter,
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og anordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Ejnar Thomsen ejer og driver husdyrbruget på Godrimvej 7, 7500 Holstebro, under CVR-nummer 30617541, "Bakkegården/Ejnar Thomsen". I nudriften samdrives husdyrbruget

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

med svineproduktionen på Østerbyvej 1, 7500 Holstebro, der er beliggende 2,1 km vest for Godrimvej 7, 7500 Holstebro. På Østerbyvej 1 produceres der i nudriften ca. 3.100 slagtesvin. Produktionen på denne ejendom vil efter udvidelsen på Godrimvej 7 blive afviklet.

Den drifts- og miljøansvarlige på ejendommen er Ejnar Thomsen. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Husdyrbruget ligger på Godrimvej 7, 7500 Holstebro - cirka 830 m NNØ for Krunderup og ca. 1,8 km NV for Holstebro. Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand
Nærmeste nabo (Godrimvej 5) – krav 50 meter	70 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Krunderup) - krav 50 meter	715 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende (02.B.31) - krav 50 meter	ca. 1,3 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren (Sir)	ca. 1,6 km

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Højmose	> 15 km
Lobeliesø	> 15 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	1,5 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 8 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 8 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 8 km
Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer* og vandhuller med kransnålag og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	> 8 km
<small>*) Disse søtype er endnu ikke fuldstændigt kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.</small>	

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) - ny slagtesvinestald	138 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m)	

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
- ny slagtesvinestald	> 1 km
Vandløb, grøft, dræn, søer (krav 15 m) - ny slagtesvinestald	230 m
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny slagtesvinestald	57 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - ny slagtesvinestald	> 1 km
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny slagtesvinestald	121 m
Naboskel (krav 30 m) - ny slagtesvinestald	89 m

Svinebruget på Godrimvej 7 ligger ca. 70 m fra nærmeste naboejendom, Godrimvej 5, 7500 Holstebro. Afstandskravene til naboer er overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget anlægsplacering, herunder nye stalde opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede > 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindinger, offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Vurdering i forhold til anlægget

Husdyrbrugets eksisterende anlæg er delvist afskærmet af beplantning omkring ejendommen mod nordøst, øst og sydvest. Den nye gyllebeholder placeres i forlængelse af de eksisterende gyllebeholdere mod øst og den nye slagtesvinestald placeres syd for gyllebeholderne.

Den nye slagtesvinestald anlægges i et meget kuperet terræn. Stalden bliver indsænket i en terrænet, og den fjernede jord anvendes til at anlægge en jordvold omkring bygningen, som vil blive beplantet med et 3 rækket læhegn, hvorved stalden indpasses i landskabet. Naboejendommen på Godrimvej 9, er afskærmet af tæt beplantning mod nordøst og vurderes således ikke at blive generet af de nye driftsbygninger på Godrimvej 7. Mod nord sker der ingen bygningsmæssige ændringer.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg såvel som den nye slagtesvinestald, samt gyllebeholder er beliggende uden for kulturhistoriske områder, kystnærhedszonen, skovbyggelinjen, beskyttede fortidsminder og diger, jvf. bilag 3. Husdyrbrugets anlæg er dog beliggende i landskabsområde, hvor der i særlig grad skal tages hensyn til landskabelige værdier.

Det vurderes, at hensynet til de landskabelige værdier er tilstrækkeligt varetaget i det ansøgte projekt, idet de nye bygninger opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger og

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ikke vurderes at skæmme landskabets karakter, da der stilles vilkår om omkring slørende beplantning omkring den nye stald.

Vurdering i forhold til arealer

En del af markerne er beliggende i et område, der i kommuneplanen 2009-2021 er udpeget som særligt værdifuldt kulturhistorisk område, jvf. bilag 5. Kulturarvsarealet dækker dele af den såkaldte "Oldtidsvej", som løber langs sidste istids hovedopholdsline gennem hele vestjylland fra Vesterhavet ved Trans ind til Karup Å. Vejforløbet eller vejkorridoren markeres af 1) fredede og overpløjede gravhøje, samt af 2) vejspor, som ses i heder og på luftfotos, og af 3) eksisterende veje og hulveje. Forløbet er meget markant fra Vesterhavet og helt ind til Stubbergård Sø og Flynder Sø. Herefter på det sidste korte stræk er der flere forløb, som hver især er markeret med gravhøje, men ikke så markant, som på resten af strækningen. Forløbet strækker sig over ca. 77 km. Der er ca. 430 fredede gravhøje i forløbet og registreret ca. 1.070 overpløjede høje (hvoraf nogle kun er registrerede på luftfotos), altså i alt ca. 1.500 gravhøje. Højrækken er uden tvivl en af de mest markante i landet.

Beskyttede fortidsminder

Markerne Obj-2 og Obj-90 ligger inden for beskyttelseszonerne for beskyttede fortidsminder i form af gravhøje, jvf. bilag 5. Selve gravhøjene er beliggende uden for de respektive markarealer. Gravhøjene er, jvf. § 29f i museumsloven, beskyttet af en 2 m beskyttelseszone, hvor der ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der stilles ikke skærpende vilkår. Jvf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre Kommunen meddeler dispensation hertil.

Beskyttede diger

Ved markerne Obj-93, Obj-85, Obj-2, Obj-46, Obj-39, Obj-65 og Obj-64 ligger beskyttede diger, jvf. bilag 5. Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Der må derfor ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digeres placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

ALTERNATIVE MULIGHEDER

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser, der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på ejendommen. Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring ejendommen ikke øges yderligere. Forudsætningerne for den ansøgte udvidelse er at skabe en rentabel produktion på bedriften. Grundlaget herfor er skabt gennem udvidelse af udbringningsarealer i form af eget og forpagtet jord samt en Biogas aftale. Det har givet mulighed for at udbygge svineproduktionen på bedriften.

Ansøger har foretaget 3 scenarie beregninger på alternative muligheder for placering af staldanlægget, dog er den endelige placering valgt for at tage mest mulig hensyn til naboer, økonomi og placering i landskabet. En alternativ placering af den nye stald er vest for det eksisterende anlæg på modsatte side af Godrimvej. En anden placering er nord-syd gående placering ca. 55 meter syd for stald 1.1.7. Stalden kan flyttes nærmere på det eksisterende anlæg, men dette vil betyde, at produktionen af slagtesvin skulle reduceres med 2500 slagtesvin. Dette ville medføre en fortsat transport af smågrise til Østerbyvej 1. Holstebro Kommune vurderer derfor, at det valgte projekt og de angivne tiltag, samt vurderingen heraf er tilstrækkelig begrundet. Kommunen vurderer ikke, at der er alternativer, der vil være væsentligt bedre end det godkendte.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt med nedenstående produktionsstørrelse i de staldsystemer, der er angivet i skema 2.

Skema 1. Produktionsstørrelse.

Dyreart/type	Eksisterende produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Årsso	305	70,93	315	73,25
Slagtesvin (30-45 kg)	4.375	16,40		
Slagtesvin (45-100,5 kg.)	4.287	90,84		
Slagtesvin (30-105 kg)			10.000	271,90
Smågrise (7,2-30 kg)	7.625	35,19	10.000	46,15
I alt		213,36		391,30

Produktionsniveau

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Der stilles vilkår om, at der maksimalt må produceres det ansøgte dyrehold, som beskrevet i skema 1 indenfor hvert planår (1. august-31. juli).

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af skema 2, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 2.

Stald nr. angiver staldnummeret, som det er angivet i ansøgningskemaet.

Skema 2. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem.

Stald nr.	Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektur	Nudrift drift		Ansøgt drift			Staldsystem
			Antal	DE	Stipladser	Antal	DE	
1.1.1.	Farestald	Årsso	305	21,38	60	315	22,08	Farestald, kassestier, delvis spaltegulv
1.1.2.	Transponderstald	Årsso	215	34,93	180	222	36,06	Løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv
1.1.3.	Løbe-/kontrolafdeling	Årsso	90	14,62	75	93	15,11	løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
1.1.4.	2-klima stald	Smågrise (7,2-30 kg)	7.625	35,19	1.180	7.625	35,19	Toklimastald, delvis spaltegulv
1.1.5.	Eksisterende slagtesvinestald	Slagtesvin 45.0-100,5 kg	4.287	90,84				Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv
		Slagtesvin (30-55 kg)			780	10.000	71,86	
1.1.6.	Ny slagtesvinestald	Slagtesvin (55-105 kg)			1.100	10.000	200,04	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv. Gyllekøling (effekt 22 %)
1.1.7	Ungsvinestald	Slagtesvin (30-45 kg)	4.375	16,40				Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv
		Smågrise (7,2-30 kg)			365	2.375	10,96	Toklimastald, delvis spaltegulv
				213,36			391,30	

I forbindelse med udvidelsen opføres en ny slagtesvinestald (stald 1.1.6.). Derudover ombygges en eksisterende ungsvinestald til at være decideret smågrisestald, jvf. bilag 2. I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter, som ansøger har anført i forbindelse med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

BAT i staldanlæg

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

BAT i staldanlæggene

Med hensyn til BAT og staldsystemer, er der flere beskrivelser af, hvad BAT er. Der er bla. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), samt Miljøstyrelsens BAT-blade.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle,
 - et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
 - et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien,
 - en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder
- Ifølge Dansk Svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet udbredelse herhjemme og de manglende erfaringer med systemet betyder, at de vurderes som usikre med hensyn til drift og funktion.

I Danmark er der udarbejdet 3 BAT-byggeblade:

- 1) Delvist spaltegulv ved 1/3 spaltegulvsareal
- 2) Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund
- 3) Luftvasker med syre, rensning af 60 procent afgangsluft

På tidspunktet for godkendelsens udarbejdelse er disse BAT blade under revision.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald 1.1.1

Farestald: Staldbygningen er både i nudrift og ansøgt drift indrettet som farestald, med kassestier og delvis spaltegulv (jf. BAT byggeblad.nr. 106.02-51). Farestier med delvist spaltegulv reducerer ammoniakfordampningen i forhold til referencesystemet, samt giver en øget dyrevelfærd og et bedre arbejdsmiljø og vurderes af Holstebro Kommune at være BAT i dette projekt.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald 1.1.2 og 1.1.3

Transponderstalden og løbe-/kontrolafdelingen: Staldene er både i nudrift og ansøgt drift indrettet som løbe- og drægtighedsstalde, hvor dyrene i transponderstalden er løsgående på delvis spaltegulv og i løbe-/kontrolafdelingen er der individuel opstaldning på delvis spaltegulv. Gulvsystemet vil ikke blive renoveret og fortsætter derfor i fremadrettet drift. Der findes et BAT-blad (106.01-51 - Delvist spaltegulv med skraber og køling af kanalbund) for drægtighedstalde. Staldene lever ikke op til BAT-byggebladet. Holstebro Kommune vurderer imidlertid, at det ikke vil være proportionalt, at brække gyllekanaler op og etablere gyllekøling.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald 1.1.5. og 1.1.6

Eksisterende og ny slagtesvinestald: Eks. Slagtesvinestald er placeret længst mod øst og den nye slagtesvinestald placeres 60 m sydvest for eksisterende bygninger og 20 meter syd for gyllebeholderne, jvf. bilag 1. Den nuværende slagtesvinestald bruges i ansøgt drift som forfedestald, hvor svinene går fra de vejer 30-55 kg. Efterfølgende flyttes de til den nye slagtesvinestald til de vejer 105 kg. Den eksisterende stald er indrettet og den nye

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

stald indrettes med delvist spaltegulv, 25-49 %. For slagtesvin er delvis spaltegulv med 25-49 % spaltegulv BAT (106.04-52). I den nye slagtesvinestald etableres der endvidere gyllekøling (jf. Sv.St.011. Udgave oprettet 19.05.09) med en forventet ammoniakreducerende effekt på 22 %. Holstebro Kommune vurderer, at staldene lever op til BAT.

Der stilles vilkår om, at der senest ved ibrugtagning af ny slagtesvinestald (1.1.6.) indsendes oplysninger til Holstebro Kommune om størrelsen af gyllekanalerne (m²), samt varmepumpen, således den samlede køleeffekt kan beregnes. Ansøger har redegjort for, at dette vil ske i forbindelse med projekteringen af byggeriet. Det er vurderet, at der skal køles med en effekt på 24,4 W/m² for at opnå en ammoniakemissionsreduktion på 22 % (-0,004*24,4²+24,4). Der etableres datalogger på varmepumpen. Der stilles vilkår herom.

Ansøger valg og fravalg af BAT i stald 1.1.4. og 1.1.7

2-klimastald og ungsvinestald: Den eksisterende 2-klimastald til smågrise fortsætter uændret i ansøgt drift med at være toklimastald med delvis spaltegulv. Ungsvinestalden ombygges fra slagtesvinestald med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv til smågrisestald, hvor stalden indrettes som toklimastald med delvis spaltegulv. Toklimastalde med delvist spaltegulv svarer til det bedste staldsystem for smågrise (jf. BAT-byggeblad nr. 106.03-52). Holstebro Kommune vurderer, at toklimastald med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv ved smågrisene er BAT.

Ansøgers fravalg af BAT

Tilsætning af benzoesyre til foderet er fravalgt, da effekten i forhold til omkostningerne forbundet med tilsætningen vurderes at være for lille i det konkrete projekt. Med forventet prisstigning af benzoesyre i 2010 vil omkostningen udgøre ca. 20 kr./slagtesvin. Med nutidens DB i slagtesvineproduktionen er tilsætning af benzoesyre ikke økonomisk relevant.

Da anlægget ikke har problemer med at overholde de ved lov fastsatte geneafstande til nabo, samlet bebyggelse eller byzone i forhold til lugt, foretages ingen ændring af ventilationsafkast. Af samme grund fravælges også biologisk luftvasker, samt på grund af de store driftsmæssige omkostninger forbundet med driften heraf.

Gylleforsuring er fravalgt, da gyllen behandles på biogasanlæg og man derved ikke får sit eget gylle retur. Dermed forsvinder den økonomiske fordel der ville have været ved at udnytte det ekstra kvælstof i marken gylleforsuringens effekt ville medføre. Dette sammenholdt med en økonomisk større investering, - anslået 1.000.000 kr. og årlige udgifter til drift og afskrivning på 200.000 kr. synes ikke at være økonomisk proportionalt i dette projekt. På baggrund af økonomisk proportionalitet fravælges også kemisk luftvasker. Investeringen udgør ca. 400.000 kr. Hertil kommer omkostningerne til den daglige drift. Ifølge Miljøstyrelsens BAT-blad: Luftvasker med syre (19.05.2009) er den samlede meromkostningen pr. produceret slagtesvin ved 100 % luftrensning 20 kr. Luftvaskeren er således valgt fra ud fra en samlet økonomisk betragtning.

Gylleseparation fravælges, da ejendommens harmoniareal er tilstrækkeligt stort til udbringning af gylle, samt det anses for at være unødvendigt og fordyrende for processen, da gyllen desuden afgasses hos Maabjerg Biogas.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af ansøgers fravalg af BAT

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Benzoesyre

Tilsætning af benzoesyre til svinefoderet reducerer ammoniakemissionen, idet benzoesyre har en antimikrobiel effekt i grisenes mave-tarm-kanal, hvilket forbedrer fordøjeligheden og udnyttelsen af foderet, hvilket reducerer mængden af kvælstof i gyllen pr. kg tilvækst. Benzoesyre og glycin omdannes i leveren til hippursyre, som udskilles via urinen. Hippursyre forsurer urinen, hvilket reducerer pH i gyllen. Når pH sænkes i gyllen forskubbes ligevægten mellem ammoniak og ammonium mod ammonium, hvorved ammoniakfordampningen reduceres. I henhold til teknologilisten kan der anvendes op til 10 gram benzoesyre pr. kg. foder, hvilket reducerer ammoniakfordampningen med 10 procent. Omkostningen ved anvendelse af benzoesyre afhænger i høj grad af de opnåede produktionsforbedringer i besætningen. Videncenter for slagtesvin meddelelse nr. 858 fandt, at tilsætning af ca. 9 gram benzoesyre pr. kg foder medførte en reel ekstraomkostning på 4,5 kr. pr. kg. foder svarende til 7,4 kr. pr. svin (30-102 kg). Omregnet betyder det en omkostning på 265 kr. pr. kg reduceret N i en stald med 25-49 % fast gulv. På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, at tilsætning af benzoesyre til slagtesvinefoder p.t. ikke er BAT. Der er ikke lavet forsøg med tilsætning af f.eks. 5 gram benzoesyre pr. kg foder, og det kan ikke afvises, at et sådant tiltag vil medføre resultater, der kunne være BAT. Holstebro Kommune vurderer imidlertid, at der p.t. ikke foreligger tilstrækkeligt med viden til at stille vilkår om anvendes herom.

Gylleforsuring

Omkostningen til etablering af gylleforsuring er ud fra miljøstyrelsens BAT-blad (Sl.St.01:v1.05-09) vurderet at være ca. 12 kr. pr. slagtesvin svarende til 3 % af de samlede produktionsomkostninger. Holstebro Kommune finder derfor ikke, at det er BAT i det pågældende anlæg. Holstebro Kommune har derfor ikke forholdt sig videre til ansøgers argumenter for fravalg.

Gylleseparation

Idet gyllen afhændes til Maabjerg BioEnergi, hvor gyllen separeres, vurderer Holstebro Kommune ikke, at det vil være BAT og foretage separation på husdyrbrugets anlæg.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, husdyrbrugets staldindretning lever op til BAT, hvor dette er proportionalt. Forhold omkring ammoniakfordampning fra det samlede anlæg er behandlet under afsnittet Ammoniak.

Ventilation

Alle stalde er ventilerede ved mekanisk ventilation. Der anvendes undertryksventilation og frekvensstyrede ventilatorer, hvilket sikrer, at ventilationen kun starter op efter behov. Ventilationen har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, som sikrer at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes og energispild undgås.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

I henhold til normtal udgør ventilation ca. 35 % af et svinebrugs energiforbrug. Ventilationsanlæg består af mange - og for nogles vedkommende - ret følsomme komponenter. Løbende vedligeholdelse er med til at sikre et korrekt og optimalt fungerende ventilationsanlæg. Vedligeholdelse omfatter blandt andet kontrol af temperatur- og evt. luftfugtighedsfølere. Fejlvisning på følere kan være betydelig og årsag til et markant merforbrug af energi - især hvis der tilføres varme til stalden fra et opvarmningsanlæg. Følere, der viser for lav temperatur og/eller for høj luftfugtighed, vil medføre et større varmekonsum end nødvendigt. Tillige vil en for tør staldluft påvirke kunne dyrenes sundhed. Beskadigede ventilatorvinger har en forringet energieffektivitet og vil desuden give mere støj. Defekte lejer støjer, har forringet energieffektivitet og kan give pludselige nedbrud. Regelmæssig rengøring har stor betydning for ydelsen og energiforbruget. Ventilationskanalerne skal generelt renses mindst én gang om året for at sikre optimal ydelse. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ventilationsanlæggene vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for de pågældende anlæg. Anlægget skal dog som minimum rengøres mindst en gang årligt.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, skal der føres eftersyn med og rengøring af ventilatorer samt temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation. Holstebro Kommune vurderer at anlægget, med de stillede vilkår, lever op til kravet om BAT.

Rengøring af staldanlæg

Husdyrbruget oplyser, at staldene iblødsættes før de rengøres med højtryksrensere, for at mindske vandforbrug.

Ventilationen rengøres og vedligeholdes efter behov, så der opretholdes optimal effekt heraf, samt energispild undgås.

Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på ammoniak- og staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT, at anvende rengøringsmetoder, der minimerer vandforbruget hertil. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT.

Foder

På bedriften ændres der ikke på foderanlæg, fodertype og blanding i den ansøgte drift. På ejendommen er der en gastæt kornsilo på 6.500 tønder og sojaskrå opbevares i 3 x 6 tons siloer. Der forefindes yderligere 6 færdigvaresiloer på henholdsvis 1, 1, 2, 2, 4 og 4 tons, 3 mineralpåslag, samt 1 fiskemelsilo på 6 tons og en 6 tons fedttank. På ejendommen etableres der i forbindelse med udvidelsen en 50 m³ overdækket korngrav i tilknytning til foder-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

laden, 6 stk. 18 tons siloer i foderladen, en 3,5 tons og en 5 tons færdigvaresiloer, samt yderligere 2 mineralpåslag.

Halm opbevares fortsat i foderladen. Der anvendes tørfoder i alle staldafsnit.

Ansøger oplyser, at alle grise fodres med næringsstoftilpassede blandinger, som skiftes gennem vækstperiode og cyklus (fasefodring). Foderplaner udarbejdes i samarbejde med konsulent/foderfirma og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.

Holstebro Kommunes vurdering

En forbedring af foderudnyttelsen reducerer udskillelsen af kvælstof (ammoniak). Kvælstofudskillelsen kan - udover ved forbedring af foderudnyttelsen – reduceres ved sænkning af proteinindholdet i foderet. Proteinindholdet sænkes ved øget anvendelse af frie aminosyrer i stedet for proteinfodermidler og ved anvendelse af fasefodring, hvor indholdet af protein løbende tilpasses grisenes behov. Hovedparten af reduktionen opnås som følge af brug af frie aminosyrer. Reduktion af kvælstofindholdet i gødningen bevirker en endnu større reduktion i ammoniak-fordampningen, da mængden af kvælstof udskilt igennem urin reduceres mere end total-N, og da pH i gyllen falder, når proteinindholdet i foderet sænkes.

Ammoniakfordampningen kan endvidere formindskes ved tilsætning af benzoesyre eller erstatning af kridt med salte, der forsurer urinen. En anden potentiel fodringsstrategi til at reducere ammoniak er, at ændre mængde og kilde af fiber i foderet. Brug af forsurende calciumsalte og øget fiberindhold i foderet giver dog risiko for nedsatte produktionsresultater. Vedrørende benzoesyre findes der ikke danske forsøg, der dokumenter en ammoniakreducerende effekt af den tilladte dosis for søer. Der er heller ikke nogen dokumentation for omkostningerne til anvendelse af benzoesyre. (Dansk Svineproduktion, Landscentret, Meddelelse nr. 738). Vedrørende tilsætning af salte har der været effekt på ammoniakfordampning, men der har været negativ effekt på trivsel og tilvækst hos grisene (Dansk Svineproduktion, Landscentret, Meddelelse nr. 690).

Svinegyllen fra husdyrbruget afsættes til Måbjerg Bioenergi, hvor gyllen afgasses og separeres, således at der fremkommer en fiberfraktion med et højt indhold af fosfor og organisk bundet kvælstof. Herved indeholder væskefraktionen, der sendes retur til udbringning på husdyrbrugets udbringningsarealer, under 10 kg P/DE, hvilket svarer til et arealspecifikt fosforunderskud på ca. 15 kg P/ha. Det vurderes derfor ikke proportionalt, at stille krav om foderkorrektioner i relation til fosfor.

Der er på EU-plan udarbejdet et såkaldt BREF-dokument, der er et referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv svineproduktion. Dette dokument fra 2003 indeholder bl.a. foderoptimeringsvurderinger. I Danmark opgøres foder mængder og indhold på en anden måde end i det resterende EU, hvorfor sammenligninger oftest er vanskelige og behæftet med en vis usikkerhed. Miljøstyrelsen har i teknologibladerne for råprotein i so-, smågrise- og slagtesvinefoder søgt at omregne BREF-normerne til danske værdier, jvf. nedenstående.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Dyretype	BREF-niveau		Ansøgt	
	FE pr. kg tilvækst Eller FE pr. so	g råprotein pr. FE	FE pr. kg tilvækst Eller FE pr. so	g råprotein pr. FE
Søer	1484	148	1500	138,0
Smågrise	1,933	172	1,980	161,0
Slagtesvin	*	140-170	2,85	151,0

* FE pr. kg tilvækst for slagtesvin fremgår ikke af BREF-dokumentet eller miljøstyrelsens teknologiblad for råprotein i slagtesvinefoder og er derfor ikke angivet.

Indholdet af råprotein i det ansøgte foder ligger enten under eller indenfor det i BREF-dokumentet anførte niveau. Det er oplyst, at der anvendes fasefodring. Holstebro Kommune vurderer, at det ansøgte foder overholder kravet til BAT, og der stilles vilkår til den ansøgte fodring, jvf. nedenstående.

Foderkorrektioner for søer, råprotein

Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, antal fravænnede grise og fravænningsvægt skal type 2 korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formlen:

$$\left(\left(\text{FE}_{\text{sv}} \text{ pr. årsso} \times \text{g råprotein pr. FE} \right) / 6250 \right) - 1,50 - \left(\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst} \right) / 27,2$$
 fra Plantedirektoratets vejledning om gødskning og harmoniregler 2005/2006.

Vilkåret er beregnet ud fra de værdier, der er angivet i ansøgningen: 138,0 g råprotein pr. FE_{sv} , 1500 FE pr. årsso, 24,6 fravænnede grise pr. årsso med en fravænningsvægt på 7,2 kg. De tilsvarende normtal (2005/2006) som er grundlag for beregningsformlen er 1442 FE_{sv} pr. årsso, 142,8 g råprotein pr. FE, 24,6 fravænnede grise pr. årsso med en fravænningsvægt på 7,2 kg.

De indtastede værdier i ansøgningen for foderforbrug, proteinindhold og vægtinterval er ikke bindende, men hvis ansøger ændrer en af de 3 faktorer skal det sikres, at vilkårskorrektionsfaktoren er overholdt. Størrelsen på vilkårskorrektionsfaktoren er fremkommet ved at indsætte de indtastede tal fra ansøgningen i ovenstående ligning, som følger:

Type 2 korrektionsfaktor: $\left(\left(1500 \text{ FE pr. årsso} \times 138,0 \text{ g råprotein pr. FE}_{\text{sv}} \right) / 6250 \right) - 1,50 - \left(24,6 \text{ fravænnede smågrise pr. årsso} \times 7,2 \text{ kg} \times 0,024 \text{ kg N pr. kg tilvækst} \right) / 27,2 = 1,01$.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal kunne dokumentere en type 2 korrektionsfaktor for soholdet på 1,01.

Såfremt der kun anvendes foderblandinger deklareret med FE_{sv} , sættes FE lig FE_{sv} . Såfremt der anvendes foderblandinger deklareret med både FE_{sv} og FE_{dr} anvendes følgende: FE pr. årsso beregnes som summen af FE_{sv} og FE_{dr} , og g råprotein pr. FE beregnes som et vægtet gennemsnit af de anvendte foderblandingers råproteinindhold (g råprotein pr. $\text{FE}_{\text{sv}} \times \text{FE}_{\text{sv}} \text{ pr. årsso} + \text{g råprotein pr. FE}_{\text{dr}} \times \text{FE}_{\text{dr}} \text{ pr. årsso} \right) / \left(\text{FE}_{\text{sv}} + \text{FE}_{\text{dr}} \right)$.

Foderkorrektioner for smågrise, råprotein

Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, indgangs- og afgangsvægt skal type 2 korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formlen:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

$((\text{FE}_{\text{sv}} \text{ pr. produceret gris} \times \text{g råprotein pr. FE}_{\text{sv}} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,026 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 0,628$ fra Plantedirektoratets vejledning om gødskning og harmoniregler 2005/2006.

Vilkåret er beregnet ud fra de værdier der er angivet i ansøgningen: 161,0 g råprotein pr. FE, 1,98 FE pr. kg tilvækst, indgangsvægt 7,2 kg, afgangsvægt 30 kg. De indtastede værdier i ansøgningen for foderforbrug, proteinindhold og vægtinterval er ikke bindende, men hvis ansøger ændrer en af de 3 faktorer skal det sikres, at vilkårskorrektionsfaktoren er overholdt. Størrelsen på vilkårskorrektionsfaktoren er fremkommet ved at indsætte de indtastede tal fra ansøgningen i ovenstående ligning, som følger:

Type 2 korrektionsfaktor: $((2,85 \text{ FE}_{\text{sv}} * (30-7,2) \text{ kg tilvækst} \times 161,0 \text{ g råprotein pr. FE}_{\text{sv}} / 6250) - ((30-7,2) \times 0,026 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 0,628 = 0,91$

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal kunne dokumentere en type 2 korrektionsfaktor for smågrise på 0,91.

Foderkorrektioner for slagtesvin, råprotein

Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, indgangsvægt og afgangsvægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formlen:

$((\text{FE}_{\text{sv}} \text{ pr. kg tilvækst} \times (\text{slutvægt} - \text{startvægt}) \times \text{g råprotein pr. FE}_{\text{sv}} / 6250) - ((\text{Afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 3,19$ fra Plantedirektoratets vejledning om gødskning og harmoniregler 2005/2006.

Vilkåret er beregnet ud fra de værdier der er angivet i ansøgningen: 151,0 g råprotein pr. FE, 2,85 FE pr. kg tilvækst, indgangsvægt 30 kg, afgangsvægt 105 kg. De indtastede værdier i ansøgningen for foderforbrug, proteinindhold og vægtinterval er ikke bindende, men hvis ansøger ændrer en af de 3 faktorer skal det sikres, at vilkårskorrektionsfaktoren er overholdt. Størrelsen på vilkårskorrektionsfaktoren er fremkommet ved at indsætte de indtastede tal fra ansøgningen i ovenstående ligning, som følger:

Type 2 korrektionsfaktor: $((2,85 \text{ FE}_{\text{sv}} \text{ pr. kg tilvækst} \times (105 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 151,0 \text{ g råprotein pr. FE}_{\text{sv}} / 6250) - ((105 \text{ kg} - 30 \text{ kg}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 3,19 = 0,96$

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal kunne dokumentere en type 2 korrektionsfaktor for slagtesvin på 0,96.

Fyringsanlæg

Ejendommen har et halmfyr, jvf. bilag 2, som ansøger har oplyst har en indfyringseffekt på 320 kW, og som derfor ikke er miljøgodkendelsespligtigt efter miljøbeskyttelsesloven. Der stilles ingen vilkår vedr. ejendommens fyringsanlæg.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Overskudsvarmen fra gyllekølingen i den nye slagtesvinestald forventes at dække en væsentlig del af varmebehovet på anlægget.

Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Type	Placering	Fabrikant	Type nr.	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Fast bund	-	-	2005	2.400 L, Diesel

Der forefindes en overjordisk dieselolietank fra 2005 på ejendommen. Tanken er placeret på fast bund i forlængelse af maskinhuset mod syd.

Olier og kemikalier

Olie- og kemikalieaffald opbevares i tromler på fast og tæt underlag. Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. opbevares i en spand, og afleveres til Marius Pedersen. Se tabel under "Affald og Kemikalier" nedenfor.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald og kemikalier

Ansøger angiver, at affald fra ejendommen håndteres i henhold til nedenstående:

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brandbart)	40 tomme kemikaliedunke / affaldscontainer	Afhentes af Marius Pedersen 1 gang/mdr.
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	400 l/år / Olietromler	Afhentes af Dansk Olie genbrug ca. 2 gange/år
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester	Opbevares i dunke	Afleveres til Marius Pedersen som klinisk affald
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	1200 kg / Affaldscontainer	Afhentes af Marius Pedersen 1 gang/mdr.
EAK-kode 02-01-04	Plast	1200 kg / affaldscontainer	Afhentes af Marius Pedersen 1 gang/mdr.
EAK-kode 15-02-02-00	Oliefiltre	4 stk / olietromle	Afleveres til erhvervsgenbrugspladsen

Akkumulatorer afleveres til sælger og jern afhentes af produkthandlere.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

Animalsk affald opbevares under kadaverkappe hævet fra jorden eller i container, så der ikke opstår uhygiejniske forhold indtil afhentning af DAKA. Der afhentes i gennemsnit døde dyr fra ejendommen 1 gang ugentligt, og der går maksimalt 48 timer fra dyrene tilmeldes DAKA, til de afhentes.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentligt vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

Håndteringen af døde dyr skal opfylde gældende lovkrav. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Sprøjtemidler og medicin

Opbevaring

En eventuel restbeholdning af sprøjtemidler opbevares på ejendommen i dunke, i aflåst kemikalierum ved klimastalden og anvendes i den følgende vækstsæson.

Kemikalieaffald skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke.

Håndtering af marksprøjte

Rengøring af marksprøjten sker i marken og påfyldning sker ved maskinhuset, hvor det suges op i sprøjten fra en buffertank.

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig kilde punktkildeforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT overholdes.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Beholdere er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderne tømmes regelmæssigt med henblik på eftersyn og vedligeholdelse
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttet mod tæring
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- Beholderne 1.1.8., 1.1.9., 1.1.10 og 1.1.12 er overdækket med fast overdækning
- På beholder 1.1.11. etableres flydelag med halm. Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog
- Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

Af ansøgningen fremgår det, at der årligt produceres flydende husdyrgødning svarende til 8.277 m³ inkl. 560 m³ vaskevand til rengøring af staldanlæg, samt anslået drikkevandsspild svarer til ca. 960 m³.

I nedenstående skema angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Sidste 10 års beholderkontrol	Kapacitet [m ³]	Overdækning
Gyllebeholder (1.1.8.)	1993	2008	1.295	Fast
Gyllebeholder (1.1.9.)	1985	2008	1.295	Fast
Gyllebeholder (1.1.10.)	1982	2008	457	Fast
Gyllebeholder (1.1.11.)*	1980	2008	160	Naturligt flydelag
Ny gyllebeholder (1.1.12.)			3.000	Fast
SAMLET OPBEVARINGSKAPACITET:			6.207	

* Tanken bruges til rågylle og som buffer i foråret, når der er kapacitetsproblemer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Den lille beholder på 160 m³ (1.1.11.) bruges ifølge ansøger til rågylle, når der er kapacitetsproblemer. Tanken er fra 1980, og da der er tale om en lille, samt ældre tank, vurderer ansøger ikke, der er økonomi i at etablere fast overdækning.

Fast overdækning af gyllebeholder

Der bliver i forbindelse med udvidelsen etableret fast overdækning jf. Landbrugets Byggeblad nr. 103.04-29 på gyllebeholderne (1.1.8., 1.1.9, 1.1.10. og 1.1.12.). Der stilles vilkår om, at der etableres korrosionssikring. Herudover skilles der vilkår om, at teltoverdækning maksimalt må stå åben i et døgn i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder, og at skader på overdækningen skal repareres, ligesom der skal føres logbog over skader.

Der er foretaget beregninger af omkostningerne ved overdækning af gyllebeholderne. Omkostningen pr. reduceret kg N er vurderet til 74 kr. for gyllebeholder 1.1.12. Holstebro Kommune vurderer derfor, at det er BAT at etablere fast overdækning på beholder 1.1.12., hvilket indgår i Holstebro Kommunes BAT-niveau, der er behandlet yderligere under afsnittet Ammoniak.

Overdækning af de andre gyllebeholdere er vurderet at koste mere end 140 kr. pr. kg reduceret N. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at det ikke vil være BAT at overdække disse holdere. Ansøger har valgt, at overdække tre af beholderne som kompensatoriske tiltag til overholdelse af ammoniakemissionsniveauet angivet i bilag 20.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til 9 måneders produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødnings næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

I husdyrbrugets egne beholdere er der således en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til 9 måneders produktion. Dette opfylder i henhold til Holstebro Kommunes vurdering kravet om tilstrækkelig opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal have en opbevaringskapacitet svarende til 9 mdr. tilførsel.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Der stilles vilkår om, at gyllebeholdere minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning – skal inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT.

Påfyldning af gyllevogne

Gyllen suges op fra gylletank med en påmonteret sugekran, og der er derfor ikke nogen stationær pumpe og læsseplads .

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

De generelle regler for pumper anvendt til gyllepumpning blev den 15. september 2008 ændret ved bekendtgørelse nr. 1695 af 19/12 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer. I henhold til de nye regler skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning.

Der produceres og opbevares ikke dybstrøelse og fast gødning på ejendommen. Al gødning opbares i husdyrbrugets gyllebeholdere indtil levering til biogasanlæg eller udbringning.

Foderrester m.v.

Gødning, foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. i gyllebeholder.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG**Ammoniak**

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 4.910 kg/år, hvilket er en meremission på 1.443 kg N / år i forhold til førsituationen, jvf. skema 3.

Skema 3. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets anlæg.

Beskrivelse	N-emission
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stalde og lager opfyldt?	Ja
Emission fra stalde omfattet af kravet om 20 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	2.633 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	1.874 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	404 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	0 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min. 20 % reduktion	4.910 kg N / år
Meremission	1.443 kg N / år

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 20 %

Krav om 20 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jvf. IT-ansøgningen.

BAT-vurdering i forhold til det samlede anlæg

Ifølge IPPC-direktivets artikel 9, stk. 4, skal miljømyndighederne almindeligvis ikke i forhold til den enkelte virksomhed stille krav om anvendelse af en bestemt teknologi. Udgangspunktet er, at der i vilkårene i en godkendelse skal fastsættes emissionsgrænseværdier, der afspejler det forureningsniveau, der kan opnås gennem anvendelse af BAT. Grænseværdier kan eventuelt suppleres eller erstattes med tilsvarende parametre eller tekniske foranstaltninger, jf. direktivets artikel 9, stk. 3, 2. punktum.

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlig følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

BAT-ammoniakemissionsgrænse

Miljøstyrelsen har udarbejdet "*Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin 30 – 102 kg (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12*". Lign. vejledninger er p.t. i høring for søer og smågrise. Det Økologiske

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Råd har beregnet ammoniakemissionsgrænset til 4.915 kg N/år, jvf. bilag 20, hvilket ansøget har valgt at efterkomme, jvf. bilag 21.

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er i ansøgningssystemet beregnet til 4.910 kg N, jvf. skema 3. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets anlæg lever op til BAT med henvisning til redegørelser under respektive afsnit, såsom stalde, foder og opbevaring af flydende husdyrgødning i miljøgodkendelsen.

Påvirkning af tør natur

Husdyrbrugets anlægs ammoniakpåvirkning af den omkringliggende beskyttede tørre natur både inden og uden for de internationalt beskyttede områder er behandlet samlet i det følgende. Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på 2.058 kg N/år, således at den samlede emission bliver på i alt 5.526 kg N/år, jvf. skema 3.

Bufferzonekrav til § 7 naturtyper

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1.000 meter fra nærmeste naturområder omfattet af lovens § 7. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af afskæringskriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Natura 2000 områders påvirkning

Nærmeste Natura 2000-område er EF-habitatområde nr. 25 Idom Å og Omstrup Hede beliggende ca. 7,5 km sydvest for husdyrbrugets anlæg, jf. bilag 6.

Holstebro Kommune vurderer pga. afstanden til habitatområdet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil kunne påvirke habitatområdet væsentligt negativt, hvorfor udpegningsgrundlaget i relation til tør natur ikke er behandlet yderligere.

Uden for Natura 2000 områder

Det § 3 naturområde, der ligger nærmest husdyrbrugets anlæg, som er forholdsvis højt målsat i den gældende kommuneplan (B-målsat), ligger ca. 4,5 kilometer syd for husdyrbruget. Der er tale om rigkær mv. ved Storåen, jvf. bilag 7. På grund af den store afstand forventes ingen eller kun en ubetydelig negativ effekt på området.

Indenfor en afstand af 1 km fra ejendommen findes en del vandhuller, som er C-målsatte og som ikke forventes at være følsomme overfor atmosfærisk kvælstof.

1,6 kilometer mod sydvest ligger et stort C-målsat hedeområde ved Mangehøje. Tålegrænsen for atmosfærisk kvælstof er her 10-20 kg N/ha/år, og med en baggrundsbelastning på 17 kg N/ha/år kan den være overskredet. Ammoniakdepositionsregninger viser, at merdepositionen på heden er 0,0 kg N/ha/år og totaldepositionen er 0,1 kg N/ha/år. På baggrund heraf vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets ammoniakbelastning af hedearealet ikke påvirker dette væsentligt negativt.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves. Lugtproblemer opstår som regel i forbindelse med omrøring af gyllebeholdere eller ved manglende eller utilstrækkeligt flydelag. Ved etablering af fast overdækning reduceres disse forhold generelt.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i skemaet angivet, hvilken af de to modeller der giver den korteste geneafstand.

Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	535 m (ny model)	---	---	---	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	390 m (ny model)	---	---	---	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	168 m (FMK)	123 m (FMK)	139 m (FMK)	103 m (FMK)	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end geneafstand i nudrift og kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Ved lugtberegninger tages udgangspunkt i husdyrbruget vægtede lugtcentrum. Det vægtede lugtcentrum beregnes på baggrund af de individuelle staldes bidrag til den samlede lugtemission fra hele anlægget, og er derfor ikke identisk med afstanden fra nærmeste stald jvf. afstandsudmålingen under afsnittet "*lokalisering og planmæssige forhold*".

Gødningshåndtering

Gylle udbringes ved nedfældning eller slangeudlægning, og vil i henhold til ansøgningen hovedsageligt blive udbragt på indenfor normal arbejdstid og aldrig på søn- og helligdage. Der er etableres fast overdækning på 4 af gyllebeholderne.

Samlet vurdering for lugt

På nærværende anlæg er afstanden fra det vægtede lugtcentrum til nabobeboelsen (Godrimvej 5) 113 meter. Krunderup er den nærmeste by, og den ligger 850 m syd for anlæggets vægtede lugtcentrum. Den nærmeste beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone er beliggende 1700 meter øst for anlægget vægtede lugtcentrum i Sir, jvf. bilag 13.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Beregningerne viser, at lugtgeneafstanden i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at svinebruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre indgår ikke i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Til sikring af, at der ikke sker en uacceptabel lugtmission fra gyllebeholderne, stilles der krav om, at såfremt overdækningen ikke er helt tæt pga. skader eller efter omrøring, skal overdækningen straks repareres.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder og afhentning af dyr, levering af råvarer til foderfremstilling, gylle osv. Lastbiltrafikken til ejendommen foregår hovedsagligt enten fra Hovedvej 521 via Sir Lyngbjergvej og Godrimvej eller fra Hovedvej 11 til Sirvej og Godrimvej (se bilag 9). I skema 4 ses en oversigt over antallet af årlige transport

Skema 4. Oversigt over antallet af årlige transport:

Type	Antal transport		% ændring
	før udvidelse	efter udvidelse	
30 kgs grise (væk)	26	0	-100 %
Polte (til)	8	0	-100 %
Slagtedyr	52	52	0 %
Døde dyr	52	52	0 %
Husdyrgødning	146	146	0 %
Foder (væk)	156	0	- 100 %
Korn	10	30	200 %
Korn - eget	75	55	- 27 %
Sojaskrå	26	12	- 54 %
Mineraler	6	6	0 %
Fiskemel	4	4	0 %
Fedt	4	4	0 %
Gylle til og fra Maabjerg BioEnergi	0	87	100 %
Antal transport i alt	565	448	- 21 %
Traktortransporter	411	201	- 51 %
Lastbiltransporter	154	247	60 %

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Udover transporterne i ovenstående skema vil der være traktorkørsel i forbindelse med almindeligt markarbejde, som ikke påvirkes af udvidelsen.

Antallet af transporter på offentlig vej falder samlet med ca. 21 %. Udvidelsen i DE er på cirka 83 %. Antallet af transporter øges ikke tilsvarende, idet transporten af 30 kg grisene væk fra ejendommen forsvinder, da disse fremover fedes op til slagtesvin, som afhentes 1 gang i ugen. Ligeledes forsvinder transport af polte til ejendommen, da disse i ansøgt drift laves på ejendommen. Produktionen på Østerbyvej 1 udfases og der spares derved transporter mellem de to ejendomme. Transport af sojaskrå falder idet mængden pr. levering stiger mere end det dobbelte

Markerne Obj-16, Obj-17, Obj-18, Obj-19, Obj 20 og Obj-79 ligger mere end 10 km fra anlægget. I henhold til bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav m.v., skal transport af husdyrgødning over en vejafstand på mere end 10 km fra husdyrproduktionsanlægget foregå med lastbil eller et påhængskøretøj hertil.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støj og støv herfra minimeres. Af veterinære årsager er det et krav, at transportkøretøjer altid kommer helt rene og uden foregående besøg på andre husdyrbrug. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Støj

Støj kan forekomme fra korntørring, ventilationsanlæg, transportere med foder, levende og døde dyr, samt øvrig kørsel med landbrugsmaskiner.

Ventilationsanlægget kører i døgndrift. Der er multistep styring af ventilationen (således kun de ventilatorer, der er nødvendige til opretholdelse af god luft i staldene kører) og frekvenstyring af ventilationen i nye stalde. Transporter til og fra ejendommen foregår primært i dagtimerne. Ved så- og høsttid vil støjpåvirkningen fra det øgede antal transportere være højere end den øvrige del af året.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er, eller forventes, at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjmålinger/beregninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen.

Korntørringsanlæg, transport, fodring og støj fra dyrene og ventilationsanlæg er sædvanligvis de væsentligste støjkilder fra husdyrbrug. I forbindelse med den ansøgte udvidelse laves der ikke umiddelbart støjdæmpende tiltag. Der er vilkår om at vinduer og døre i stalde under normal drift holdes lukkede året rundt.

Holstebro Kommune vurderer, at ændringen på husdyrbruget ikke vil medføre alvorlige støjgener for omboende.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af de pågældende støjkilder indenfor normal arbejdstid, og ved de stillede vilkår.

Støv

På husdyrbruget anvendes der tørfoder i alle staldafsnit. I forbindelse med råvareleverancer og fremstilling af foder kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring husdyrbrugets foderlade og blanderum. Der vil således ikke være støvgener hos nærmeste nabo. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet o. lign. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må give anledning til væsentlige støvgener samt at fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning undgås. Det er Holstebro Kommune, der afgør, hvad der er væsentlige gener.

Lys

Det er i ansøgningen oplyst, at der i dagtimerne er tændt lys i staldene efter behov. Produktionen foregår i lukkede stalde, og lyspåvirkningen herfra er derfor begrænset. Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder, samt lys på udleveringsramper.

Sensorstyret udebelysning kan medvirke til at reducere energiforbruget på husdyrbruget, og der stilles derfor vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med energigennemgangen skal undersøge muligheden for etablering af bevægelsessensorstyring af udebelysningen.

I henhold til BREF-notatet er det BAT for svinestalde at reducere energiforbruget gennem anvendelse af lavenergibelysning. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget lever op til BAT.

Spildevand

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i nedenstående skema:

Spildevandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Ledes via tagrender til dræn Tagvand fra den nye slagtesvinestald, samt bygning 6 ledes til regnvandsfaskine. Tagvand fra enkelte bygninger ledes direkte ud på jorden.
Vaskevand fra stalde	Ledes til gyllekanaler
Husspildevand	Ledes til trixtank, der er tilmeldt den kommunale tømningsordning

Bilag 10 angiver afløbsplan på ejendommen. Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Holstebro Kommune meddeler som udgangspunkt ikke tilladelse til udledning af tag- og overfaldevand fra svinebrug til vandløb, søer m.v. Tag- og overfladevand fra svinebedrifter kan indeholde betydelige mængder næringsstoffer afsat på tagene omkring afkast fra ventilationssystemet. Recipienten er Storå og videre til Felsted Kog i Nissum Fjord, der er et natura 2000 område overbelastet med næringsstoffer, hvorfor tagvand på den nyetablerede stald skal nedsives i faskiner. Der stilles vilkår herom.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

Skadedyr

Skadedyrsbekæmpelsen på ejendommen er udliciteret til ISS.

Rotter

Bekæmpelse sker efter gældende lovgivning. Der udlægges rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Fluer bekæmpes ifølge ansøger primært ved god staldhygiejne. Produktionen kører i hold-drift og der desinficeres, samt staldene udtørres således inden indsættelse af nye dyr. Endvidere har de mange daglige overbrusninger af gødearealet en negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne. Såfremt dette ikke er nok anvendes der gyllefluer.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Overpumpning af gylle

Overpumpning sker vha. sugekran under konstant tilsyn. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da der efter Holstebro Kommunes opfattelse ikke er særlige risikoforhold forbundet med husdyrbruget.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen pga. terrænets fald, løbe mod den nye stald, jvf. bilag 11.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ansøger har oplyst, at gyllen i tilfælde af gylleudslip vil samles i en lavning. Gyllen vil forsøges opdæmmet med halm/jord, og derfra få pumpet gyllen op i anden beholder, hvilket er beskrevet i beredskabsplanen.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Der er Holstebro Kommunes opfattelse at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er der vedlagt et forslag til beredskabsplan, der er accepteret af Holstebro Kommune som fyldestgørende.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Holstebro Kommune vurderer, at forslag til beredskabsplan lever op til kravene, og accepterer det fremsendte.

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi	▪ Korn og foderstoffer vil fremover blive "løftet" op i siloerne med elevatorer i stedet for at blive blæst ind. ▪ Alle snegle til intern transport og elevatorer monteres med sensor og automatisk stop, således ingen transportører kører tomme. ▪ Overdækningen af gyllebeholdere mindsker ekstra transport på udbringning af regnvandsdelen i gyllen. ▪ Ventilationssystemet rengøres jævnligt. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge energiforbruget ▪ Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
Vand	▪ Der er etableret halmfyr, hvilket vil reducere behovet for anvendelse af olie. ▪ I alle stalde er der opsat vandbesparende drikkekopper, så vandspild undgås. ▪ Stalde iblødsættes og vaskes med højtryksrensere.
Management	▪ Lovpligtig overbrusning er tids- og temperaturstyret for at mindske spild ▪ Forbrug af vand, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres. ▪ Der er i nudrift ansat 1 medarbejder udover ejer og ejers hustru, der selv deltager i det daglige arbejde. ▪ Ejer og hustru deltager løbende i ERFA møder med andre driftsledere. ▪ Ejer har de nødvendige sprøjtecertifikater. ▪ Danish Crowns "Code of practice" er indført. ▪ Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registret. ▪ Der udarbejdes hvert år mark-og gødningsplan i samarbejde med konsulent, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. ▪ Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.
Ammoniak	▪ På husdyrbruget forefindes arbejdspladsvurdering (APV). ▪ Der etableres fast overdækning på 4 gyllebeholdere, herunder 3 eksisterende beholdere. ▪ Der etableres gyllekøling i den nye slagtesvinestald med en ammoniakreduktionseffekt på 22 %.

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie:

Skema 5. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	% ændring
EL forbrug [kWh]	144.000	400.000	178 %
Vand [m ³]	5.000	9.200	84 %
Olie [liter]	15.000	15.000	0
Halm til fyr [bigballe]	250-300	250-300	0

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Det er oplyst, at der føres regnskab med forbrug af vand, energi via den årlige opgørelse fra forsyningsvæset. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

I henhold beregninger baseret på forudsætninger opstillet af Energi Midt for den pågældende bedriftstype, er det vurderet, at energiforbruget ligger ca. 50 % over det forventede. I beregninger indgår ikke energi til f.eks. korntørring, drift af gyllekølingsanlæg eller markvanding eller anvendelse af halmfyr.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med projektering af det nye byggeri gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Gennemgangen skal herefter foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller lign.

Management er i henhold til Holstebro Kommunes opfattelse, at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrbruget råder over et samlet areal (ejet og forpagtet) på 250,90 ha, herunder udgør de forpagtede arealer 115,79 ha. Der er 3 forpagtningsaftaler. En del af markerne Obj-64 og Obj-90 er beliggende i Struer Kommune, og arealerne er behandlet i bilag 19, jvf. Struer Kommunes § 21 – udtalelse. Struer Kommunes høringssvar er inddraget i afgørelsen, herunder de angivne vilkår.

Den producerede husdyrgødning på husdyrbruget afhændes til Maabjerg BioEnergi A/S. Behandlingen i biogasanlægget omfatter termisk hygiejnisering og udrådning under dannelse af biogas samt en efterbehandling.

I VVM-redegørelsen for Maabjerg BioEnergi fremgår det: ”Ved gennemførelsen af Maabjerg BioEnergi konceptet vil al afgasset gylle blive separeret, så der fremkommer en fiberfraktion med et højt indhold af fosfor og organisk bundet kvælstof, og en væskefraktion med et højt indhold af uorganisk kvælstof (ammoniak), der har en høj udnyttelsesprocent som gødning samt et lavt indhold af fosfor. Fiberfraktionen tørres og afbrændes. Afdampningen fra tørringsprocessen, hvor der fortsat findes ammoniak, tilføres væskefraktionen med henblik på maksimal udnyttelse af det uorganiske kvælstof (ammoniak) i den afgassede gylle til gødningsformål. Andre næringsstoffer end N planlægges genanvendt til gødningsproduktion, idet asken fra den afbrændte fiberfraktion indeholder størstedelen af fosforen samt andre næringsstoffer (kalium, svovl og magnesium)”.

Efterbehandlingen omfatter derfor separation af den afgassede biomasse i en fiberfraktion og en væskefraktion. Den fraseparerede fiberfraktion føres til afbrænding i Måbjergværkets fliskedel, mens den afgassede separerede væskefraktion sendes tilbage til landbrugsjorde som gødningsmiddel via et eksternt rørnet og ved lastvogntransport. Det er projekteret, at væskefraktionen vil indeholde 4,7 kg N og 0,3 kg P pr. tons. Væskefraktionen anses som en forarbejdning, der øger tilgængeligheden af N, da en del af den organisk bundne N frasepareres. Udnyttelseskravet vurderes derfor som 85 %. Husdyrgødningen og den afgassede biomasse er sammensat, jvf. skema 6.

Skema 6. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret gødning Godrimvej 7, 7500 Holstebro	Svinegylle	40.037	8.329	391,30
Fraført til biogasanlæg Maabjerg BioEnergi	Svinegylle	40.037	8.329	391,30
Tilført ejede og forpagtede arealer Maabjerg BioEnergi	Separeret afgasset biomasse	42.151	2.691	351,26
I alt tilført husdyrbrugets arealer		42.151	2.691	351,26

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning/afgasset biomasse. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgød-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

ning/afgasset biomasse ikke må afvige fra det i skema 6 angivne. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

Udspretningsarealerne er bestående af ejede og forpagtede arealer, jvf. nedenstående. Beliggenheden er vist på bilag 4, og udspretningsarealerne karakteristika er angivet i skema 8.

Marknr	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
Obj-1	2,40	Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro
Obj-2	3,71	Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro
Obj-39	14,83	Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro
Obj-47	5,41	Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro
Obj-83	5,15	Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro
Obj-84	17,53	Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro
Obj-85	15,68	Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro
Obj-90	17,16	Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro (beliggende i Struer Kommune)
Obj-92	8,17	Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro
Obj-93	0,92	Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro
Obj-38	16,08	Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro
Obj-46	28,08	Ejnar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro
135,12		ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
Obj-9	4,02	René og Rita Jensen, Godrimvej 2, 7500 Holstebro
Obj-16	2,58	John Thomsen, Ringkøbingvej 45, 7500 Holstebro
Obj-17	3,48	John Thomse,n Ringkøbingvej 45, 7500 Holstebro
Obj-18	5,54	John Thomsen, Ringkøbingvej 45, 7500 Holstebro
Obj-19	0,88	John Thomsen, Ringkøbingvej 45, 7500 Holstebro
Obj-20	2,33	John Thomsen, Ringkøbingvej 45, 7500 Holstebro
Obj-79	7,22	John Thomsen, Ringkøbingvej 45, 7500 Holstebro
Obj-49	15,15	Anders Kirkegård, Sir Østergårdsvej 9, 7500 Holstebro
Obj-64	49,58	Anders Kirkegård, Sir Østergårdsvej 9, 7500 Holstebro (beliggende i Struer Kommune)
Obj-65	25,01	Anders Kirkegård, Sir Østergårdsvej 9, 7500 Holstebro
115,79		ha forpagtede arealer
250,90		ha forpagtede og ejede arealer

Forudsætninger for arealdriften

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning/afgasset biomasse på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). På en landbrugsbedrift må der højst udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 1,4 dyreenheder pr. ha pr. planperiode. Antallet af kg N kan øges fra 100 kg N og op til 120 kg N pr. DE i visse fraktioner, hvor kvælstoffet kan udnyttes bedre efter en forarbejdning. På Maaberg BioEnergi sker en

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

forgasning og separation, hvorfor væskefraktionen, der leveres til husdyrbruget har en lavere andel af organisk bundet kvælstof, hvilket giver en forbedret udnyttelse af N. En DE beregnes derfor som 120 Kg/N med et krav om, at udnyttelsen sættes til 85 %.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum (42151 kg N./120 Kg N/DE) / 1,4 DE/ha) 250,9 ha til rådighed. Der er 250,9 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning/afgassede biomasse afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Arealkrav

Landbrugsejendomme har med de hidtidige regler skullet opfylde landbrugslovens krav om egne arealer. Det ejede areal skulle udgøre en vis andel af det beregnede harmoniareal. Med vedtagelse af den nye landbrugslov, jf. bekendtgørelse nr. 243 af 22. marts 2010 ophæves ved virkning fra 1. april 2010 arealkravet. Holstebro Kommune har derfor ikke taget stilling til arealkrav. Det bemærkes, at evt. tilladelser og lign. indhentes ved Jordbrugskommissionen.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte

Arealerne drives med sædskifterne S2 eller S4 sædskifte, der er identiske med referencesædskifterne. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencsædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Udbringning af husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Ansøger oplyser, at gyllen nedfældes eller slangeudlægges alt efter afgrøde og der tages forbehold for vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frosne eller snedækkede arealer. Der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringning sker generelt indenfor normal arbejdstid, og aldrig på søn- og helligdage.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport

Transport af gylle til udspretningsarealerne fremgår af bilag 9. Lastbiltrafikken til ejendommen foregår hovedsagligt enten fra Hovedvej 521 via Sir Lyngbjergvej og Godrimvej eller fra Hovedvej 11 til Sirvej og Godrimvej. Det vurderes ikke, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne er forbundet med væsentlige gener.

Bynære udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er beliggende i primært landbrugsområde. Marker ligger væk fra bymæssig bebyggelse. Mark Obj-17 er den mark, der er beliggende tættest på den samlede bebyggelse i Råsted. Arealet ligger over 300 meter fra de bebyggede områder. Holstebro Kommune finder, at udbringning af gylle på disse arealer i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens regler sikrer mod væsentlige gener.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelse så som husdyrgød-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav at:

- udarbejde mark- og gødningsplaner.
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- nedfælde gylle på sort jord og i græs mindre end 1000 meter fra sårbare naturtyper,
- nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha)
- etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform.
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Ansøger har beskrevet management i relation til godt landmandskab, såsom udbringning af gylle på hverdage under hensynstagen til vejrforhold, hvilket minimerer risikoen for lugtgener for de omkringboende. Herudover er det beskrevet, at der aldrig køres husdyrgødning ud på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækkede arealer, hvilket minimerer risikoen for specielt overfladeafstrømning. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab, og at det ikke må udbringes husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

frossen eller snedækket. Der er husdyrbruget ansvar, at evt. leverandører overholder godkendelsens vilkår.

MILJØPÅVIRKNING AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Grundvand

Udspretningsarealerne mark nr. obj-1, obj-2, obj-9, obj-38, obj-39, obj-46, obj-47, obj-49, obj-64, obj-65, obj-79, obj-83, obj-84, obj-85, obj-90, obj-92 og obj-93 ligger indenfor område med særlige drikkevandsinteresser og udspretningsarealerne mark nr. obj-38, obj-79 og obj-92 ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsopland jf. bilag 12.

Udspretningsarealerne mark nr. obj-38, obj-49, obj-64 og obj-65 ligger indenfor indvindingsopland til Frøjk Vandværk, og udspretningsarealerne mark nr. obj-49, obj-64 og obj-65 ligger også indenfor indvindingsopland til Holstebro Vandværk.

De resterende udspretningsarealer ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsopland, indvindingsopland til vandværk. Alle udspretningsarealerne ligger udenfor hygiejnezone for vandværksboringer.

Der vurderes i det følgende kun på udspretningsarealerne mark nr. obj-1, obj-2, obj-9, obj-38, obj-39, obj-46, obj-47, obj-49, obj-64, obj-65, obj-79, obj-83, obj-84, obj-85, obj-90, obj-92 og obj-93, da risiko for forurening af grundvand vil forekomme her.

Grundet de geografiske afstande vurderes mark nr. obj-79 for sig selv.

Terrænkoten for obj-79 ligger i kote mellem 34 og 30 meter. I de nærmeste boringer ses der i de øverste 20 meter et akkumuleret lerdække på mellem 0 og 1 meter over grundvandsspejlet, som kan være opsprækket og mellem 4 og 8 meter under grundvandsspejlet.

Ro-vandspejlet (sidst pejlet i 1974) ses i de omkringliggende boringer 6 meter under terræn. Det øvre og dybe grundvandsmagasins trykpotentiale er i kote henholdsvis 25-15 meter, faldende mod vest og 15-16 meter, faldende mod nordvest. Der er en nedadrettet gradient, som medfører transport af stoffer fra overfladen til grundvandet.

De omkringliggende boringer anvendes til markvanding.

Ved arealerne er der altså ud fra nuværende viden dårligt lerdække i de øverste lag og strømning af stoffer sker fra overfladen og nedad til underliggende grundvand.

Terrænkoten for udspretningsarealerne: obj-1, obj-2, obj-9, obj-38, obj-39, obj-46, obj-47, obj-49, obj-64, obj-65, obj-83, obj-84, obj-85, obj-90, obj-92 og obj-93 er varierende og ligger i kote mellem 63 og 25 meter. Med laveste mod syd. I de omkring liggende boringer ses der i de øverste 40 meter et akkumuleret lerdække på mellem 0 og 11,5 meter over grundvandsspejlet, som kan være opsprækket og mellem 0 og 4 meter under grundvandsspejlet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ro-vandspejlet ses i de omkringliggende boringer mellem 31 og 16 meter under terræn, varierende afhængig af terrænkoten. Det øvre og dybe grundvandsmagasins trykpotentiale er i kote henholdsvis >30-20 meter og 26-21 meter. Der er en nedadrettet gradient, som medfører transport af stoffer fra overfladen til grundvandet.

De omkringliggende boringer anvendes til markvanding og husholdning (1-2 husstande).

Ved arealerne er der altså ud fra nuværende viden dårligt lerdække og strømning af stoffer sker fra overfladen og nedad til underliggende grundvand.

Ud fra den viden om de områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan i Holstebro Kommune vurderes det om udspretningsarealer ligger indenfor, udenfor eller om denne viden ikke forligger, da Miljøcenter Ringkøbing ikke har foretaget en kortlægning af området endnu. Mark nr. obj-49 og obj-64 ligger inden for indsatsplan for Frøjk kildeplads og mark nr. obj-64 og obj-65 ligger indenfor indsatsplan for Holstebro kildeplads. Udarbejdelsen af begge indsatsplaner er påbegyndt.

De markarealer der ligger indenfor indsatsplan for Frøjk kildeplads ligger udenfor de mest sårbare områder, mens de der ligger indenfor indsatsplan for Holstebro kildeplads ligger indenfor mere sårbare områder.

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen, er ifølge ansøgningskemaet, på udspretningsarealerne mark nr. obj-1, obj-2, obj-9, obj-38, obj-39, obj-46, obj-47, obj-49, obj-64, obj-65, obj-84, obj-85 beregnet til 34-38 mg/l, for mark nr. obj-83 beregnet til 40 mg/l, for mark nr. obj-92 beregnet til 49 mg/l og for mark nr. obj-79 og obj-90 beregnet til 51 mg/l. Alle med en reduktion på mellem 4 og 6 mg nitrat/l.

Der ses ingen tegn på nitratforurening i råvandsanalyser fra Holstebro Vandværks boringer, og i Frøjk Vandværks boringer er der heller ikke påvist nitrat, mens sulfatindholdet varierer mellem 14 og 66 mg/l, hvilket kan være tegn på at nedsivende nitrat fjernes ved pyritoxidation.

Der er foretaget en vurdering på baggrund af de kvalitetskrav listet i EU's Grundvandsdirektiv. Det vil på baggrund af ovennævnte sandsynligvis ikke være svært at overholde kvalitetskravet i grundvandsdirektivet med et nitratindhold på maksimalt 50 mg/l i grundvandet med den beregnede udvaskning af nitrat på de pågældende arealer.

Grundvandsdirektivet er en opfølgning på Vandrammedirektivet, som er ved at blive implementeret i dansk lovgivning. I udkast til bek. om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, kystvande, overgangsvande og grundvand er kvalitetskravet for nitrat i grundvand sat til 50 mg/l, og kommunernes forpligtelse i forbindelse med væsentlig og vedvarende opafgående tendens af et forurenende stof er også medtaget i samme bekendtgørelse.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der i miljøgodkendelsen af husdyrbruget på Godrimvej 7, 7500 Holstebro ikke skal sættes yderligere vilkår til sikring af det grundvand, der anvendes til drikkevand.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier, kan udelukkes at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes af en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-området efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Der er med baggrund heri foretaget en vurdering af udpegningsgrundlagets miljøtilstand og eventuelle påvirkninger som følge af godkendelsen. Vurderingen er bl.a. foretaget på baggrund af basisanalyserne, oplandsanalysen⁶, DMU's forskningsresultater og naturdatabasen⁷. Derudover inddrages Vandmiljøplan III, Grøn Vækst og de kommende Natura 2000-planers mulige betydning, således at miljøgodkendelsen ikke strider imod andre tiltag, der sammen har til formål at fremme udpegningsgrundlagets miljøtilstand.

Udover de i habitatbekendtgørelsen opstillede beskyttelseskrav, der har til formål at sikre Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag, er der yderligere opstillet beskyttelseskrav dels i husdyrlovens § 7, der har til formål, at beskytte en række kvælstoffølsomme naturtyper mod forringelser som følge af merpåvirkningen fra nærliggende husdyrbrug. Dels i na-

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁶ Oplandsanalysen består af 3 publikationer udarbejdet for Ringkøbing Amt i 2006; Nisum Fjord og opland – analyse af miljøtilstand og næringsstoftransport, Modelanalyse af den fremtidige vandkvalitet i Nisum Fjord og Foreløbig rapport Oplandsmodel for N-belastning af Nisum Fjord.

⁷ Naturdatabasen, Danmarks Miljøportal, Overfladevand (STOQ).

turbeskyttelseslovens § 3 der har til formål, at beskytte udvalgte naturtyper imod tilstand-sændringer.

BESKRIVELSE AF NISSUM FJORD OG UDPEGNINGSGRUNDLAG

Ejendommen og udspretningsarealerne er primært beliggende i oplandet til Nissum Fjord som er udpeget til Natura 2000-område (N65), Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelses-områder (F38) og Ramsarområder (R4). Ca. 1 ha af mark 47 er beliggende i oplandet til Nissum og Kås Bredning (Limfjorden).

Nissum Fjord består af 3 bassiner: Yder Fjord (inkl. Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog. Ca. 70 % af ferskvand tilledt fjorden kommer via Storå-systemet, der udmunder i Felsted Kog. Nissum Fjords opland er på 167.876 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 61 %⁸ af oplandet, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 102.400 ha.

Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tang Sø, er udpeget som Natura 2000-område⁹.

Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord¹⁰ fremgår af nedenstående tabeller. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition behandles ikke i denne miljøgodkendelse, da afstanden fra husdyrbruget og til Natura 2000 området er over 12 km. Det resterende behandles i det efterfølgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 2, og andre arter fremgår af tabel 3.

Tabel 1 Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord jf. SNS 2009¹¹. Den naturtype der er anført med "*" er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtype
1150*	Kystlaguner og strandsøer
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter

Tabel 2 Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Fuglearter	Ynglende	Trækkende
Rørdrum	X	
Knopsvane		X
Pibesvane		X
Sangsvane		X
Bramgås		X
Kortnæbbet gås		X

⁸ Miljøministeriet, Vandområde 1.4 Nissum Fjord.

⁹ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

¹⁰ Udpegningsgrundlaget for den tørre natur er medtaget under afsnittet "Tør natur" såfremt husdyrbruget eller arealerne vurderes at have en effekt på disse.

¹¹ Opdateret udpegningsgrundlag 2009.

Fuglearter	Ynglende	Trækkende
Lysbuget knortegås		X
Pibeand		X
Krikand		X
Spidsand		X
Toppet skallesluger		X
Stor skallesluger		X
Rørhøg	X	
Plettet rørvagtel	X	
Klyde	X	X
Hvidbrystet præstekrave	X	
Almindelig Ryle	X	
Brushane	X	
Lille kobbersneppe		X
Splitterne	X	
Fjordterne	X	
Havterne	X	
Dværgterne	X	

Tabel 3 Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med "*" er særligt prioriteret

Nr.	Art
1095	Havlampret
1096	Bæklampret
1099	Flodlampret
1103	Stavsild
1106	Laks
1355*	Odder
1831	Vandranke

Regionplanens målsætning

Nissum Fjord er i Ringkøbing Amts regionplan udlagt med en skærpet målsætning: *"Der skal være et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, som er upåvirket eller kun svagt påvirket af næringsstoffer, miljøfarlige stoffer og anden kulturpåvirkning."* Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af den overordnede skærpede målsætning:

- Udbredt vegetation med en dybdegrænse større end 2 m.
- Sommersigt dybde større end 2 m.
- Størst mulig vandskifte med Vesterhavet og saltholdighed på 8-20 ‰ i Yder Fjord, op til 12 ‰ i Mellem Fjord og højst 4 ‰ i Felsted Kog.
- Mindst mulig variation i saltholdigheden over kortere tidsrum.
- Varieret dyreliv tilpasset saltholdighedsforholdene i fjorden.

Tilstand

Regionplanens målsætning for Nissum Fjord er ikke opfyldt. *"Næringsstofflørslerne vurderes til i mange år at have været hovedårsag til manglende opfyldelse af regionplanens*

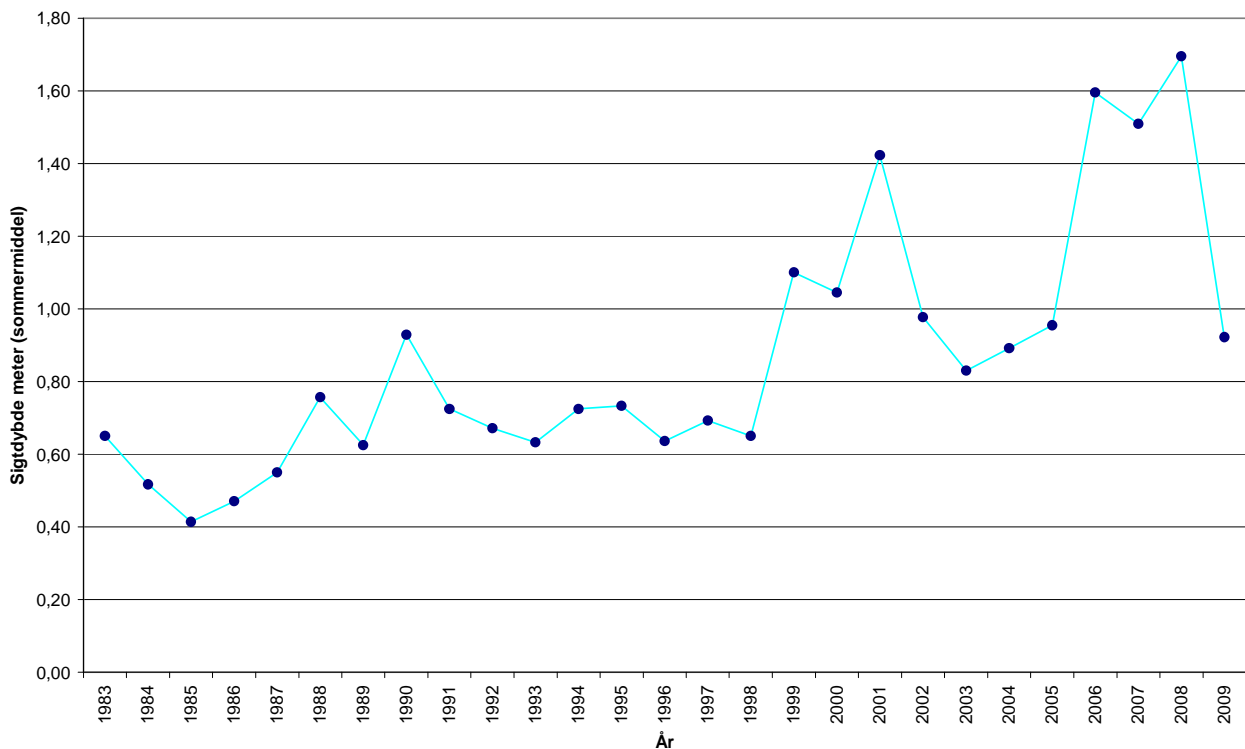
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

målsætning for miljøtilstanden i fjorden. Ændret arealanvendelse i oplandet i forhold til intensiveret jordbrug, færre naturområder, byudvikling med deraf følgende udledninger af spildevand mm., industriudledninger mm. er hovedfaktorer i forhold til den generelle påvirkning af fjorden med næringsstoffer” Samt ”Den interne fosforbelastning fra sedimentet i fjordbunden har også betydning for miljøtilstanden i fjorden i form af en forsinket effekt af reduceret fosforbelastning fra kilder i oplandet.”¹²

I oplandsanalysen¹³ for Nissum Fjord er det anført, at indsatsen i forhold til Fjorden bør koncentreres i Felsted Kog. Det fremgår af figur 1, at sommerrmiddel sigtddyden udviser store år til år variationer i Felsted Kog, og at fjorden i perioden 2003 til 2008 var inde i en positiv udvikling med stigende sigtddyde. I 2009 er sigtddyden imidlertid faldet til 2004 niveau. Vandets klarhed (sigtddyden) er en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Årsagen til den dårlige sigtddyde er først og fremmest meget store planktonmængder, som følge af de store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet.

Figur 1. Udvikling i sigtddyde i Felsted Kog (sommerrmiddel)¹⁴

Det fremgår af basisanalysen at Felsted Kog, som er kategoriseret som ”kystlagune” (1150) og derfor en del af udpegningsgrundlaget, har ugunstig bevaringsstatus, primært grundet en fortsat høj næringsstofbelastning fra de omkringliggende landbrugsarealer. Belastningen af næringsstoffer er en trussel for naturtypen kystlagune, Felsted Kog er derfor en stærk eutrofieret brakvandslagune, hvor eutrofieringen er slået fuldt igennem. Dette

¹² Basisanalysen, del II.

¹³ Oplandsanalysen 2006.

¹⁴ Danmarks Miljøportal, Overfladevand (STOQ).

betyder bl.a., at dækningsgraden af bundplanter er vurderet at være langt fra den målsatte udbredelse.

Byn og Søndersund er "Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden" (3130), og i Ringkøbing Amts regionplan er de udlagt med en målsætning om at være naturvidenskabeligt referenceområde. Byn lever op til sin målsætning og har jf. basisanalysen i perioden 2001-2005 haft stabile vandkemiske data. Søndersund lever ikke op til sin målsætning omkring de vandkemiske parametre, og basisanalysen indikere at tilstanden kan blive forringet grundet øget næringsstofberigelse. Tang Sø og Indfjorden som er kategoriseret som "Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks" (3150). Begge med en målsætning på A1/B i regionplanen¹⁵. Indfjorden er via Grønkær Bæk forbundet med Søndersund og Byn som sammen med drængrøftning har en negativ effekt på undervandsvegetation i Indfjorden. Tang Sø lever ikke på til den fastsatte målsætning, hvilket primært er forårsaget af næringsstofberigelse fra Flynder Å-oplandet. jf. basisanalysen. Projekter, der afvander via Storå-systemet til Felsted Kog, vurderes pga. hydrologien ikke at kunne påvirke dette område væsentligt negativt.

Holstebro Kommune er ikke i besiddelse af tilstrækkeligt data vedr. naturtypen "Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger (3140)" og naturtypen lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

For "vandløb med vandplanter" (3260) vurderes grødeskæring at være den primære trussel, idet det medfører markant ændrede forhold for plante- og dyrelivet i vandløbet og omkring dette. Vandplanterne udgør således en nøglerolle i vandløbet ved at stabilisere bunden, skabe variation i strømmen, differentiere aflejring af partikler og fjerne næringsstoffer. Eutrofiering kan have en betydning for sammensætningen af plantesamfundet, men den største trussel i forhold til biodiversiteten vurderes at være udretning af vandløb samt grødeskæring.

Vegetationen udgør fødegrundlaget for en række fuglearter, som udgør dele af udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord. En øget næringsstoffudvaskning vil jf. basisanalysen kunne have betydning for de fuglearter, der lever af bundvegetationen, da mængden af planter reduceres som følge af eutrofiering. De planteædende fuglearter, hvis fødegrundlag vil blive yderligere reduceret, er lysbuget knortegås, knopsvane, krikand, spidsand og pibeand, som har været i markant tilbagegang grundet eutrofieringen af Nissum Fjord. Derudover er spidsand, kobbersnepe, alm. ryle og brushane som tidligere har været udsat for kraftige tilbagegange. Brushane er nu helt forsvundet som ynglefugl fra strandengene omkring Nissum Fjord primært grundet tilgroning af ynglelokaliteter. Det forventes, at de øvrige udpegede fugle som eksempelvis pibe- og sangsvane, rørdrum, bram- og kortnæbbet gås ikke nødvendigvis vil blive påvirket negativt som følge af en svagt øget næringsstofbelastning, idet en øget tilførsel dels kan øge fødegrundlaget for disse fugle, dels fordi visse arter ændrer fourageringsadfærd. Mens arter som toppet og stor skallesluger primært er afhængige af opretholdelse af både fouragerings-, raste- og overnatnings-

¹⁵ Søer hvor særlige naturværdier ønskes beskyttet selv om søen udsættes for en vis kulturpåvirkning. A1-målsætningen henfører til beskyttelsen af særlige naturværdier, og B-målsætningen henfører til basismålsætningens krav til vandkvalitet og naturindhold i øvrigt, jf. Ringkøbing Amts regionplan 2005.

lokaliteter som ikke umiddelbart vurderes truet. Lille kobbersneppe, klyde, splitterne, fjordterne, havterne, dværgterne, hvidbrystet præstekrave og plettet rørvagtel forventes de primære trusler enten at være manglende ynglelokaliteter grundet tilgroning, forstyrrelse eller prædation. Der vurderes ikke umiddelbart at være trusler for rørhøg inden for det udpegede område ved Nissum Fjord.

En forbedring af forholdene for de internationalt beskyttede arter, vil også betyde en forbedring af forholdene for en række truede danske ynglefugle som vibe, rødben og stor kobbersneppe.

De væsentligste trusler mod flod- og havlampretten vurderes generelt at være tilknyttet opholdet i ferskvand, hvor etablering af fysiske spærringer, såsom opstemninger kan forhindre fiskene i at nå egnede gydesteder. Eksempelvis forventes havlampretten at gyde i Tvis Å og Nissum Fjord benyttes derfor som migrationsrute for havlampretternes gydevandring. Flodlampretten forekomst i Nissum Fjord er ukendt. I forbindelse med undersøgelsesprogrammet over Skjern Å Naturprojektet var et af de vigtigste resultater fra 2000 undersøgelsen, at hav- og flodlampretlarverne udviste udpræget substratpræference for slam aflejret i kantvegetationen (typisk siv) og finkornet sand/ slam aflejret i grødeøer¹⁶. Kendskabet til hav- og flodlamprettens specifikke krav er dog mangelfuldt, og truslerne mod hav- og flodlampretter i Nissum Fjord lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

I modsætning til hav- og flodlampret lever bæklampret hele sit liv i vandløbene. Bæklampretten er fundet almindelig udbredt i tilløbene til Nissum Fjord, arten vurderes ikke at være truet i Nissum Fjord udpegningsområdet.

De væsentligste trusler mod stavsilden vurderes generelt at være: fiskeri, eutrofiering i vandløb og fjorde, udledning af surt vand og okker fra drænedes arealer samt dårlige fysiske forhold i vandløbene. Kendskabet til stavsildens specifikke krav er dog mangelfuldt, og truslerne mod stavsilden i Nissum Fjord kan derfor ikke vurderes nærmere.

Nissum Fjord er primært et gennemgangsvand for laksens vandring til og fra gydepladserne i ferskvand og ud i havet. Den største trussel mod laksens overlevelse i Nissum Fjord vurderes at være fiskeri og skarvprædation.

På baggrund af odderens positive fremgang i Jylland i løbet af 1990'erne, og forekomsten mange steder i Nissum Fjordområdet vurderes der ikke umiddelbart at være trusler mod den inden for Nissum Fjord udpegningsområdet. Det er dog vigtigt, at der forsat findes yngle- og fourageringsmuligheder inden for området.

Vandranke, den sidste art som udgør udpegningsgrundlaget, antages generelt at være en konkurrencesvag art, der kun vokser, hvor der i miljøet er lave næringsstofkoncentrationer, svag strøm og gode lysforhold. Den store forekomst af vandranke i afvandningskanalen syd for Felsted Kog hænger givetvis sammen med en relativt hårdhændet vedligeholdelse med 2 årlige grødeskæringer. Herved får vandranken forbedrede lysforhold. Det formodes ikke at vandranke ynder at blive grødebeskåret. Bestanden i afvandningskanalen vurderes at være stabil og synes ikke umiddelbart truet.

¹⁶ DFU-rapport 134-04.

Herbicider

En del af regionplanens målsætning for Nissum Fjord er udbredt vegetation med en dybdegrænse større end 2 m. Der forventes, at denne vegetation primært vil bestå af ålegræs, der er den mest almindelige blomsterplante i vore kystnære farvande. Ålegræsområder fungerer bl.a. som fourageringsområder for fugle og opvækstområder for fisk og smådyr. Udbredelsen af ålegræs ud fra kysten anvendes ofte som en indikator på miljøtilstanden i de kystnære områder. I efteråret 2007 igangsatte DMU og MCR et projekt, der havde til formål, at undersøge forekomsten af landbrugsherbicider i Nissum Fjord¹⁷. Vandprøverne blev taget i hhv. Mellem Fjord og Felsted Kog i Nissum Fjord. Undersøgelserne verificerede en række stoffer og nedbrydningsprodukter af stoffer, hvoraf 12 er herbicider og 8 er nedbrydningsprodukter af herbicider. Det er tidligere påvist, at ukrudtsmidler kan skade bl.a. plantetilvæksten på ålegræs ved lavere koncentrationer end de koncentrationer, hvor de enkelte stoffer har effekt¹⁸. Den anvendte målemetode er oprindeligt udviklet til ferskvand, men da Felsted Kog er relativ fersk (~4 ‰), kan det ikke afvises, at anvendelsen af herbicider i oplandet til Nissum Fjord har en negativ effekt på målsætningen i Nissum Fjord. Anvendelsen af herbicider i på landbrugsjord reguleres ikke i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug, og behandles derfor ikke yderligere.

Næringsstoffer

I Felsted Kog er fosfor sandsynligvis den begrænsende faktor for algeproduktionen, men betydningen af nitratudvaskningen øges ud mod slusen, jf. Basisanalysen del II¹⁹. Oplandsanalysens begrundelse for vigtigheden, af en reduktion af næringsstofftilførslerne til Felsted Kog i forhold til den resterende del af Nissum Fjord er, at Felsted Kog modtager ca. 70 % af næringsstofftilførslen via Storå-systemet, samt at en reduktion til Felsted Kog vil gavne hele Nissum Fjord sammenlignet med hvis reduktionerne blev foretaget i Flynderå's vandsystem, hvor reduktionen kun vil gavne Yder Fjord og Indfjorden.

Fosfor

Vandmiljøplan III indeholder en målsætning om en halvering af fosforoverskuddet fra landbruget i 2015 i forhold til overskuddet på 32.700 ton P i 2001/2002 på landsplan²⁰. Landbruget bidrager med ca. 40 % af fosfortilførslen til Nissum Fjord²¹. Det fremgår af basisanalysen, at der ikke forventes en reduktion af fosforafstrømningen til Nissum Fjord, således at den samlede fosforbelastning i 2015 forventes at ligge på det nuværende niveau på 65 ton fosfor. I denne vurdering er ikke medtaget omlægningen af dyreenhedsberegningen, der vil medvirke til en reduktion på minimum 10 % af den udbragte fosfor i oplandet til Nissum Fjord.

¹⁷ Arbejdsrapport fra DMU nr. 244, 2008. Forekomst af herbicider i Nissum Fjord

¹⁸ Nielsen, L.W. & Dahllof, I. 2007: Direct and indirect effects of the herbicides Glyphosate, Bentazone and MCPA on eelgrass (*Zostera marina*). - Aquatic Toxicology 82(1): 47-54.

¹⁹ Vandrammedirektivets basisanalyse del II

²⁰ Vandmiljøplan III – aftale om vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne

²¹ Miljøministeriet, vandområde, 1.4 Nissum Fjord

Fosfor kan tabes til overfladevande som opløst og partikulært bundet organisk eller uorganisk fosfor. Tabet af partikelbundet fosfor fra dyrkede oplande udgør i mange situationer mere end halvdelen af det totale fosfortab. Partikelbundet fosfor tilføres ferske vande via vind-, vand- og brinkerosion og fra kunstigt drænedede arealer. Tab af opløst fosfor fra landbrugsjord sker via overfladeafstrømning og udvaskning fra landbrugsjord til dræn og øvre grundvand. Fosfortab fra det dyrkede areal er også præget af meget stor rumlig variation, uanset hvilken tabsproces, der måtte være aktiv. Det er anslået, at omkring 10 % af det dyrkede areal resulterer i omkring 90 % af fosfortabet til overfladevande. Når jordens infiltrationskapacitet overskrides, begynder vandet at løbe af på jordoverfladen. Det strømmende vand kan rive jord med partikelbundet fosfor løs, som skylles med vandet, hvorefter det deponeres i lavninger, vandløbsbræmmer eller transporteres videre til grøfter, vandløb og søer. Erosion foregår som overfladeerosion, konvekse skrånninger med konkav tværsnitsprofil er mest udsatte for erosion, da den konkave tværsnitsprofil bevirker, at vandet fra et større område samles i en koncentreret strøm. Erosion kan derfor lokalt medføre meget store tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Yderligere er jordens fosforbindingskapacitet afgørende for om fosfor tabes til vandmiljøet fra dyrkede jorde, jorde med lav bindingskapacitet har således en øget risiko for tab af gødningsfosfor. Bindingskapaciteten varierer meget i Danmark, for jorde der ikke kan kategoriseres som værende lavbundsjord gælder at jordens bindingskapacitet for fosfor stiger i takt med stigende indhold af ler og jern- og aluminiumoxider, og jordens fosforbindingskapacitet varierer meget i Danmark. I mineraljorde findes hovedparten af jordens fosfor bundet i lerfraktionen eller på belægnings af jern- og aluminiumoxider på større partikler. På jorde med højt lerindhold kan der, især i forbindelse med kraftig nedbør, opløses fosfor og løsrives fosforrige partikler fra overjorden, som transporteres ned gennem sprækker og større porer til eventuelle drænrør dybere nede, og via disse blive transporteret ud til vandmiljøet. Der er en principiel sammenhæng mellem jordens fosforstatus og risikoen for fosfortab. Dette er vist ved flere enkeltstående undersøgelser, hvor fosforstatus, målt f.eks. ved fosfortallet, varierede, medens transportbetingelserne var ensartede²². Der er imidlertid ikke lavet tilstrækkeligt med undersøgelser til at kvantificere denne sammenhæng under praktiske forhold.

For lavbundsjord (med eller uden okkerklasse) gælder, at arealernes årstidsvariation i vandmætningsgraden har afgørende betydning for tab af fosfor. Lavbundsjord er udstrømningsområder for grundvand og mange lavbundsjord har derfor periodisk eller permanent meget højt grundvandsspejl. Ikke vandmættede jorde med et højt indhold af jern bisidder under (aerobe forhold) en høj fosforbindingskapacitet. Ved vandmætning af jorden (anaerobe forhold) ophører jernets evne til at binde fosfor, og dermed øges udvaskningsrisikoen markant.

Dansk Landbrugsrådgivning anbefaler, at der tilføres samme mængde fosfor, som afgrøden bortfører ved fosfortal $>4^{23}$. For lavbundsjord svarer dette niveau til, at forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstarherbart jern og fosfor skal være større end 20.

²² Heckrath, G. et al., 1995. Phosphorus leaching from soils containing different P concentrations in the Broadbalk experiment. J. Environ. Qual. 24, 904-910. & Pote, D.H., et. Al., 1999. Relationship between phosphorus levels in three ultisols and phosphorus concentration in runoff. J. Environ. Qual. 28, 170-175.

²³ Knudsen, L., 1998. "Pas på fosfor". Landbrugets Rådgivningscenter, Århus, Danmark.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at forsigtighedskriteriet medfører, at der skal foretages en individuel konkret vurdering af bedriftens jorde baseret på tabsrisiko og jordernes fosforbindingskapacitet.

Fosforoverskud

Oplandsanalysen indikerer at fosforoverskuddet har betydning for den samlede fosfortilførsel til Fjorden. ”Fosfor fra landbruget bidrager væsentligt til den samlede fosfortilførsel, og på de arealer der er defineret som fosfor-risikoarealer, vil det have gavnlig effekt på fosfortilførslen til fjorden at mindske fosforoverskuddet”²⁴.

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord, hvor fosforoverskuddet er mindst i området syd for Nissum Fjord samt nord for Holstebro by²⁵.

I VVM-redegørelsen for Maabjerg BioEnergi fremgår det: ”Med fuld separation af den afgassede gylle forsvinder fosforoverskuddet, og der opstår et underskud. Med det nuværende indhold af fosfor i dyrkningsjorden vil den udbragte fosformængde være tilstrækkelig til at opretholde et økonomisk optimalt udbytte af afgrøder. På meget lang sigt vil der kunne opstå behov for en større tildeling af fosfor for at opnå et optimalt udbytte”.

Der modtages 2691 kg P via væskefraktionen i den afgassede biomasse. Dette svarer til et arealspecifikt fosforoverskud på -14,9 kg P pr. ha., jvf. skema 7.

Skema 7. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	2.691 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	10,7 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	25,7 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	-14,9 kg P/ha/år

Der foreligger fosfortal for næsten alle markerne. Disse ligger generelt mellem 2 og 4, hvor enkelte marker ligger lidt over fosfortal 4 og enkelte delarealer har et fosfortal under 2, jvf. bilag 15 og skema 8. Der vil kunne opstå behov for supplerende tilførsel af fosfor i form af kunstgødning på udbringningsarealer med fosfortal omkring eller under 2, da det arealspecifikke fosforoverskud er på -14,9 kg P/ha. Der vil kunne tilføres fosfor i form af kunstgødning svarende til ca. 3700 kg P på udbringningsarealerne, og der vil stadig være fosforbalance på bedriftsniveau. Holstebro Kommune har ikke stillet vilkår til anvendelsen af kunstgødning ud fra den betragtning, at der ligger et væsentligt økonomisk incitament for ansøger til kun at tilføre kunstgødning på marker og afgrøder med supplerende behov herfor.

²⁴ Oplandsanalysen, Nissum Fjord og opland – analyse af miljøtilstand og næringsstoftransport.

²⁵ Beregning af P-overskud pr. ha. Pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune. Gødningsregnskaberne fra 2006 er ikke medtaget grundet datafejl.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Risikoarealer i relation til terrænforhold

De nordvestlige udbringningsarealer er beliggende i oplandet til Fælledkær Bæk (B1) / Linde Bæk (B1), der afvander via Damhus Å (B2) til mellem fjorden i Nissum Fjord. Afstanden til vandløbene er > 400 meter til Linde Bæk og > 100 meter til Fælledkær Bæk. Holstebro Kommune vurderer ikke, at der er risiko for overfladeafstrømning til overfladevande fra udbringningsarealerne.

Udbringningsarealerne omkring anlægget er beliggende i oplandet til Ellebæk (B0) og Sir Bæk (B0), der afvander via Storåen til Felsted Kog. Udbringningsarealet er beliggende et et meget kuperet terræn og på mark 1, 2, 46, 47 er der flere steder stærkt skrånende arealer med hældninger > 12 grader. Afstanden til vandløbene er > 150 meter, og terrænforholdene mellem mark 9 og 39 (de tættest beliggende) og vandløbet er ikke skrånende mod vandløbet. Holstebro Kommune vurderer ikke, at der er risiko for overfladeafstrømning til overfladevande fra udbringningsarealerne.

De østlige udbringningsarealer er beliggende i oplandet til hhv. Sir Bæk (B0) og Lægård Bæk/Asmosekær Bæk (B0), der afvander via Storåen til Felsted Kog. Afstanden til vandløbene er > 250 meter, og terrænforholdene er ikke skrånende mod vandløbene. Holstebro Kommune vurderer ikke, at der er risiko for overfladeafstrømning til overfladevande fra udbringningsarealerne.

De sydlige udbringningsarealer er beliggende i oplandet til Brandsbjerg Bæk, der afvander via Storåen til Felsted Kog i Nissum Fjord. Afstanden til vandløbene er > 100 meter, og terrænforholdene er ikke skrånende mod vandløbene. Holstebro Kommune vurderer ikke, at der er risiko for overfladeafstrømning til overfladevande fra udbringningsarealerne.

En del af udbringningsarealerne er detailafvandede, hvorfor der stilles vilkår om, at udbringning af gødning mm. ikke må fortages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er bestående af 63 % sandblandet lerjorde (JB7), 16 % lerjorde (JB 7), 16 % grovsandet jorde samt 5 % lerblandet sandjorde, jvf. skema 8 og bilag 14. Fosfortallene er over 4 på mark 90 og 92, hvoraf mark 92 er detailafvandet, og derfor er et potentielt risikoområde for forfortab, men da der på bedriftsniveau er forforbalance er fosforklasser ikke vurderet nærmere.

Lavbundsarealer og detailafvandingsforhold

Ca. 8,08 ha er beliggende på lavbundsarealer i oplandet til Nissum Fjord, jvf. skema 8 og bilag 16. Da der på bedriftsniveau er forforbalance er fosforklasser ikke vurderet nærmere.

Skema 8. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Fosfortal* (P _i)	Lavbundsareal	Opland	P-klasse	P-klasse areal (ha)
Obj-1	2,40	Nej	JB 7	3,9	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-2	3,71	Nej	JB 7	2,5	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-9	4,02	Ja	JB 6	2,4	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-16	2,58	Ja	JB 2	3,5	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-17	3,48	Ja	JB 2	3,3	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-18	5,54	Ja	JB 2	2,5	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-19	0,88	Nej	JB 2	3,3	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-20	2,33	Nej	JB 2	2,0	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-39	14,83	Nej	JB 6	2,3	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-47	5,41	Nej	JB 7	2,6	Nej	Nissum Fjord / Nissum og Kås Bredning	0	0
Obj-49	15,15	Ja	JB 6	2,6	Ja (-okker)	Nissum Fjord	2	0,49
Obj-64	49,58	Ja	JB 6	2,3	Ja (-okker)	Nissum Fjord	2	1,72
Obj-65	25,01	Ja	JB 6	-	Ja (-okker)	Nissum Fjord	2	1,14
Obj-79	7,22	Nej	JB 2	3,1	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-83	5,15	Ja	JB 4	3,8	Ja (-okker)	Nissum Fjord	2	2,16
Obj-84	17,53	Ja	JB 6	2,6	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-85	15,68	Ja	JB 6	3,0	Ja (-okker)	Nissum Fjord	2	1,28
Obj-90	17,16	Nej	JB 2	4,4	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-92	8,17	Ja	JB 3	4,6	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-93	0,92	Ja	JB 4	3,2	Ja (-okker)	Nissum Fjord	2	0,92
Obj-38	16,08	Ja	JB 6	2,5	Nej	Nissum Fjord	0	0
Obj-46	28,08	Ja	JB 7	3,3	Nej	Nissum Fjord	0	0

* Baseret på gennemsnitsværdier på de respektive marker, jvf. bilag 15.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at udbringningen af den ansøgte fosformængde i det konkrete projekt ikke vil påvirke Natura 2000 området væsentligt negativt.

Nitrat

Vandmiljøplan III fastlægger, at der skal sikres en reduktion på 13 % af nitratudvaskningen fra landbruget i 2015 i forhold til udvaskningen i 2003 på landsplan. Basisanalysens del II vurderer, at nitrattilførslen til Nissum Fjord ved udgangen af 2015 vil være på 1.952 ton N, hvilket svarer til en reduktion på ca. 18 % i forhold til niveauet i 2001²⁶. Landbruget bidrager med ca. 83 % af tilførslen af nitrat til Nissum Fjord²⁷. I perioden fra 2005-2008 var det beregnede gennemsnit af nitratoverskud per ha i oplandet til Nissum Fjord på 75 kg N²⁸.

²⁶ Heri medregnet mindre korrektioner for tilførsler fra punktkilder. Ovenstående vurdering af N-reduktionen i 2015 er baseret på grove estimater og vurderes at være optimistisk, idet modelberegninger af N-belastning til Ringkøbing Fjord (Oplandsmodel for N-belastning af Ringkøbing Fjord, DHI-rapport juni 2004) har indikeret at flere tiltag i et opland vil have tendens til at "overlappe" hinanden, hvilket med andre ord medfører, at effekten af alle tiltagene ikke slår fuldt igennem.

²⁷ Miljøministeriet, vandområde, 1.4 Nissum Fjord.

²⁸ CTtools.

TEKNIK OG MILJØ

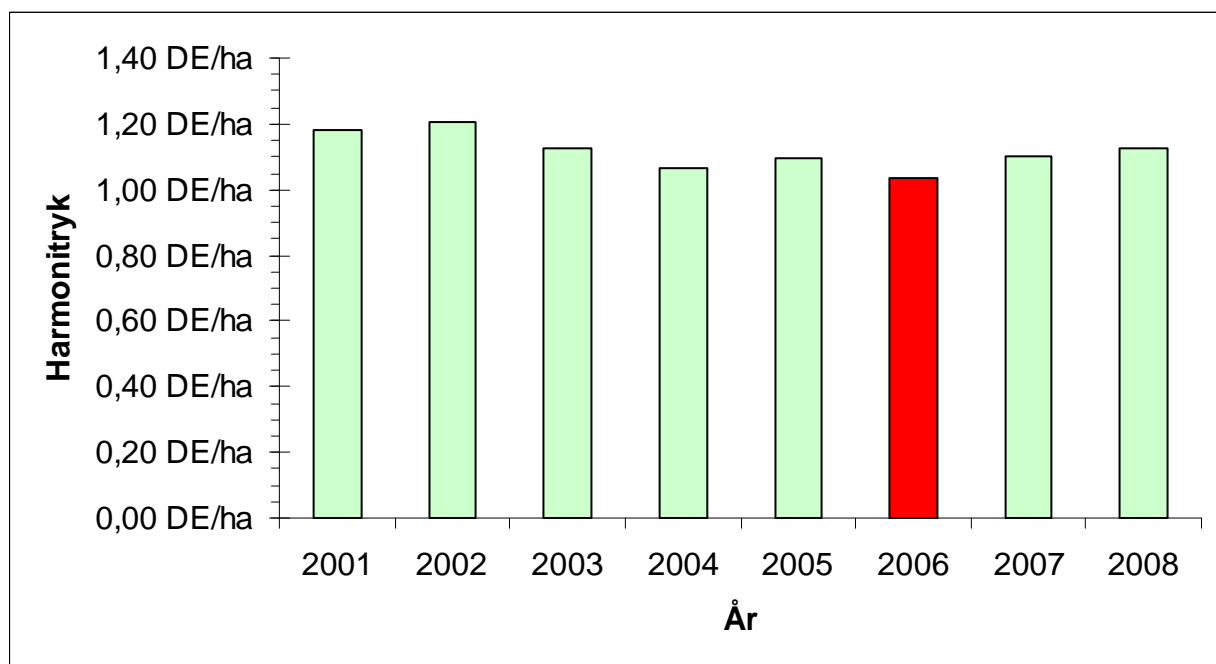
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Oplandsanalysen konkluderer, at ca. 50 % af det samlede opland til Nissum Fjord er højrisikoarealer for udvaskning af nitrat til vandmiljøet, hvilket de af staten fastsatte nitratklasser langt fra kan honorere, idet disse arealer udgør 32 % af oplandet. Modelberegninger i oplandsanalysen indikerer, at en fremtidig miljøtilstand, hvor vegetationen er udbredt i størstedelen af fjorden, vil kunne opnås med en reduktion af bl.a. nitrattilførslen på ca. 30 % i forhold til 2001, svarende til ca. 700 ton nitrat. Med vedtagelsen af Grøn Vækst, som erstatter og supplerer den vedtagne vandmiljøplan III, fastsættes nye reduktionskrav for bl.a. tilførsel af nitrat til vandområder, som i perioden 2010-2015 skal reduceres med 19.000 ton nitrat (ca. 1/3 ift. i dag). I oplandsanalysen vurderes det, at en fuldt implementeret vandmiljøplan III forventes, at medføre en samlet reduktion på mellem 15-20 % i forhold til 2001. For at opnå en reduktion på 30 % vurderes det i oplandsanalysen, at nitrattilførslen til fjorden skal reduceres yderligere med 250-350 ton N.

Husdyrtrykket i oplandet til Nissum Fjord

Strukturudviklingen i husdyrproduktionen går på landsplan mod færre men større husdyrbrug. Det fremgår af basisanalysen, at antallet af dyreenheder i oplandet til Nissum Fjord er fordelt på ca. 55 % kvæg, 35 % svin og 10 % andre husdyr²⁹.

Figur 2. DE/ha i oplandet til Nissum Fjord i årene 2001-2008³⁰

Udviklingen i DE/ha i oplandet til Nissum Fjord fremgår af figur 2. Antallet af DE/ha er i perioden fra 2001 frem til 2008 reduceret med 0,06 DE/ha, det kan derfor konkluderes at der overordnet for Nissum Fjord ikke sker nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Det betyder generelt, at en etablering/udvidelse i oplandet til Nissum Fjord i væsentligt omfang vil blive modregnet ved, at der sker en nedlæggelse.

²⁹ Analyse af jordbrugerhvervene 2009.

³⁰ Beregnet ud fra gødningsregnskaber vha. CTtools. Conterra A/S har oplyst Holstebro Kommune, at gødningsregnskaberne i 2006 var behæftet med fejl, hvorfor 2006 ikke bør indgå i vurderinger.

De nye omregningsfaktorer for dyreenheder jf. den nye husdyrgødningsbekendtgørelse³¹, reducerer antallet af kvæg/DE og mink/DE. For kvæg og mink skal der anvendes hhv. 15-20 % og ca. 30 % mere areal. På landsplan forventes det, at medføre et øget arealkrav på ca. 4 %, samt en reduktion i det samlede fosforoverskud på ca. 10 % jf. høringsbrev af 19.05.09³². Holstebro kommune vurderer, at oplandet omkring Nissum Fjord som minimum har samme reduktion som i resten af landet.

Nitratklasser

Husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i nitratklasse 0, 1 og 3. Dette medfører i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau, at der maksimalt kan udbringes husdyrgødning svarende til 305,88 DE på husdyrbrugets udbringningsarealer uden anvendes af nitratudvaskningsreducerende virkemidler, jvf. skema 9.

Skema 9. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udspretningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	DE/ha uden virkemidler	Maksimalt antal DE til udspretning på arealerne
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]			
I alt / gennemsnit:	250,90	185,14	1,34	0,00	64,41	87,08 %	1,2192	305,88

Nitratreducerende virkemidler

Ved anvendelse af N-udvaskningsreducerende virkemidler kan harmonitrykket på husdyrbrugets udbringningsarealer øges, såfremt N-udvaskningen til rodzonen holdes på et niveau svarende til udbringning af husdyrgødning/afgasset biomasse ved et reduceret harmonitryk på 1,2192 DE/ha.

Der er ansøgt om udspretning af afgasset biomasse svarende til 351,26 DE, hvilket svarer til et harmonitryk på 1,40 DE/ha. Der er i hovedansøgningen anvendt 5,00 procentpoint ekstra efterafgrøder udover plantedirektoratets generelle lovpligtige krav som nitratudvaskningsreducerende tiltag. I det ansøgte projekt fuldgødskes (168 kg N/ha) der med afgasset biomasse, hvilket medfører, at der i projektet ikke anvendes handelsgødning. Dette medfører, at Farm N modellen ikke beregner nitratudvaskningen rigtigt i det ansøgte projekt, da Farm N i beregningen uden handelsgødningskvote ikke kan reducere handelsgødning ved øgede efterafgrøder/reduceret N-kvot, og modelberegningerne bliver derfor forkerte, hvorfor der i ansøgningen er anvendt 5 % ekstra efterafgrøder. Inden beregningen kan anvendes til vurdering af anvendelsen af virkemidler skal tilførslen af afgasset biomasse derfor reduceres indtil, der kan konstateres en lille handelsgødningskvote for i det konkrete projekt.

Ved en reduktion af mængden af afgasset biomasse til 165,1 kg N/ha svarende til en samlet udbringning af 41.417 kg N, kan det konstateres, at der på alle sædskifter tilføres handelsgødning i størrelsesordenen 0,1-0,2 kg N/ha afhængigt af sædskifte, hvorved Farm N kan beregne effekten af virkemidler. Ved anvendelse af 1 procentpoint flere efterafgrøder

³¹ Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v af 10.07.09.

³² Høringsbrev, Høring over udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

end plantedirektoratets lovpligtige krav, viser Farm N-beregningen en udvaskning til rodzonen på 50,50 kg N/ha, hvilket er 0,1 kg N/ha lavere end husdyrlovens afskæringskriterium og 0,1 kg N/ha over anvendelsen af handelsgødning.

Holstebro Kommune vurderer derfor, at der skal anvendes 1 procentpoint flere efterafgrøder udover plantedirektoratets pligtige krav for at kompensere for udbringning af fuldt harmonitryk på husdyrbrugets udbringningsarealer, idet det "ansøgte korrigerede projekt" beregningsteknisk anvendes til vurdering af virkemidler. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om en øget andel af efterafgrøder svarende til 1 procentpoint og om sammensætningen af husdyrgødningen/den afgassede biomasse.

Skema 10. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved for husdyrlovens afskæringskriterium (reduceret harmonitryk), det ansøgte projekt med virkemidler, det korrigerede ansøgte projekt grundet Farm N-beregningsproblematik med virkemidler og ved anvendelse af handelsgødning.

Scenarier	Reduceret harmonitryk	Ansøgt drift	Ansøgt korrigeret pga. Farm N	Handelsgødning
Harmonitryk og anvendte virkemidler	1,2192 DE/ha	1,40 DE/ha = (168 kg N/ha) 5,0 procentpoint ekstra efterafgrøder	1,38 DE/ha = (165,1 kg N/ha) 1,0 procentpoint ekstra efterafgrøder	Handelsgødning
N-udvaskning fra rodzonen	50,60 kg N/ha	50,30 kg N/ha	50,50 kg N/ha	50,40 kg N/ha

Af beregningerne i Farm-N ses det, jvf. skema 11, at markoverskuddet øges med 2,9 kg N/ha ved udbringning af 41.417 kg N (1,38 DE/ha), og knap 50 % af nitratudvaskningsreduktionen i forhold til referenceberegningen med reduceret harmonitryk sker som følge af øget oplagring af N i jordpuljen. Dette skyldes, at C/N-forholdet i afgasset biomasse er højere end i handelsgødning, hvorfor opbygningen af N i jordpuljen er større end for handelsgødning, jvf. skema 11, hvilket i Farm N bliver et indirekte virkemiddel. Herudover er afdriften/fordampningen af N i forbindelse med udbringning større for afgasset biomasse end for handelsgødning, hvilket ligeledes kompenserer for godt 50 % af differensen.

Skema 11. Farm-N beregning af udvaskning fra husdyrbrugets arealer ved en reduktion af mængden af udbragt husdyrgødning i henhold til DE-reduktionsprocenten og ved anvendelse af virkemidler

	Ansøgt korrigeret 1,38 DE/ha 1,0 procentpoint ekstra efterafgrøder Korrigeret til "0-rest" [kgN/ha]	Reduceret harmonitryk 1,2192 DE/ha Korrigeret til "0-rest" [kgN/ha]	Difference (ansøgt – reduceret harmonitryk) Korrigeret til "0-rest" [kgN/ha]
Markoverskud	82,1	79,3	2,9
Ammonium tab, udbringning, husdyrgødning	14,9	13,2	1,6
Ammonium tab, udbringning, kunstgødning	0,0	0,5	-0,5
Denitrifikation, jord	14,0	13,5	0,5
Ændring i jordpuljen	2,7	1,4	1,3
N-udvaskning (kg N/ha)	50,5	50,6	-0,1

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i forhold til det reducerede harmonitryk jvf. skema 10. Det vurderes derfor, at det forøgede ansøgte harmonitryk kompenseres af anvendelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen svarende til niveauet for det reducerede harmonitryk, jvf. husdyrbrugsgodkendelsesbekendtgørelsens regler herom.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommunes samlede vurdering af påvirkningen af Nissum Fjord

Oplandsanalysen vurderede, på baggrund af modelberegninger, at det ikke var realistisk at sikre en målopfyldelse med den daværende administrationspraksis i Ringkjøbing Amt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at regionplanens målsætning om 2 m sigtedybde i forbindelse med udarbejdelsen af Natura 2000-planerne bør revurderes således, at der opstilles en mere realiserbar målsætning. Det vurderes nødvendigt for at sikre en forbedret miljøtilstand og på sigt sikre opfyldelse af målsætningen for Nissum Fjord, at der satses på en flerstrengt proces der arbejder for, at der samlet sker en tilstrækkelig reduktion af næringsstofftilførslen.

Husdyrbrugets individuelle betydning

Udspretningsarealerne i nærværende godkendelse afvander via Storå-systemet til Felsted Kog. Udspretningsarealerne udgør 250,90 ha, hvilket svarer til 2,5 promille af det samlede landbrugsareal i oplandet Nissum Fjord.

Nitratudvaskningen fra den udbragte husdyrgødning bidrager med ca. 0,003 promille³³ af den samlede husdyrgødningsbetingede nitratudvaskning til Nissum Fjord. Det fremgår af Kammeradvokatens notat³⁴ til miljøministeriet om Miljøklagenævnets praksis, at et husdyrbrug der maksimalt udgør 0,5 promille af den samlede udvaskning fra samtlige arealer i oplandet, ikke alene på den baggrund, kan siges, i sig selv at påvirke Natura 2000-området væsentligt. Nitratudvaskningen fra husdyrbrugets udbringningsarealer vurderes på den baggrund ikke at kunne påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt negativt.

Udvidelsens kumulative effekt

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at strukturudviklingen i landbruget i oplandet til Nissum Fjord, implementeringen af de nye omregningsfaktorer ved beregning af dyreenheder, VMP III, Grøn Vækst samt kommunens individuelle vurdering af husdyrgodkendelser i oplandet til Nissum Fjord samlet virker for en forbedret miljøtilstand for udpegningsgrundlaget. Holstebro Kommune vurderer at miljøgodkendelsen med de opstillede vilkår er tilstrækkeligt til at fremme miljøtilstanden for Nissum Fjord.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets arealdrift er forenelig med naturområdets sårbarhed og kvalitet, sammenfattende vurderes det, at områdets integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets arealdrift.

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets drift med de stillede vilkår ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-vandområde N65 væsentligt negativt.

³³ Første del af udregningen er foretaget i Farm N, her udregnes forskellen i nitratudvaskningen fra henholdsvis brugen af husdyrgødning og udelukkende anvendelse af kunstgødning på de af husdyrbrugets udspretningsarealer. Udspretningsarealerne "merudvaskning" af nitrat sættes herefter i forhold til hele oplandet til Nissum Fjord. Derved fremkommer udbringningsarealerne andel af det samlede nitratudvaskning fra samtlige landbrugsarealer i oplandet til Nissum Fjord.

³⁴ Udkast til "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug" af 28.05.09

Grundlaget for forhåndsvurdering for opland N65

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af bl.a. kommunens oplysninger om områdets natur og miljøforhold, områdets sårbarhed over for påvirkninger fra landbruget, målsætninger og retningslinier fra Regionplan 2005, CTtools, basisanalyse for N 65 samt miljødata fra STOQ.

Holstebro Kommune er i gang med, at udarbejde og operationalisere oplysninger, som kan tilvejebringe de oplysninger, der skal anvendes i fremtidige vurderinger af husdyrbrugenes betydning i forhold til de kumulative effekter (på husdyrbrugsniveau) i oplandet til Nissum Fjord. Holstebro Kommune er opmærksom på, at nærværende vurdering af husdyrbrugets eget bidrag og andel til de kumulative effekter på natur om miljø, er baseret på dels data-materiale, hvor der kan forekomme tidsforskydninger og deraf følgende unøjagtigheder, dels foretaget på skøn på baggrund af de oplysninger kommunen har til rådighed.

Holstebro Kommune foretager løbende evaluering af kommunens forudsætninger for udarbejdelsen af fremtidige forhåndsvurdering af natur og miljøeffekten af miljøgodkendelser af landbrug, således at afgørende og nyeste tilgængelige viden inddrages i vurderingerne.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste EF-habitatområde i forhold til udbringningsarealerne er EF-habitatområde nr. 25 Idom Å og Omstrup Hede, som ligger ca. 220 m sydvest for nærmeste udbringningsareal (mark Obj-79). Markerne Obj-79 og Obj-20, der ligger nærmest Idom Å og Omstrup Hede er omfattet af kravet om nedfældning efter husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 24 og 38, da de to marker er beliggende i bufferzone til et område beskyttet efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse mv. Holstebro Kommune vurderer således ikke at ammoniakfordampningen fra udbringning af husdyrgødning vil påvirke området negativt.

Siden den 1. august 2007 har det været et generelt krav, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker beliggende i en afstand under 1000 meter fra de naturarealer, der er omfattet af "bufferzonereglen". Nogle af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende tættere på end 1.000 meter fra naturområder omfattet af husdyrlovens § 7, og arealerne er derfor omfattet af kravet, jvf. bilag 8.

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurde-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

rer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der gøres opmærksom på, at der om vandhuller med til- og afløb gælder 2 meter dyrkningsfrie bræmmer.

Naturtyper og nedfældningskrav

Markerne Obj-83, Obj-92, Obj-84, Obj-90, Obj-16, Obj-18, Obj-19, Obj-20 og Obj-79 er helt eller delvist beliggende i bufferzone II til beskyttede naturtyper, jvf. husdyrlovens § 7 og er derfor omfattet af krav om nedfældning på sort jord og græs, jvf. bilag 8.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskædiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget

Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus: Arten forekommer nær Struer, men er ikke registreret så langt østpå som her.

Odder: Arten er blevet registreret ved NOVANA overvågningen på en række stationer både i Flynder Sø og Stubbergård Sø³⁵. I basisanalysen for N 41 vurderes odderen indenfor udpegningsområdet at være stabil til stigende. Arten vurderes ikke at blive påvirket væsentligt negativt af nærværende projekt.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Stor vandsalamander forekommer i området nær Sir Lyngbjerg, men der foreligger ikke registreringer nær ejendommen eller i vandhuller i dens udbringningsarealer.

³⁵ Basisanalysen for Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø – N41

Der stilles vilkår om, at der vil gælde krav om 10 meter brede udyrkede bræmmer omkring vandhuller, hvor der eventuelt i fremtiden konstateres en bestand af en af de fire ovennævnte paddearter.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storåen, men vil næppe blive negativt påvirket af projektet.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

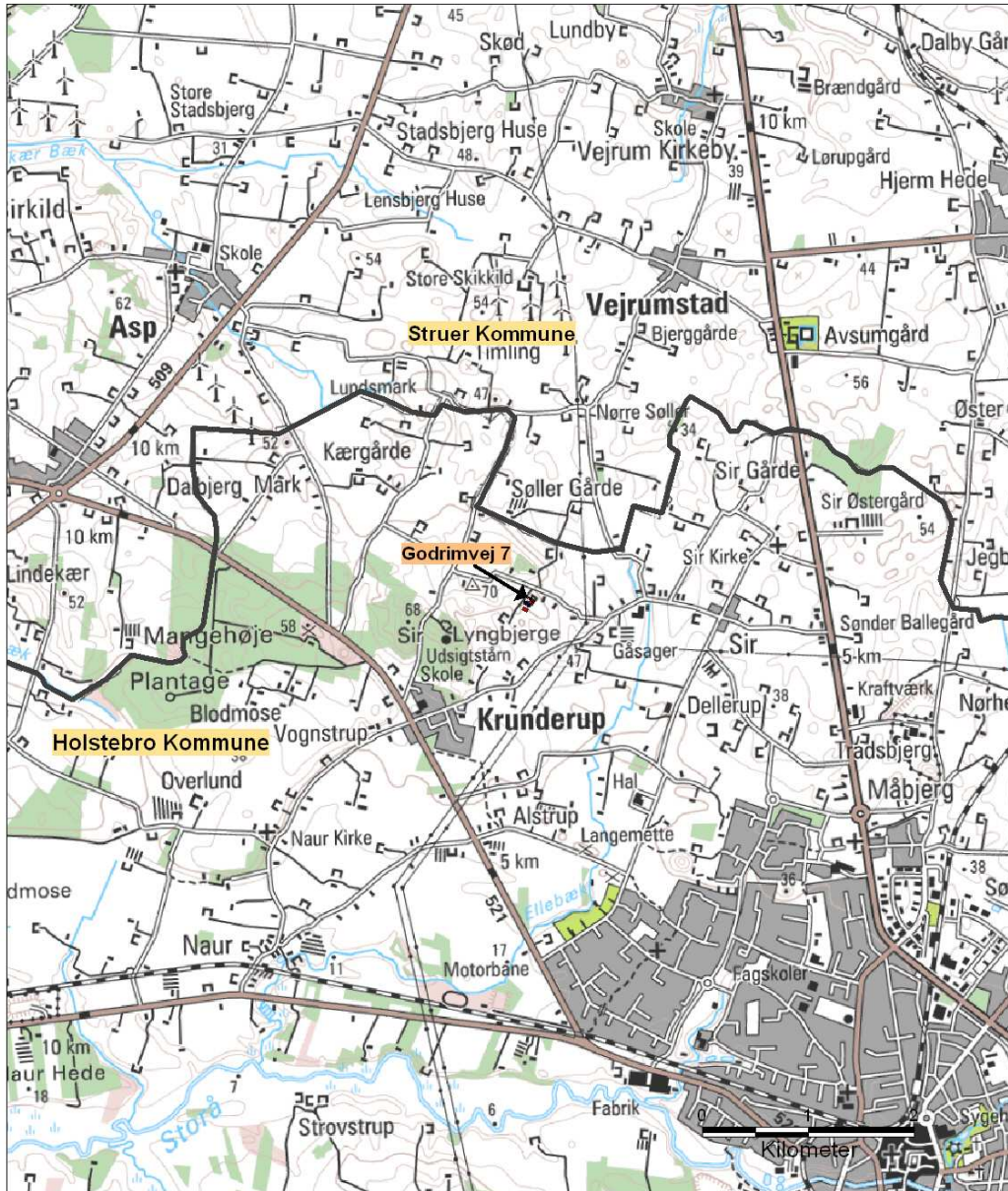
Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af virksomhedens drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

Signaturforklaring

Kommunegrænse

ORBICON
LEIF HANSEN

Gasværksvej 4
9000 Aalborg

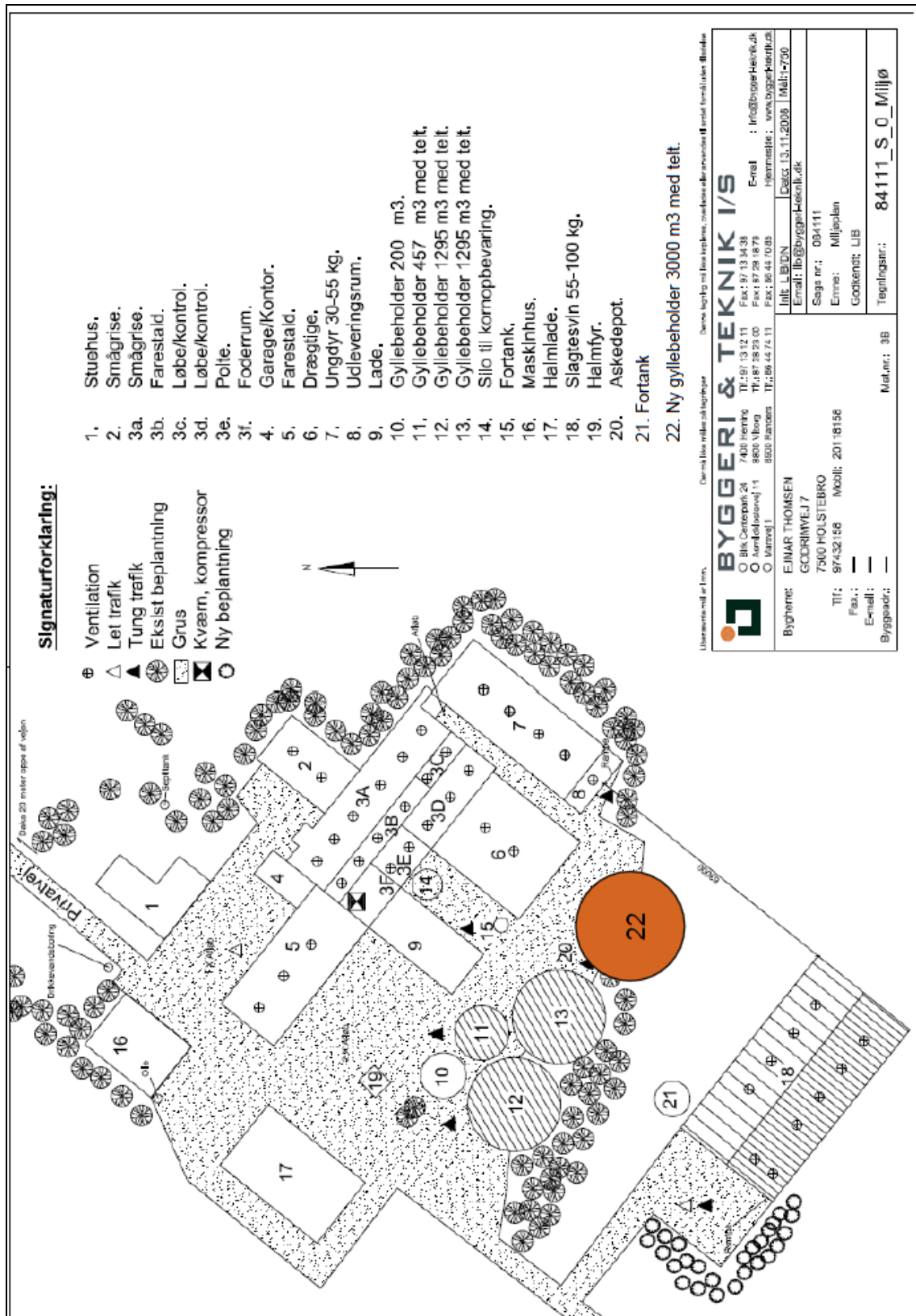
Telefon 99 30 12 00

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

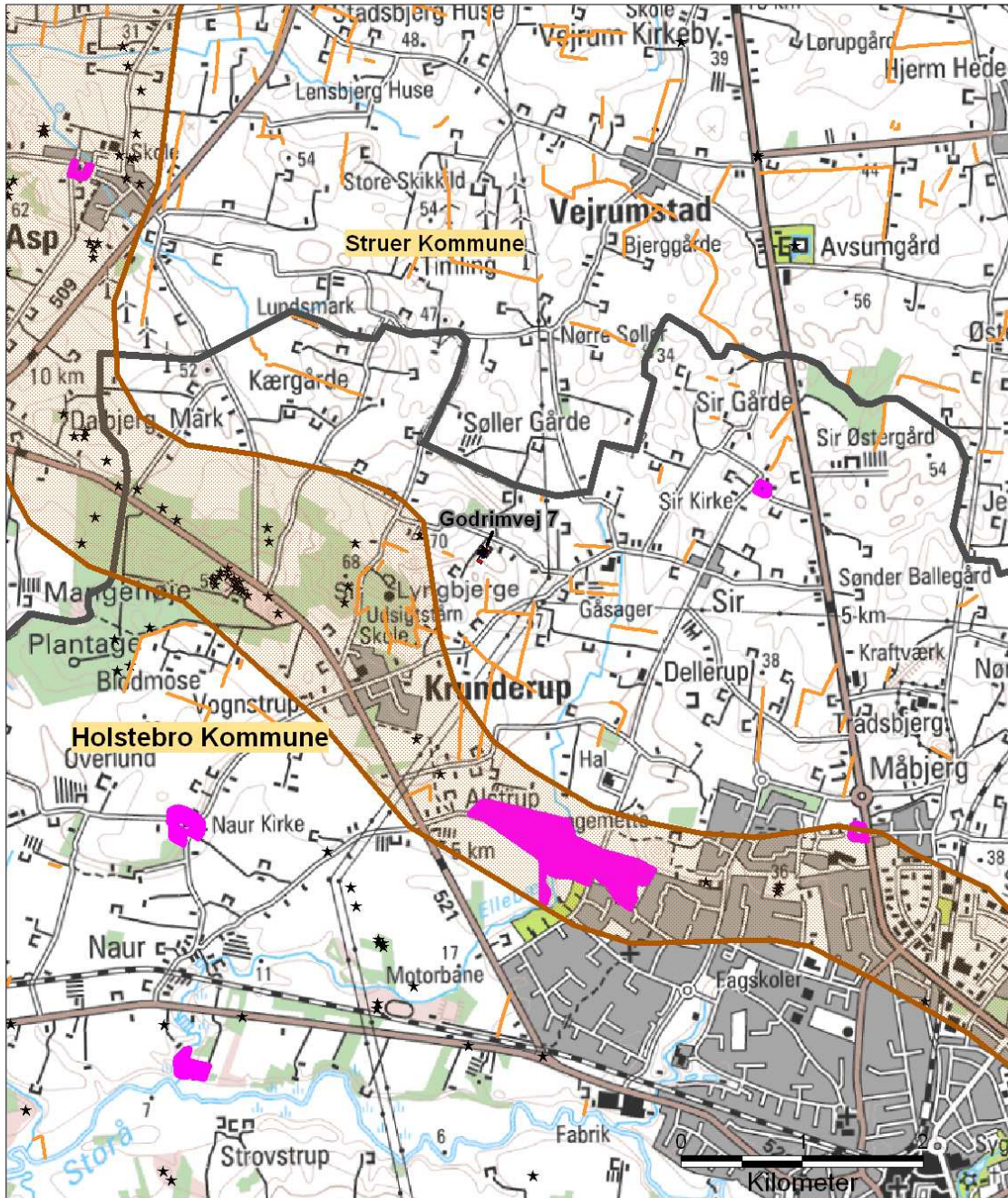
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2 – Situationsplan

Bilag kopieret fra ansøgningen

Bilag 3 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

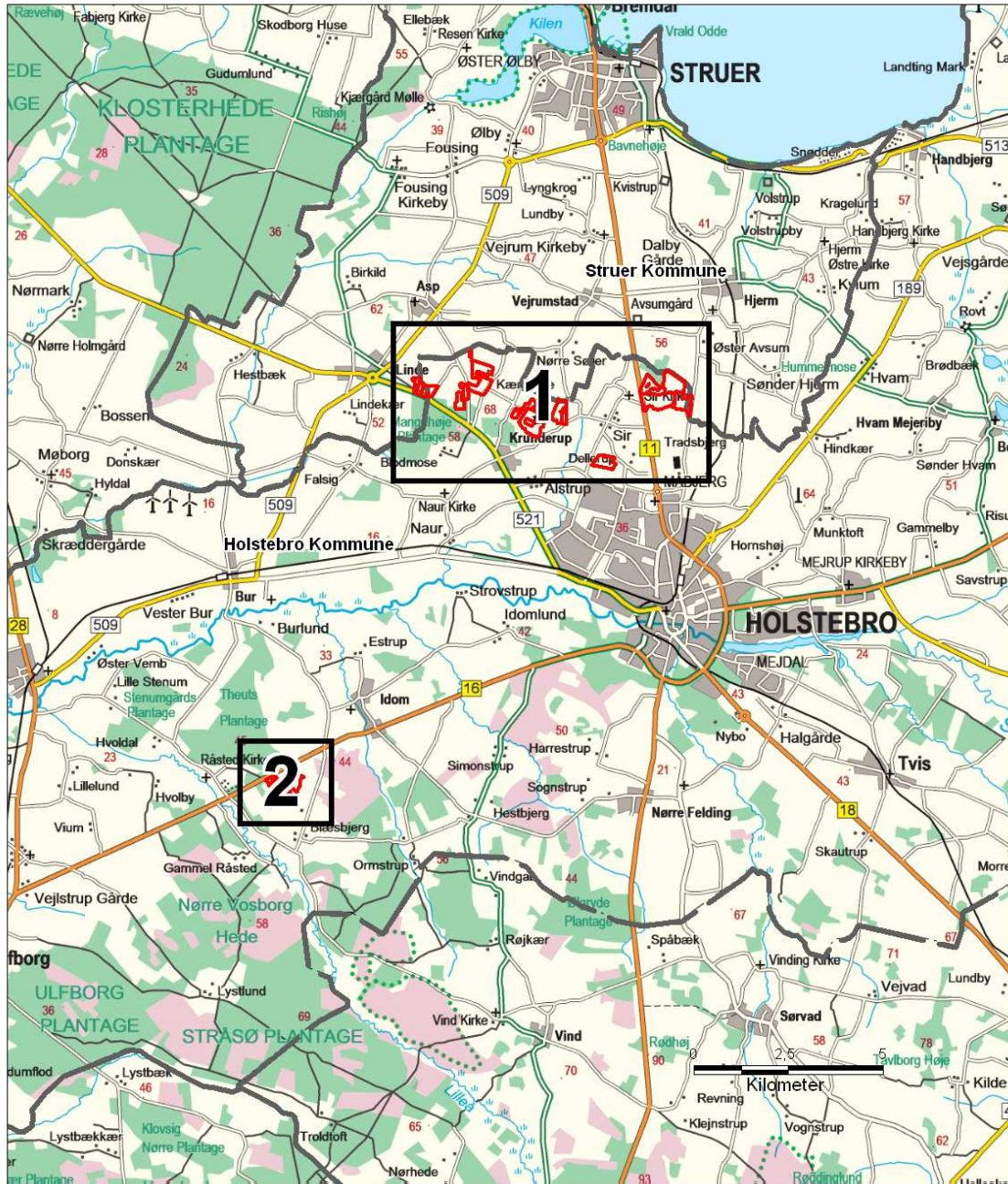

Signaturforklaring	
	Staldanlæg
	Opbevaringslagre
	Særligt værdifulde kulturmiljøer
	Fredede områder
	Beskyttede sten- og jorddiger
	Fredede fortidsminder
	Kommunegrænse

Gasværksvej 4
9000 Aalborg
Telefon 99 30 12 00

Bilag 4 – Oversigtkort over udspretningsarealerne

Signaturforklaring

- Udbringningsarealer
- Ejet/forpagtet
- Kommunegrænse
-

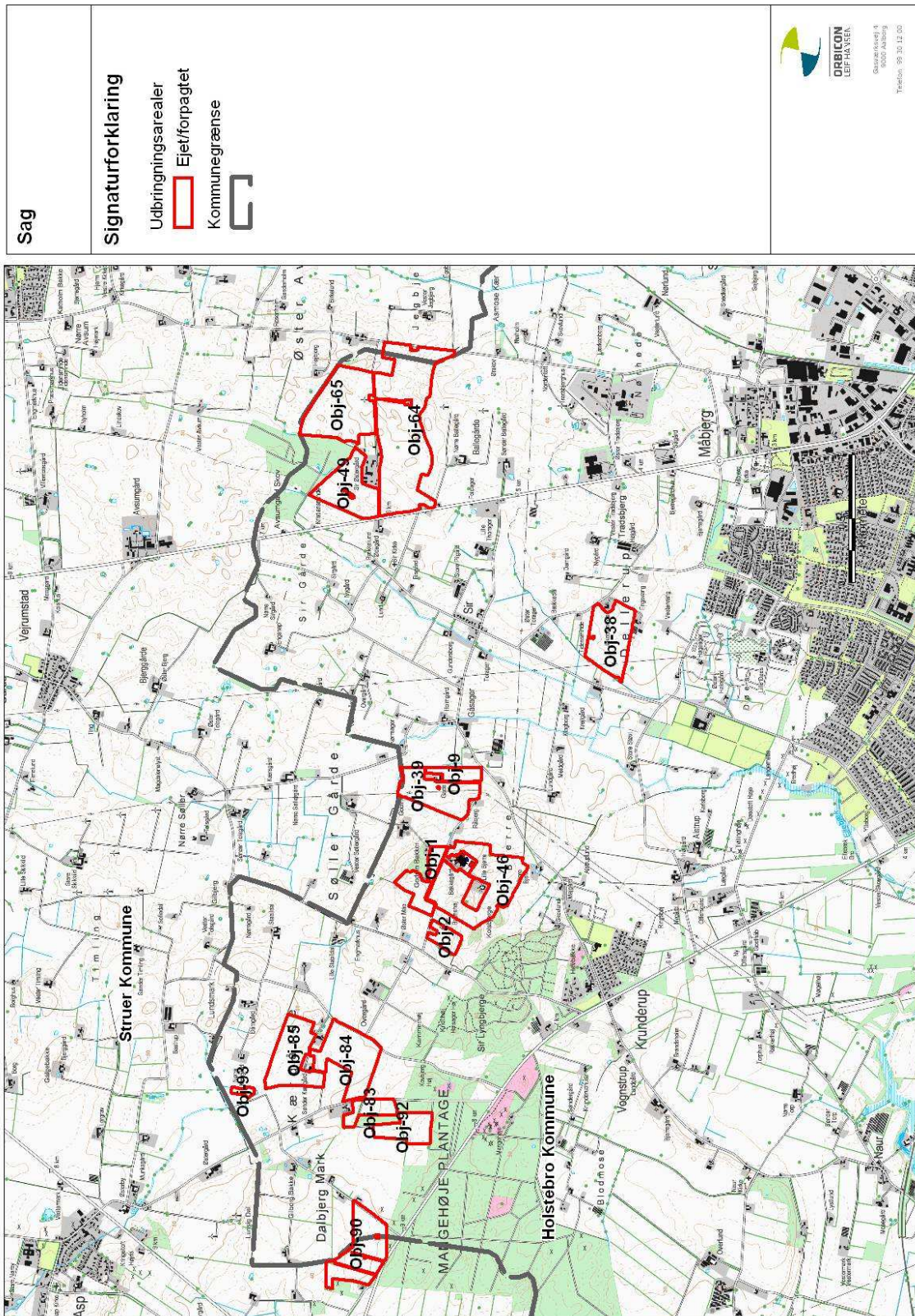

Gasværksvej 4
9000 Aalborg
Telefon 99 30 12 00

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 4 – Arealer del 1/2

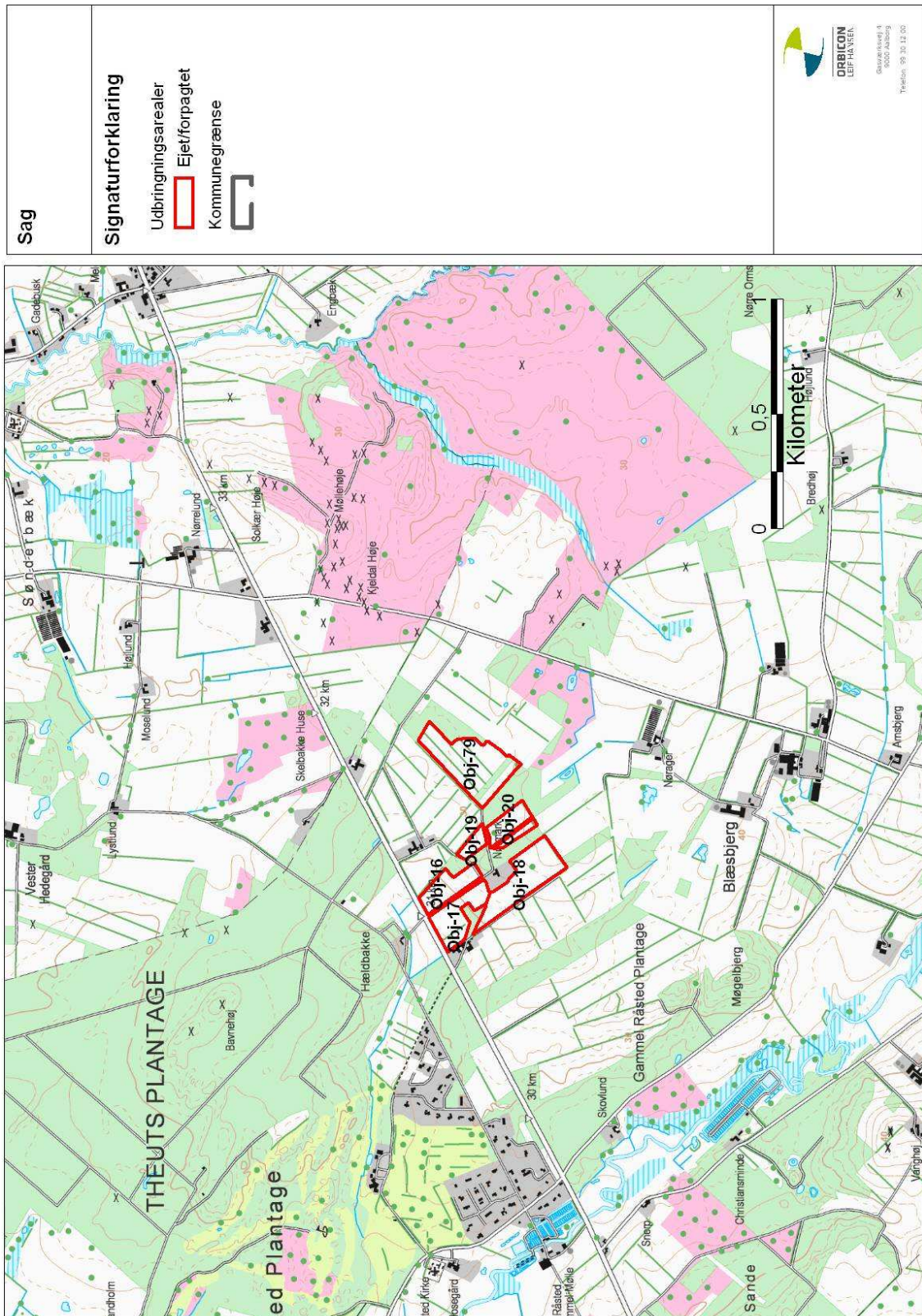

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 4 – Arealer del 2/2

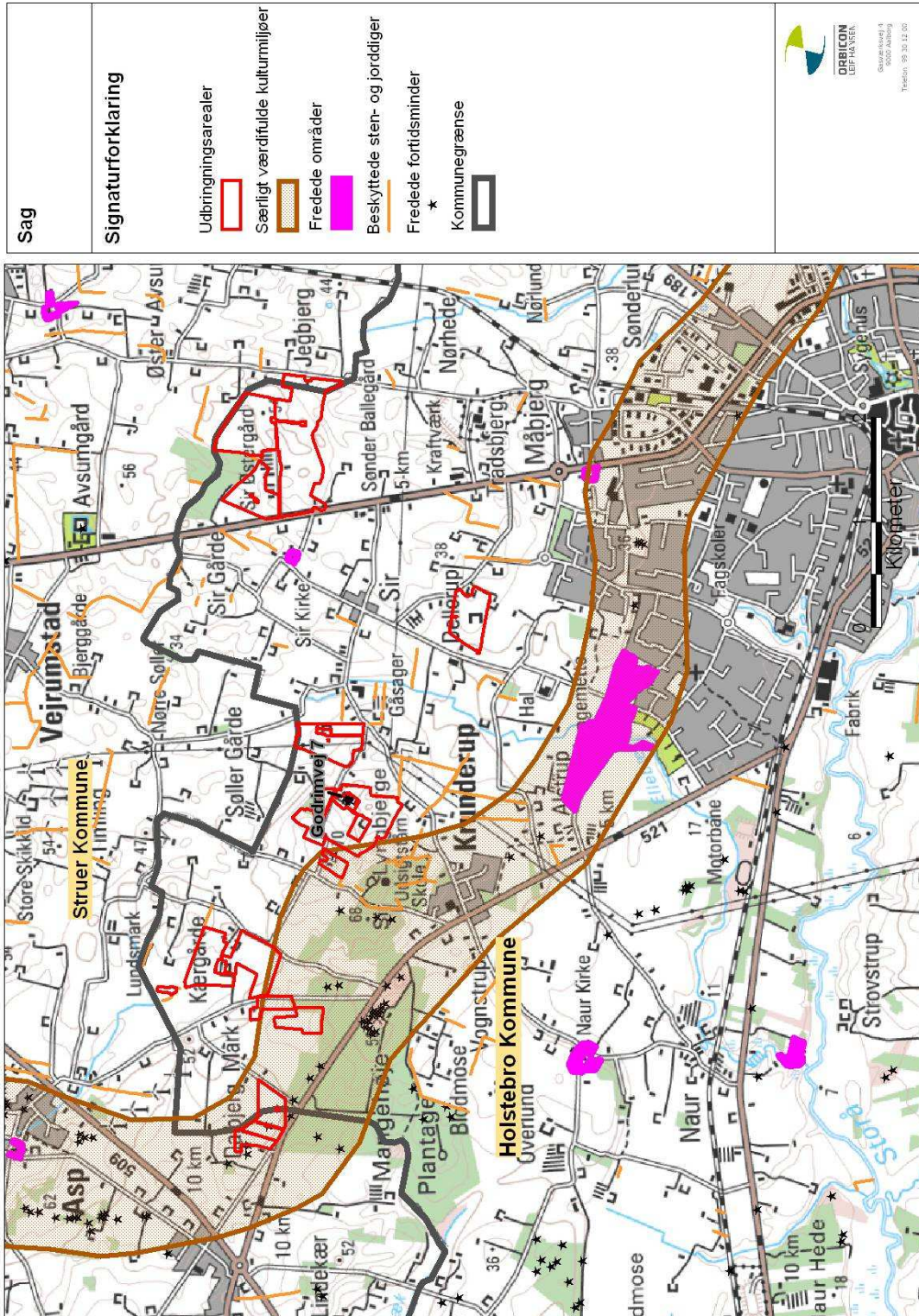

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 5 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspretningsarealer
1/2

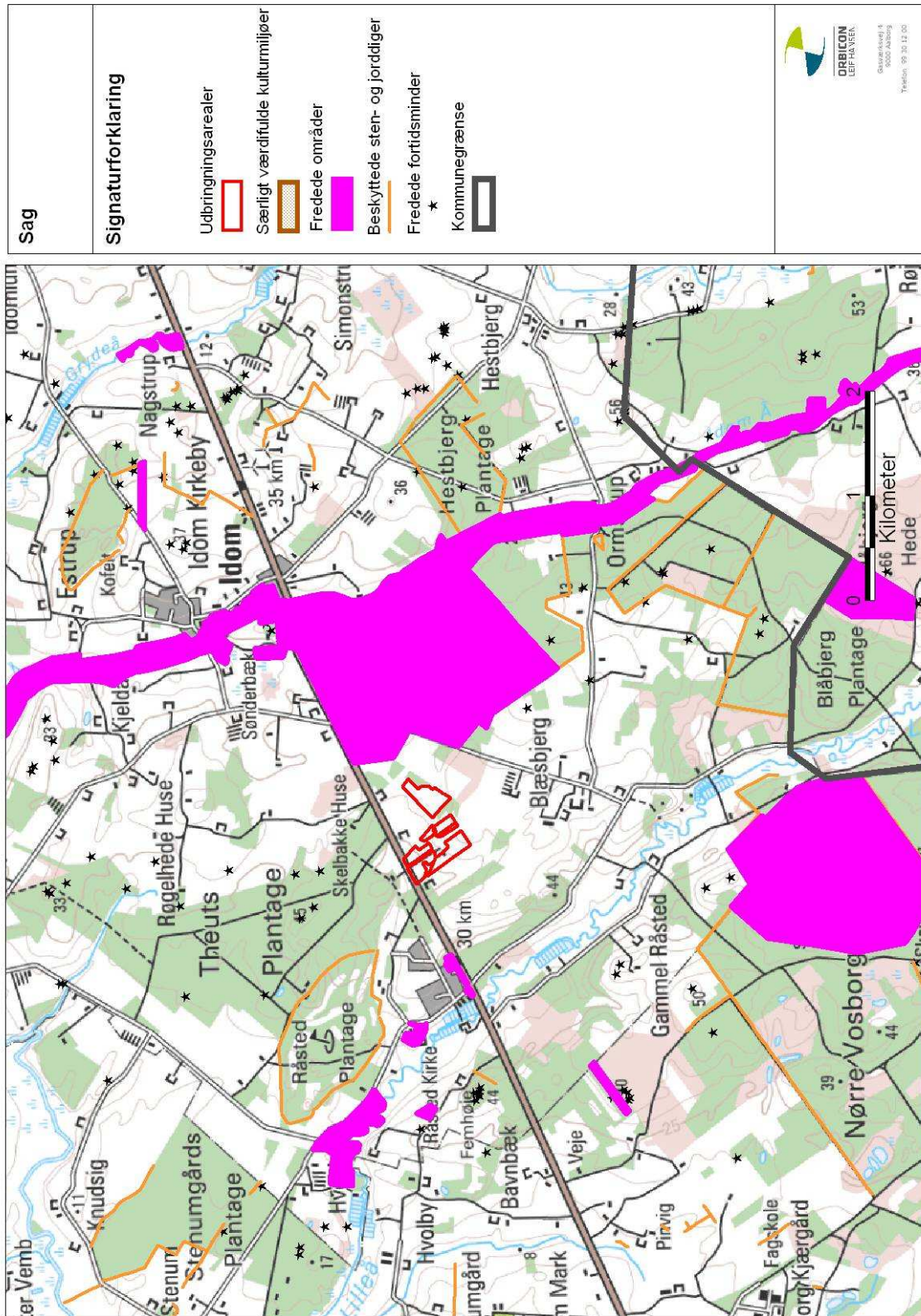

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 5 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspretningsarealer
2/2

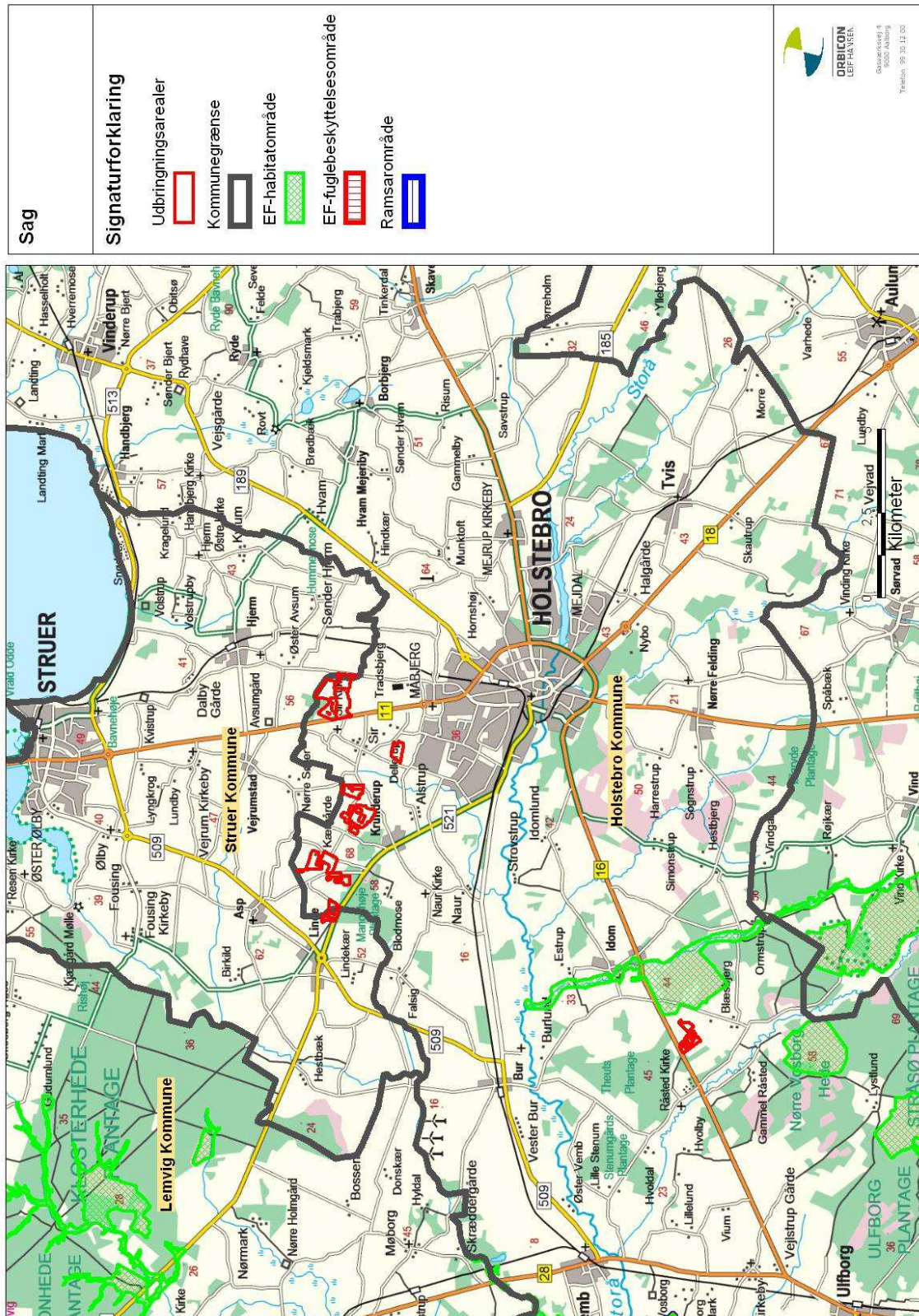

NATUR OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Natura 2000 områder ift. ejendom og udbringingsarealer

TEKNIK OG MILJØ

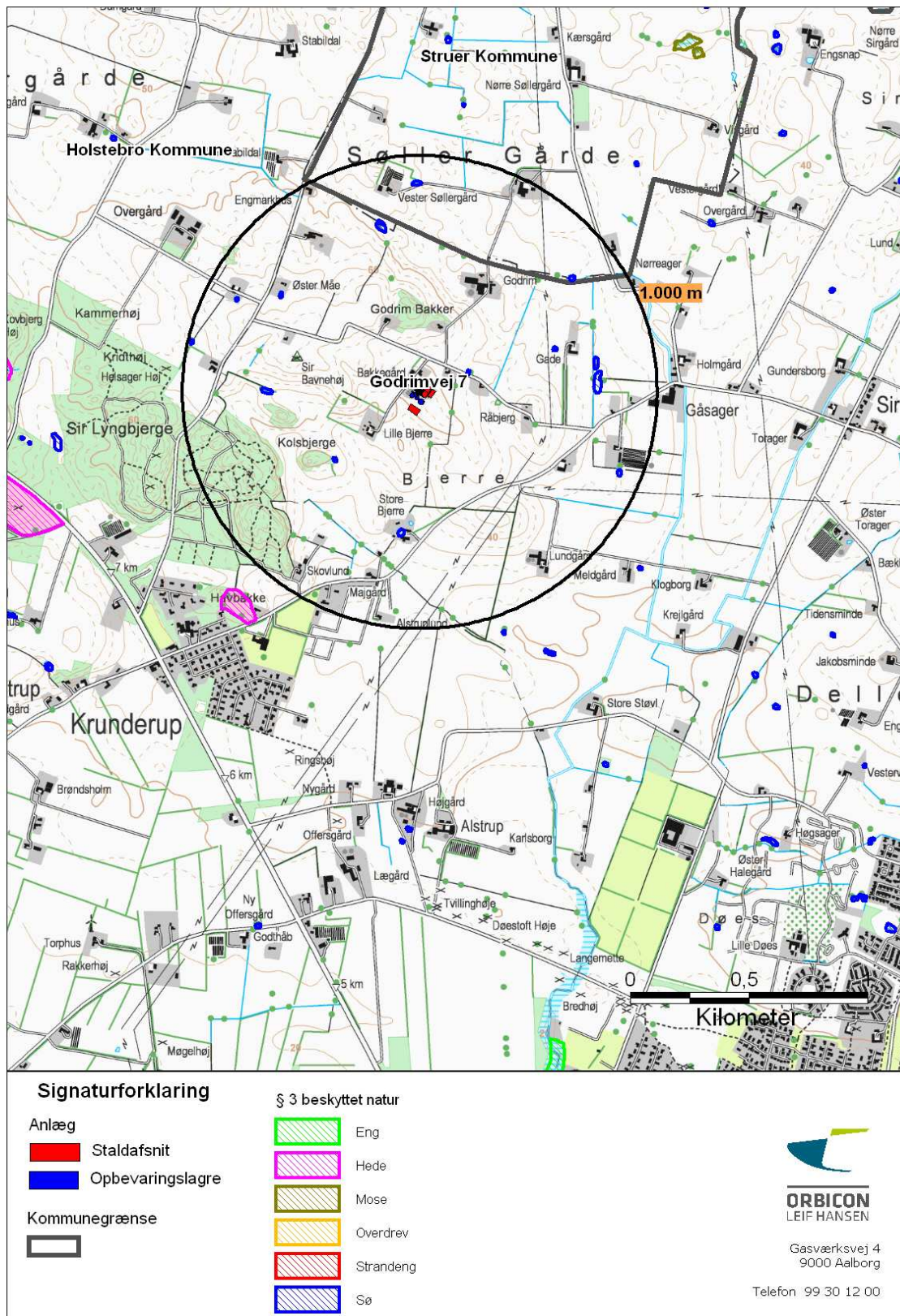
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802

Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk

CVR: 29189927

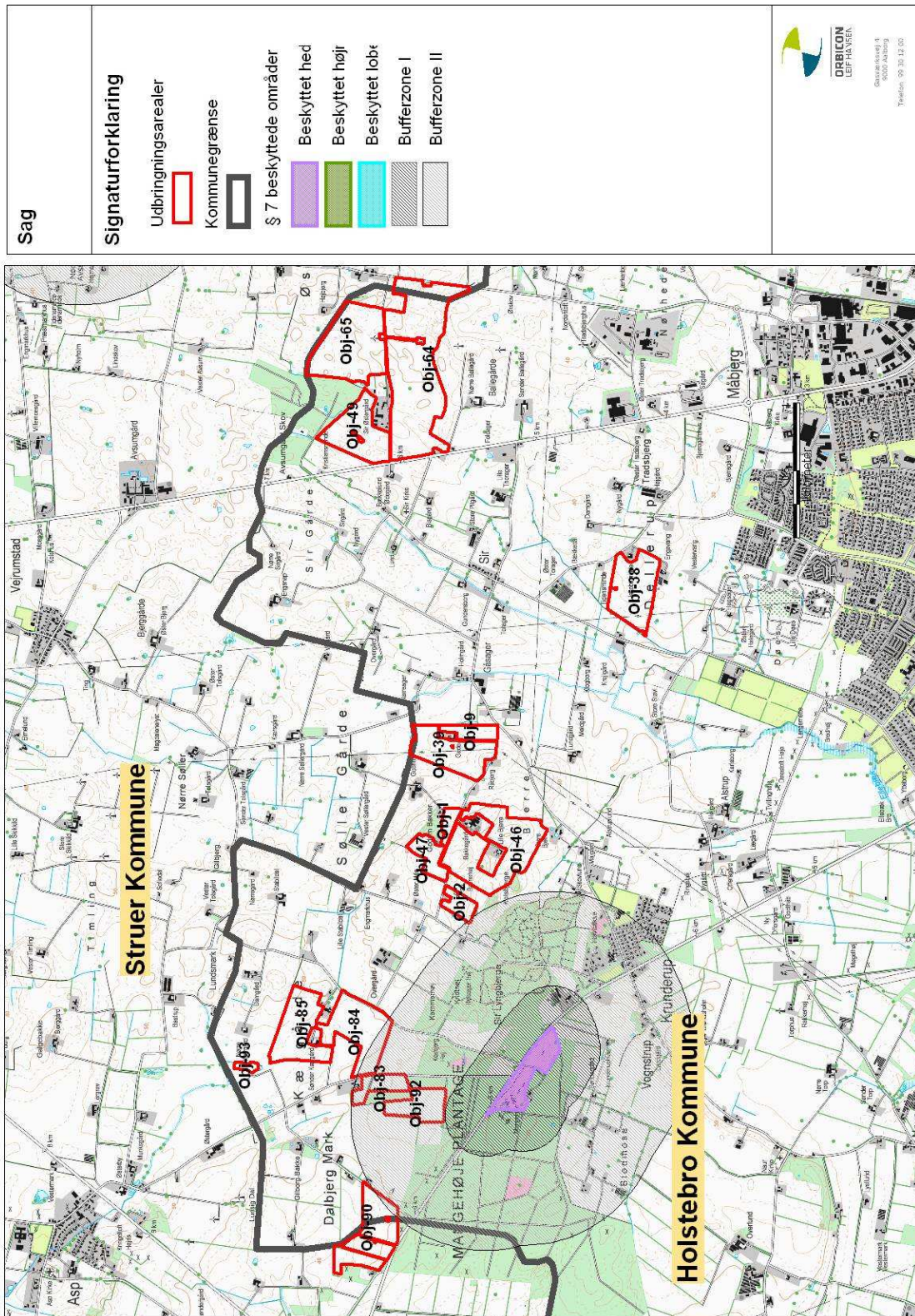
Bilag 7 – Naturområder omkring anlæg

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

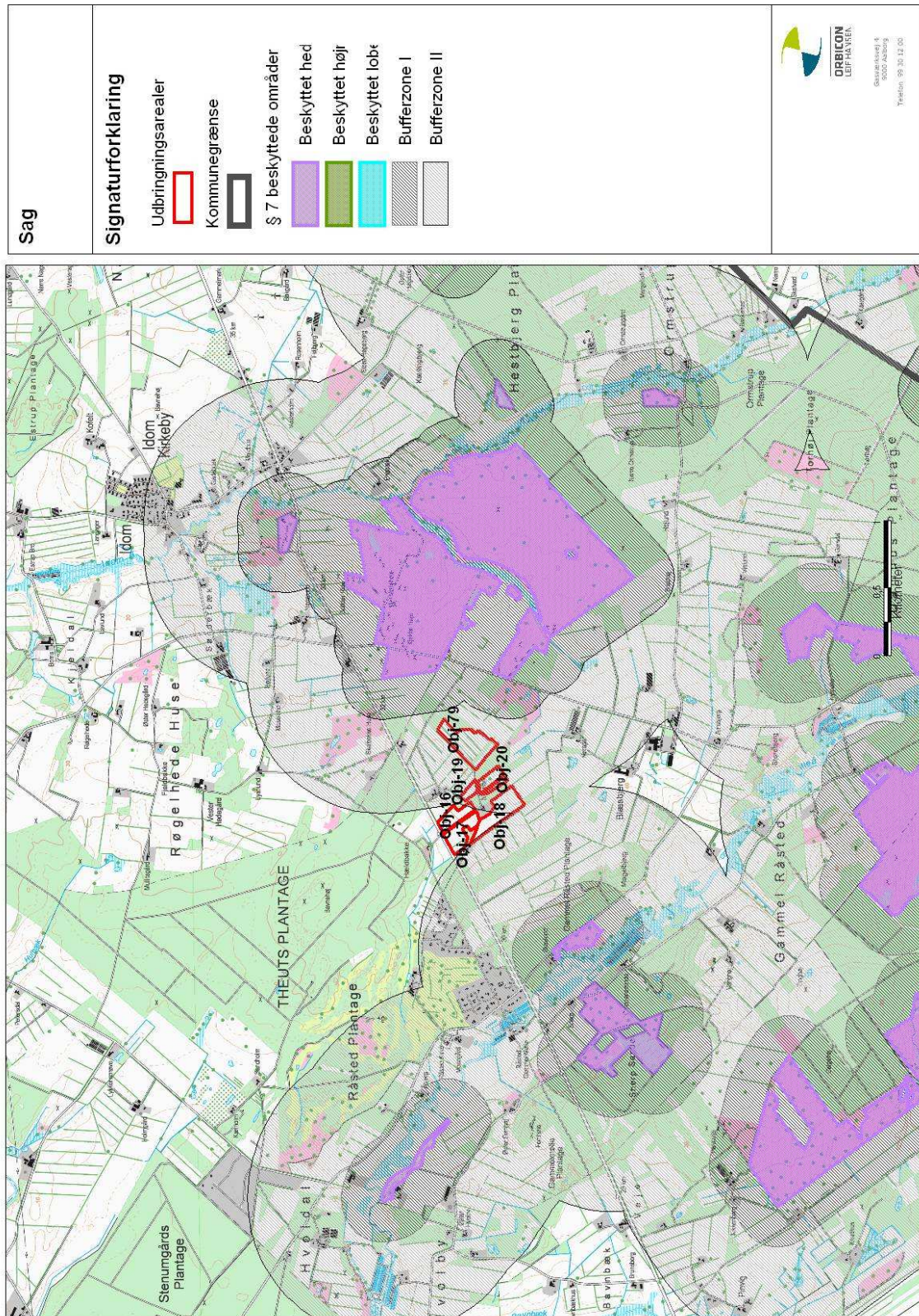
Bilag 8 – Udspretningsarealer med lovpligtigt nedfældningskrav 1/2

TEKNIK OG MILJØ
 Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 8 – Udspretningsarealer med lovpligtigt nedfældningskrav 2/2

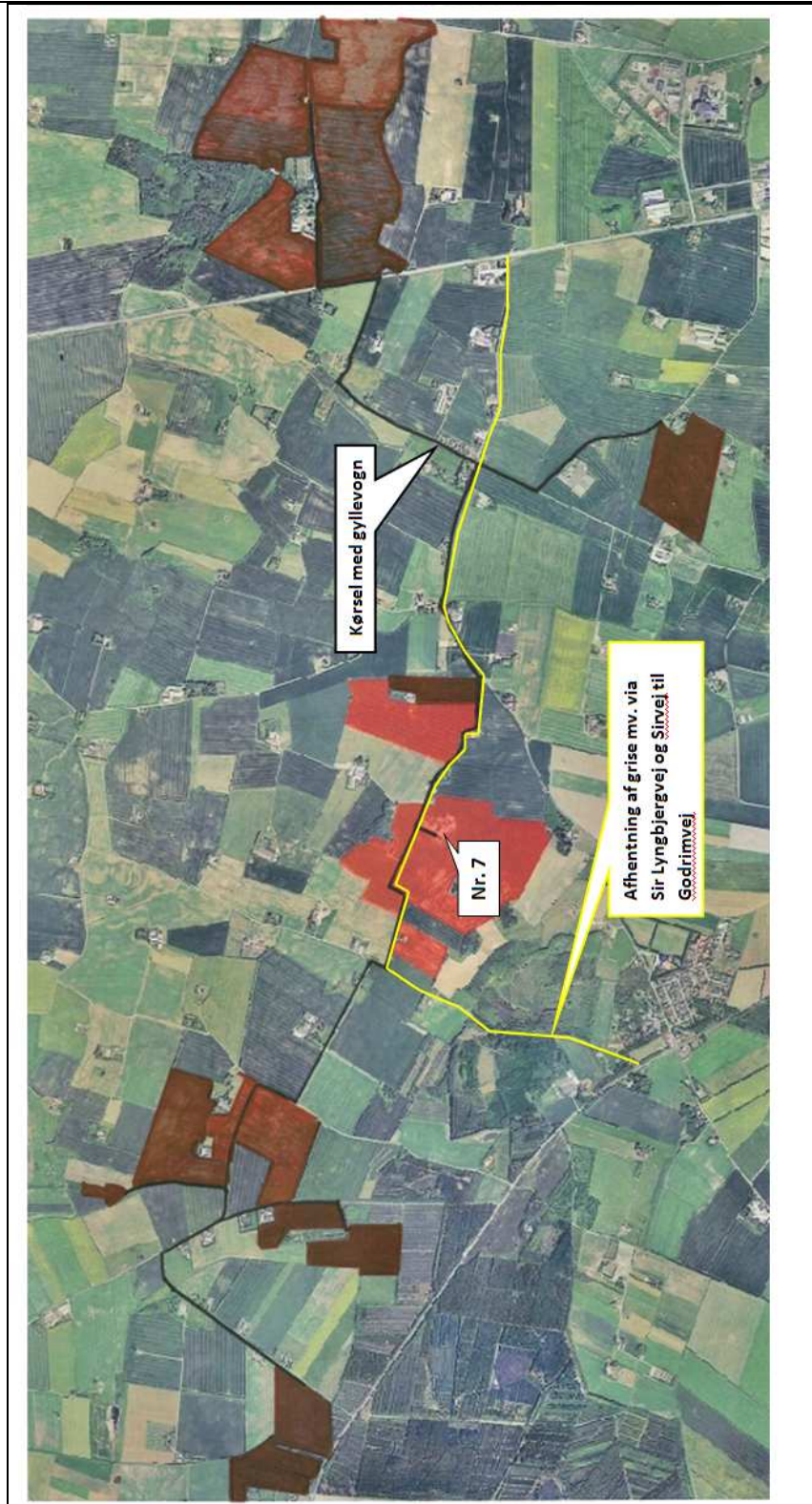

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Forventede transportveje

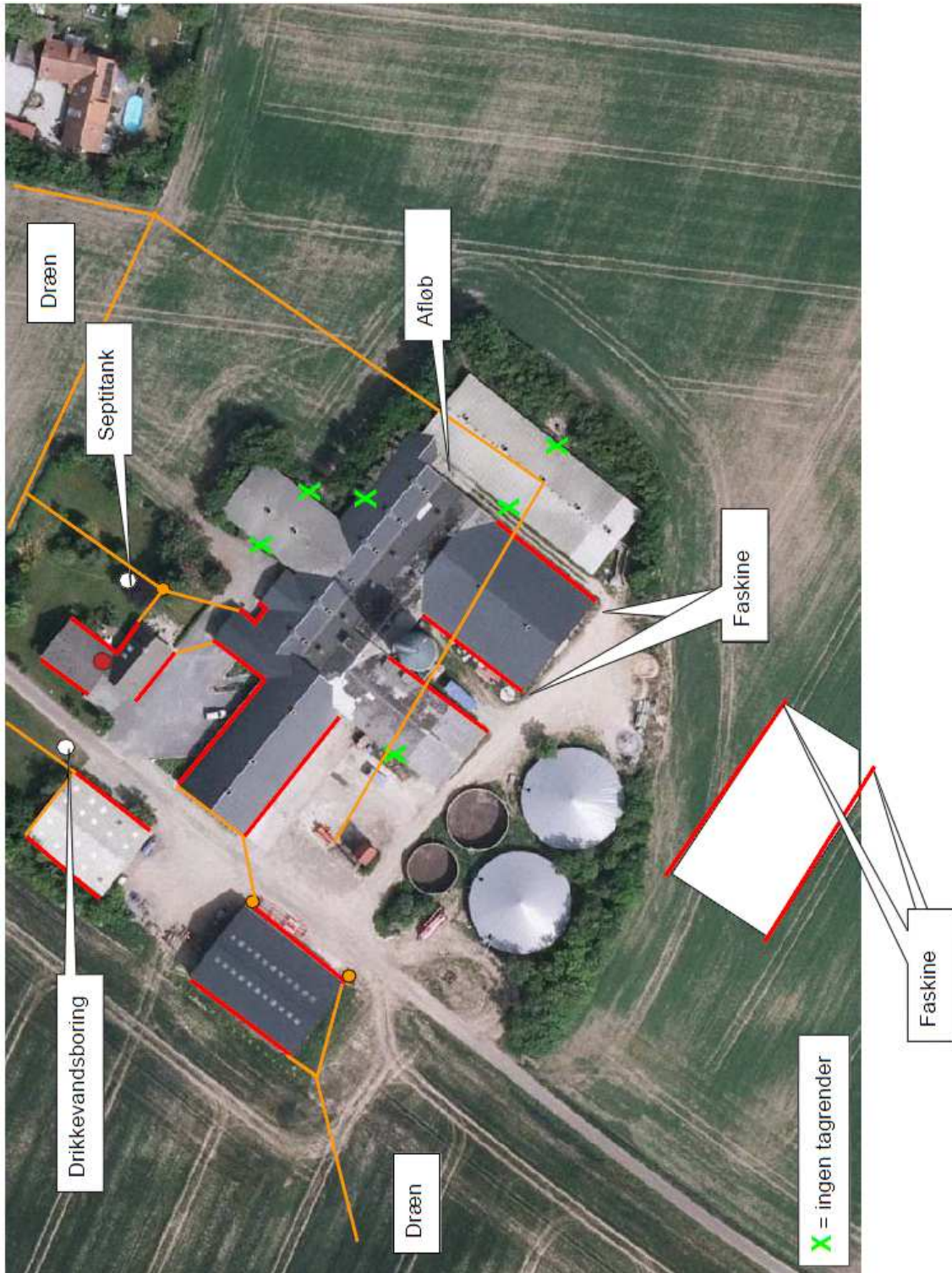
Bilag kopieret fra ansøgningen, samt tilføjet enkelte oplysninger.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 10 – Husdyrbrugets afløbsforhold

Bilag kopieret fra ansøgningen

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

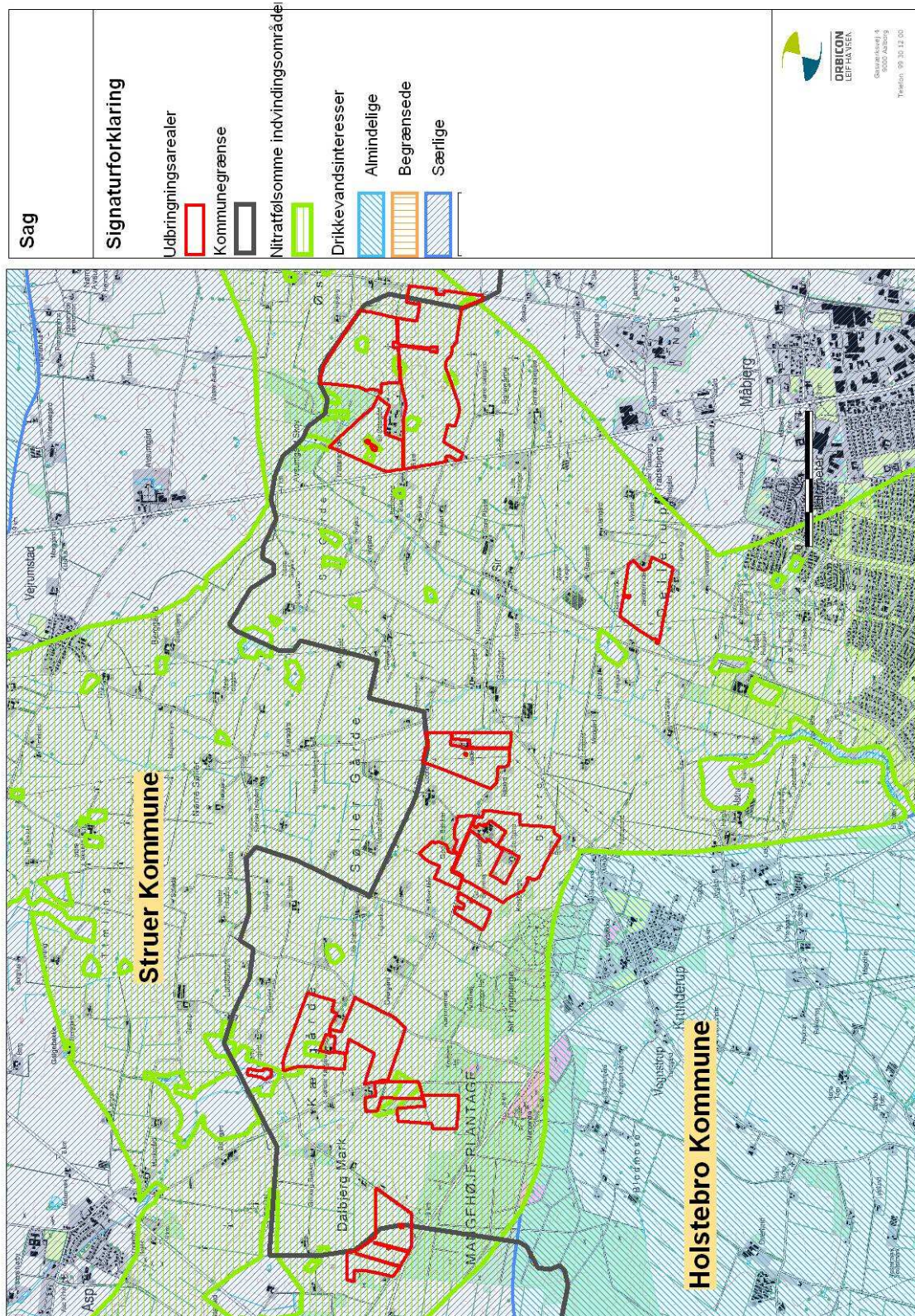
Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 11 – Terrænhædning ved gyllebeholderne – ny beholder

Bilag kopieret fra ansøgningen

Bilag 12 – Nitratfølsomme indvindingsområder og drikkevandsinteresser 1/2

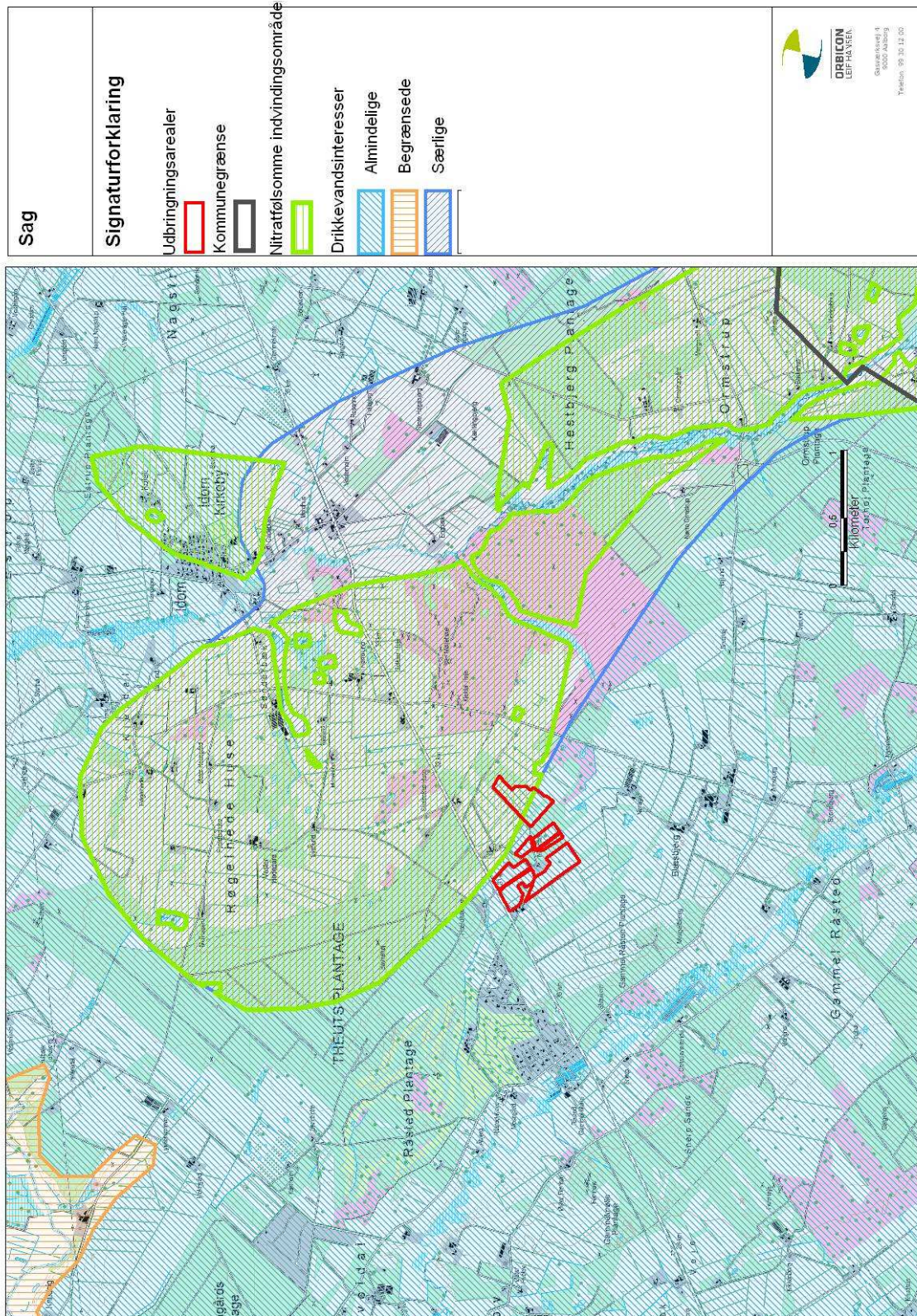

TEKNIK OG MILJØ

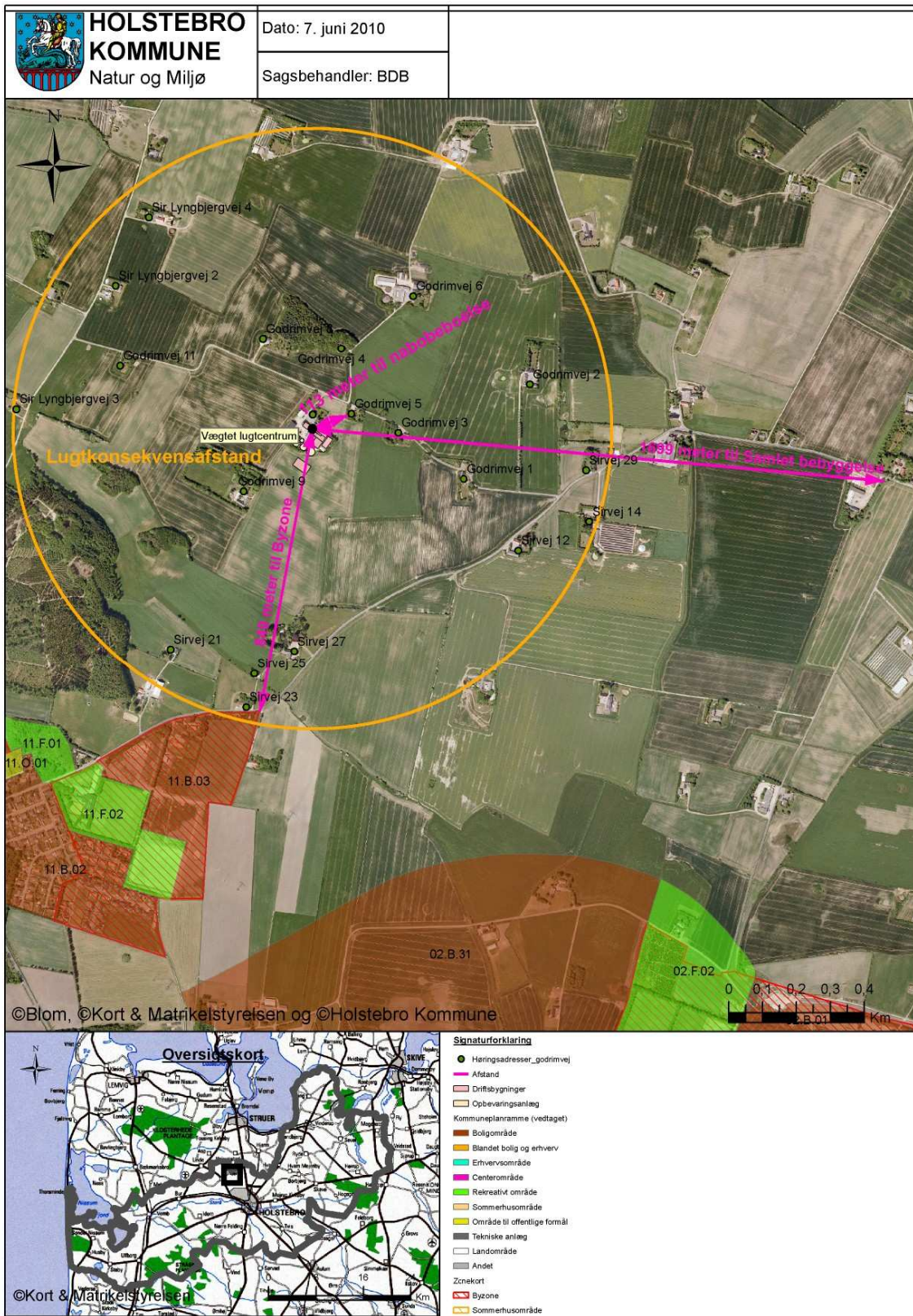
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Nitratfølsomme indvindingsområder og drikkevandsinteresser 2/2

Bilag 13 – Lugtgeneafstand

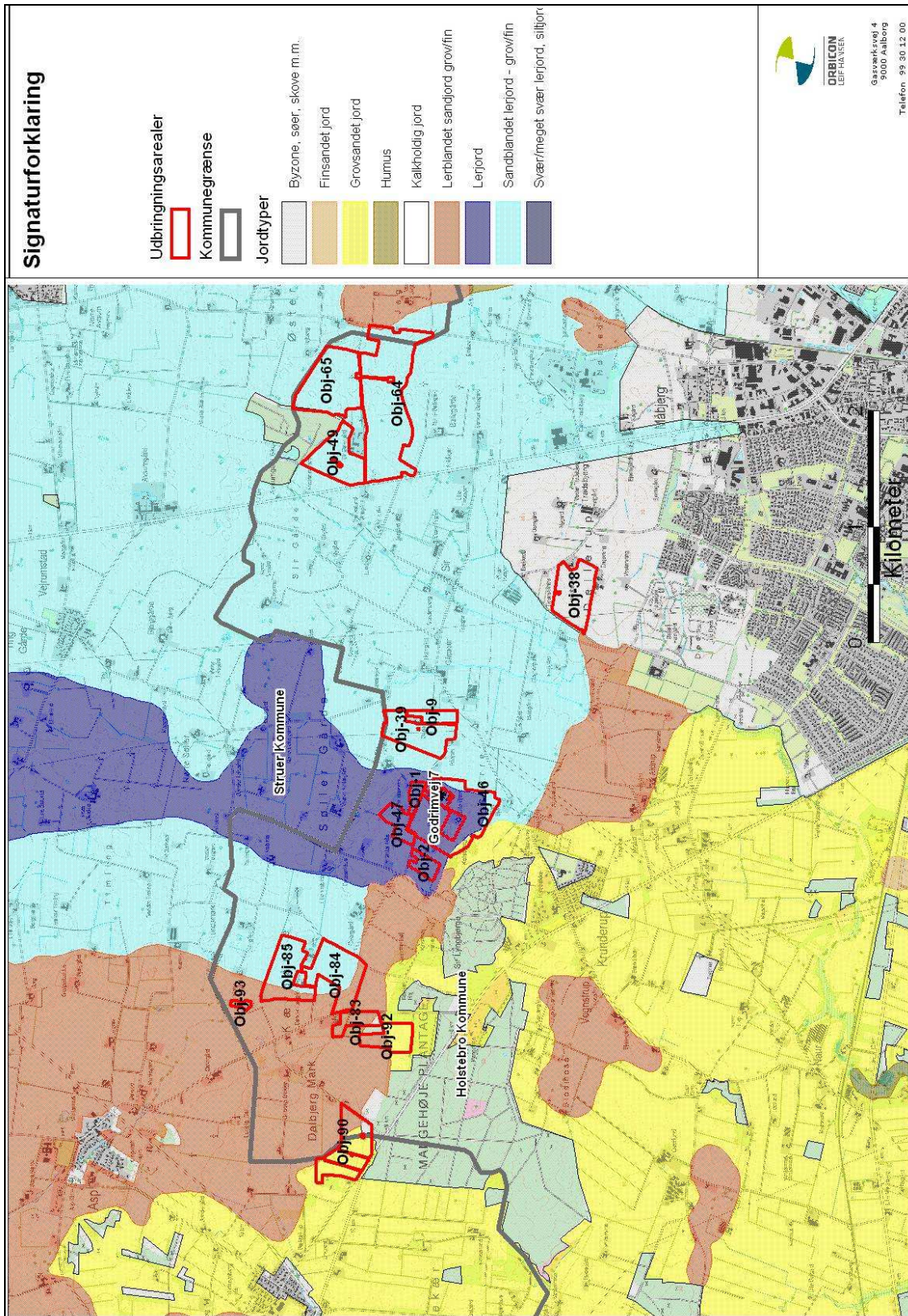

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 - Jordbundstyper 1/2

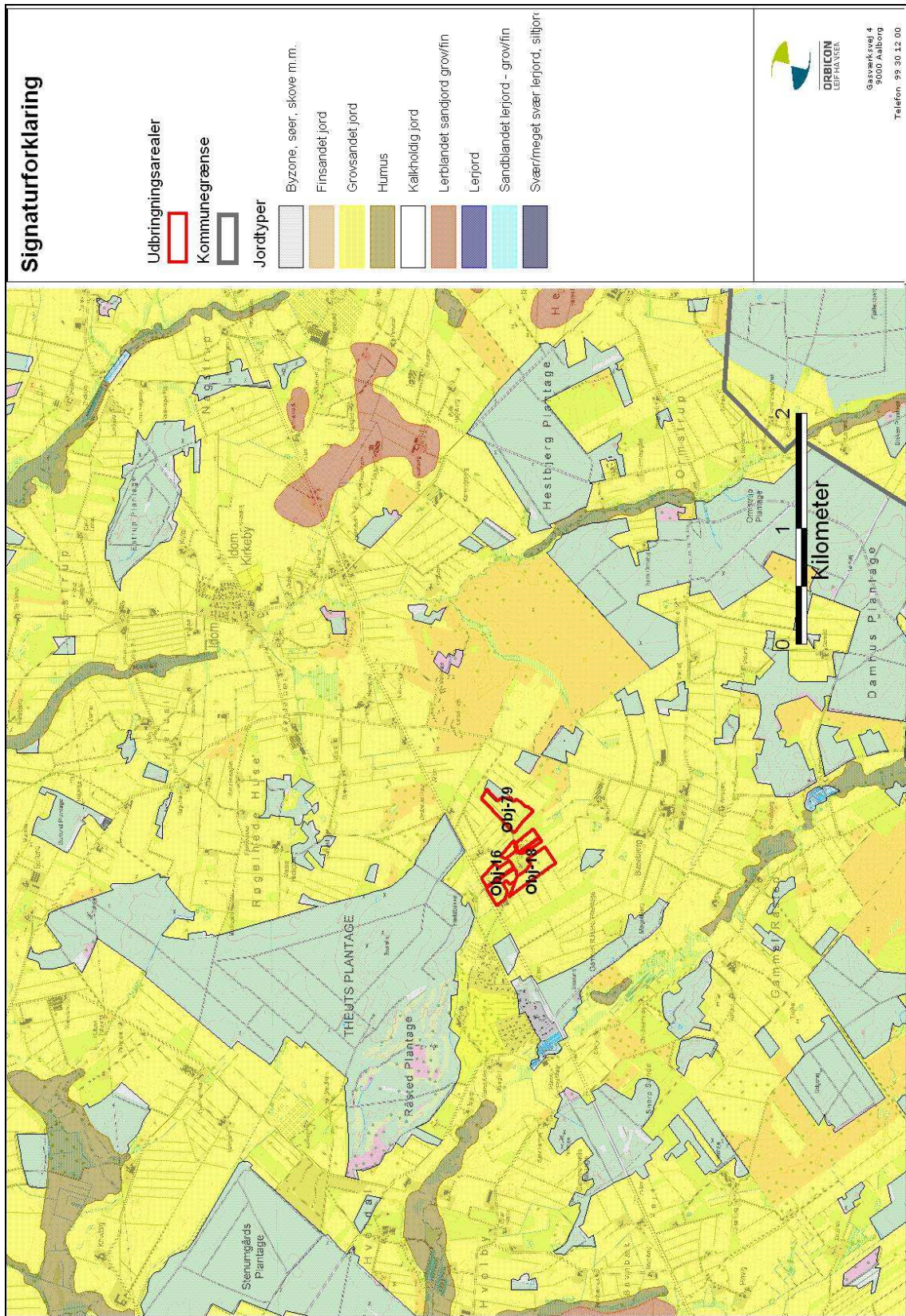

TEKNIK OG MILJØ

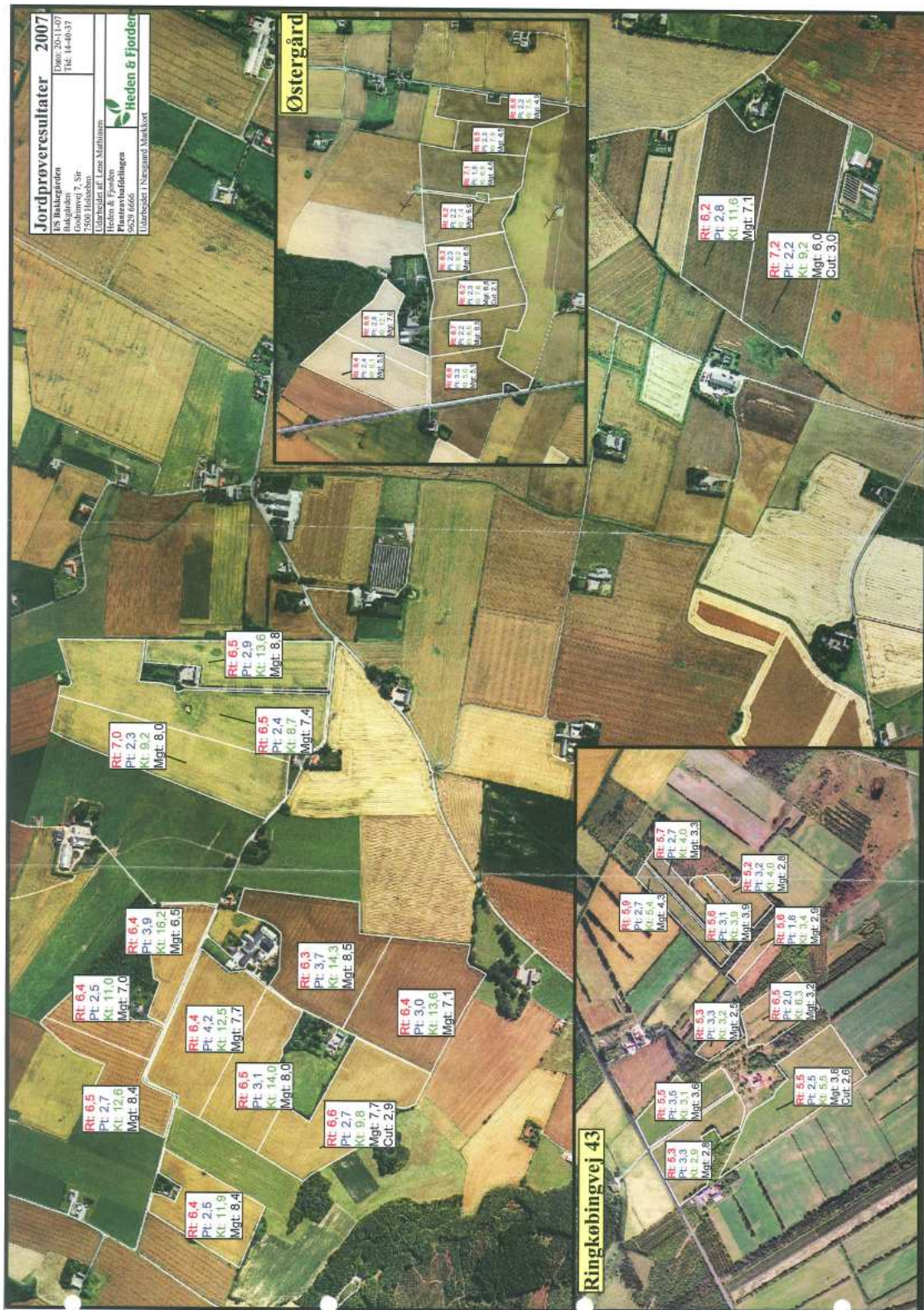
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Jordbundstyper 2/2

Bilag 15 – Fordeling af fosfortal på udbringingsarealerne 1/2

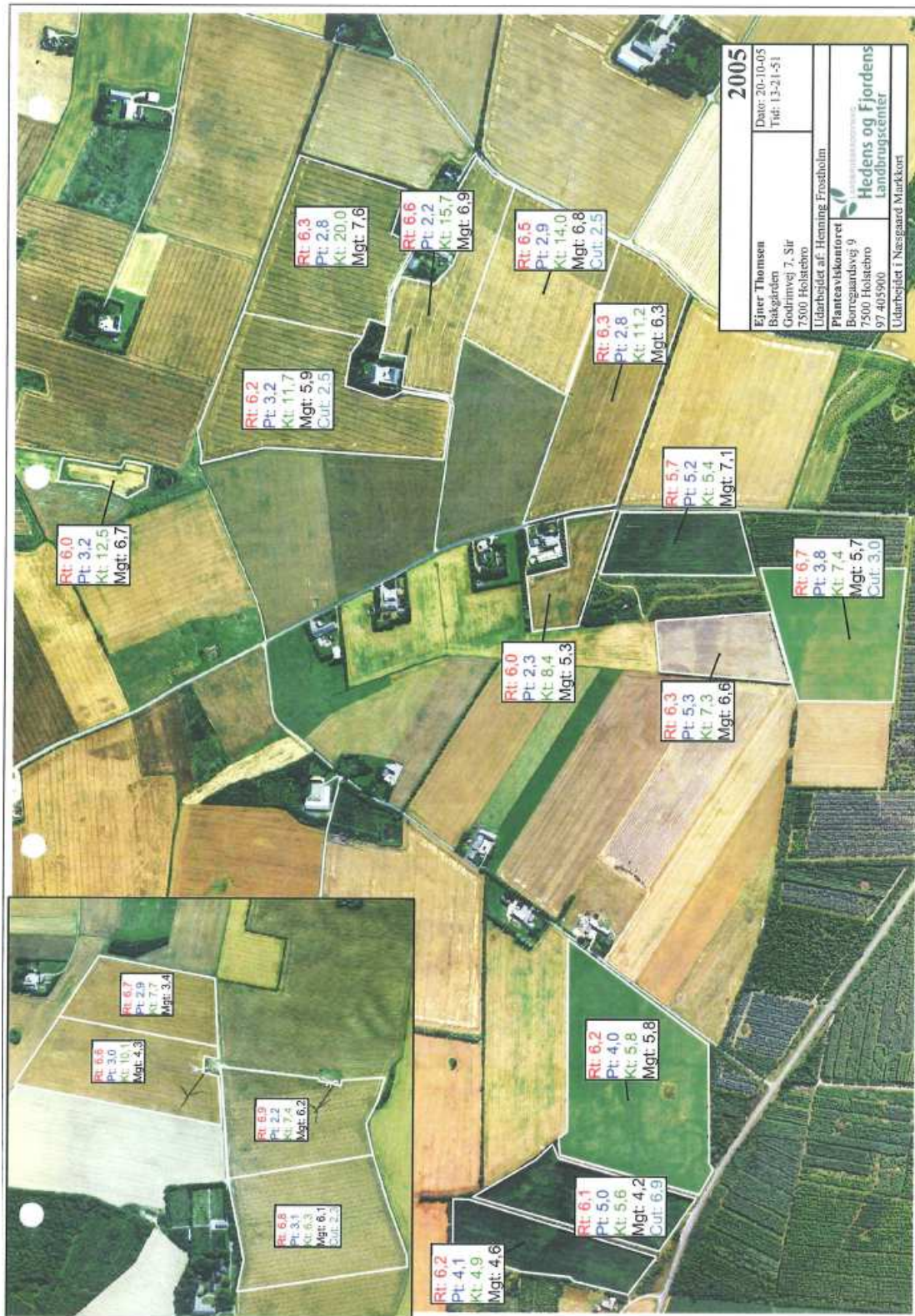
Bilag kopieret fra ansøgningen

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Fordeling af fosfortal på udbringingsarealerne 2/2

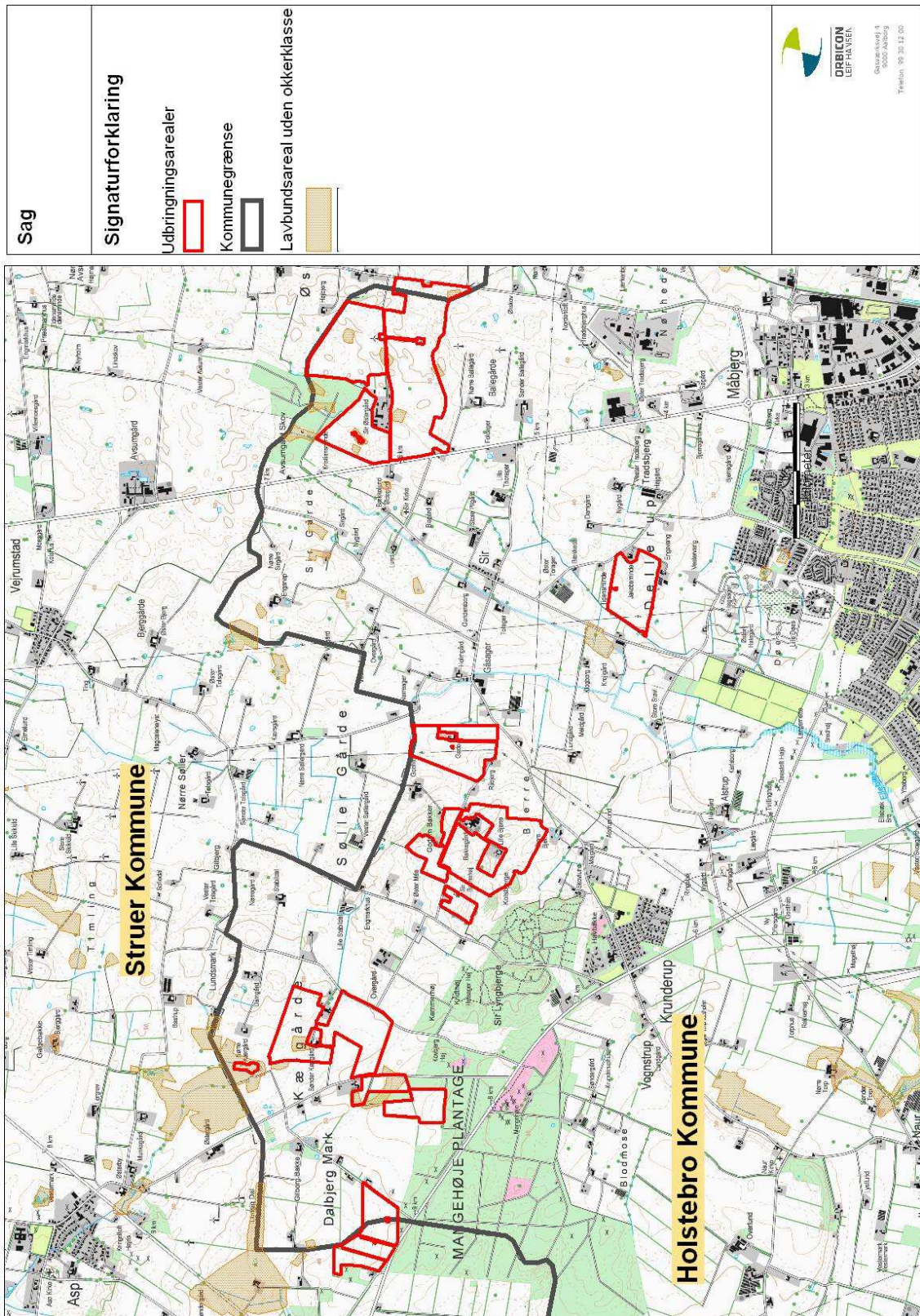
Bilag kopieret fra ansøgningen

TEKNIK OG MILJØ

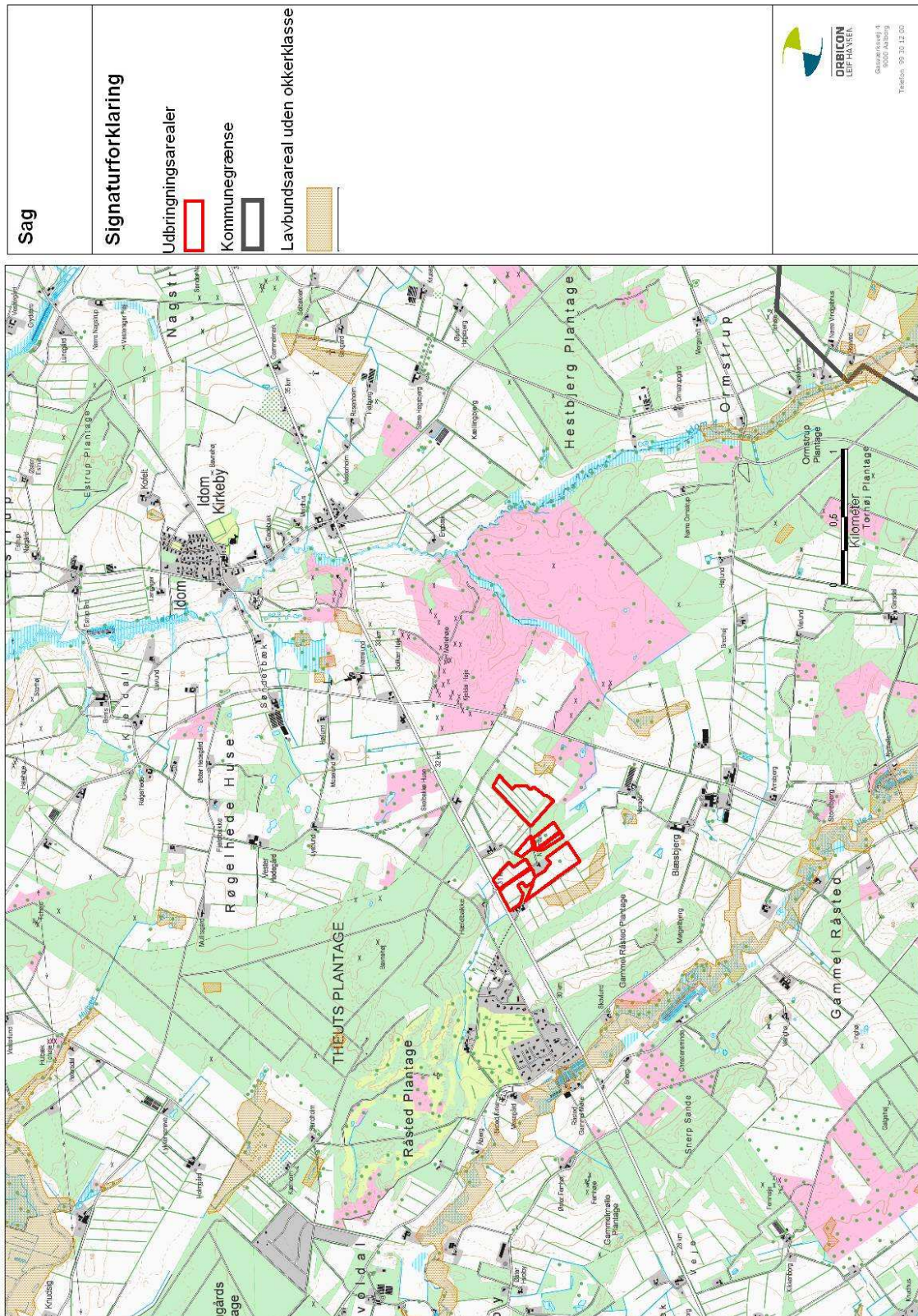
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Risikoområder for fosforudvaskning (lavbundsområder) 1/2

Bilag 16 – Risikoområder for fosforudvaskning (lavbundsområder) 2/2

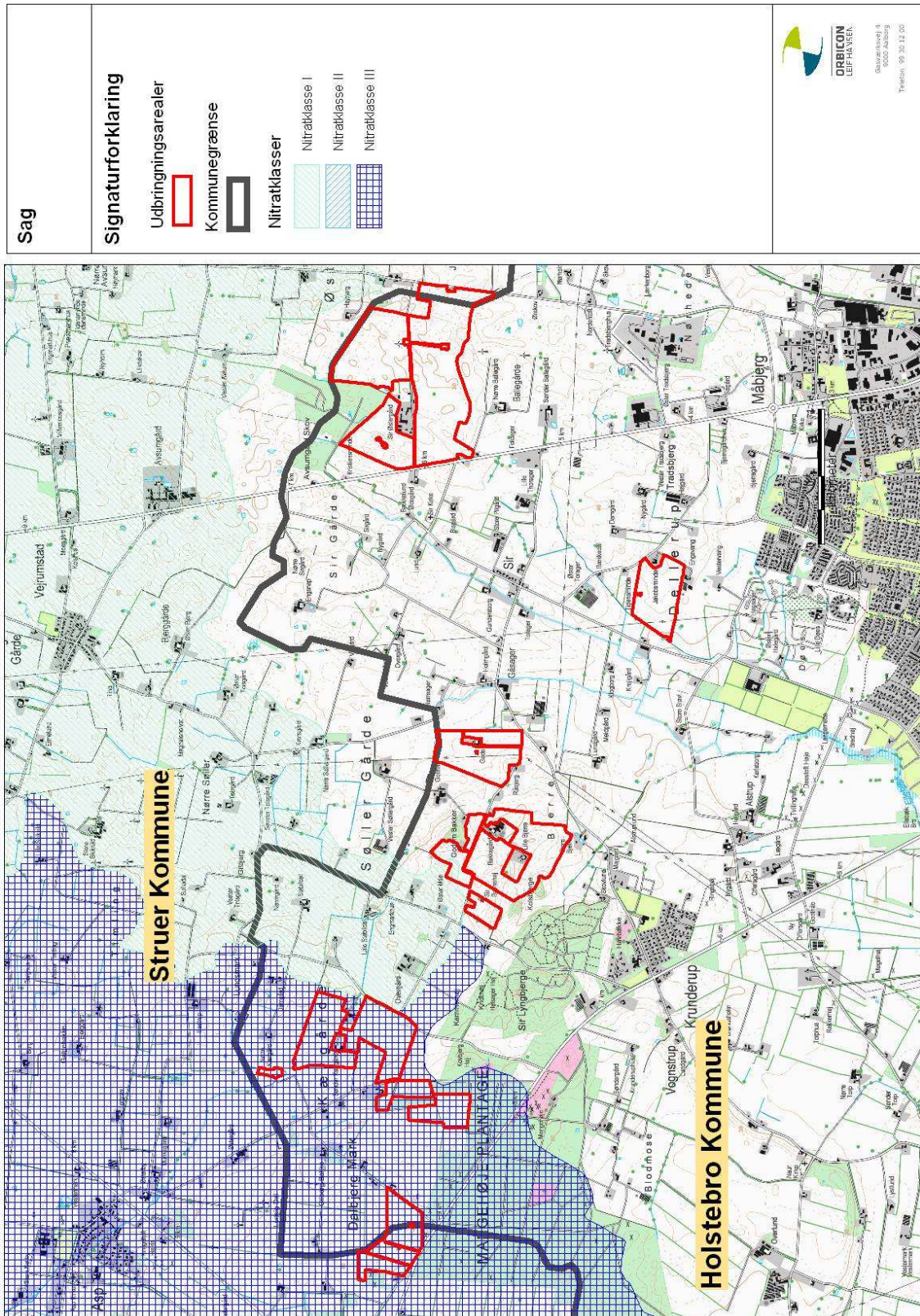

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

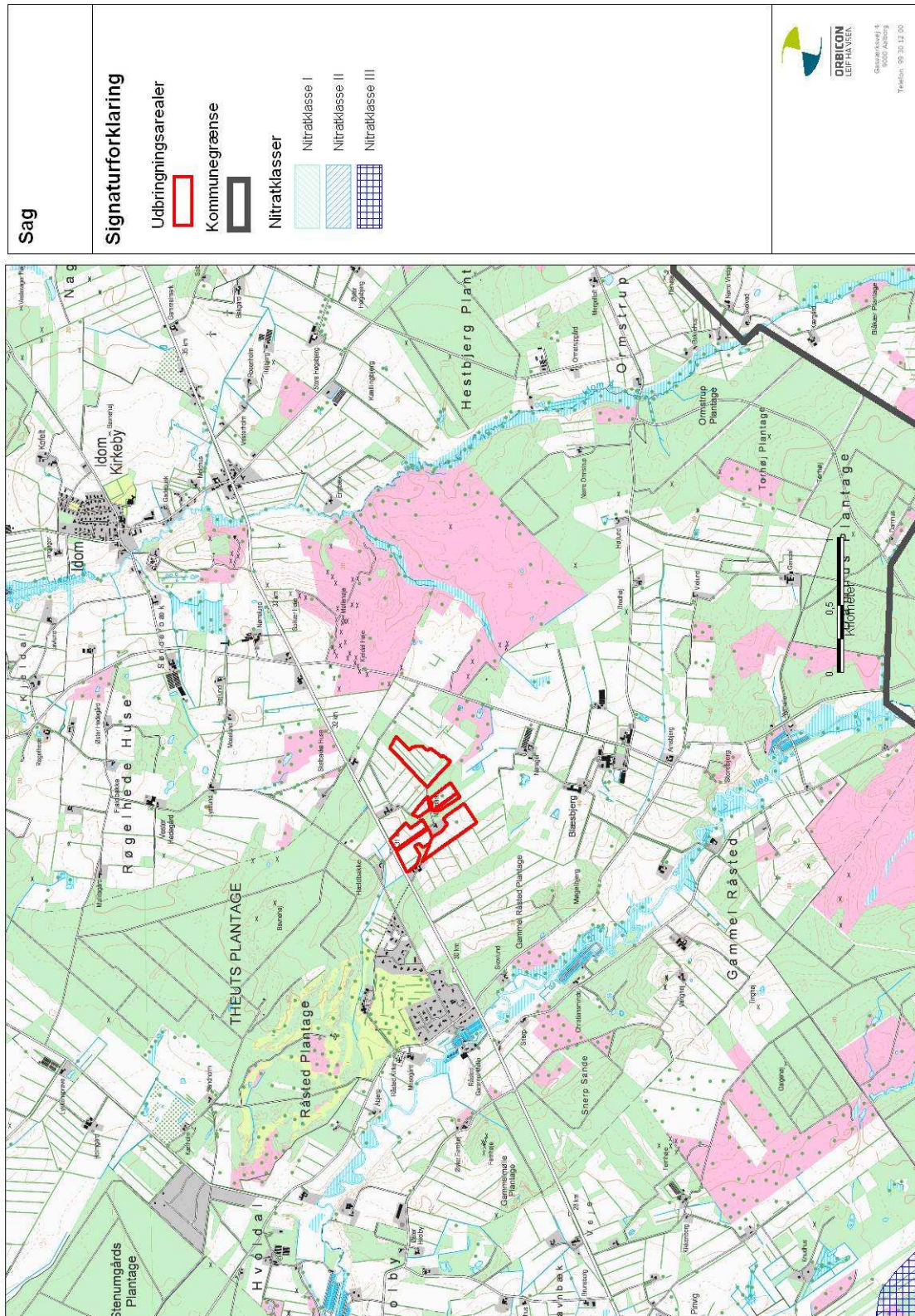
Bilag 17 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse) 1/2

TEKNIK OG MILJØ
 Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 17 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse) 2/2

TEKNIK OG MILJØ
 Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 18 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterifregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							
Gyllebeholder nr. 3							
Gyllebeholder nr. 4							
Gyllebeholder nr. 5							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDERE					
	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1					
Gyllebeholder nr. 2					
Gyllebeholder nr. 3					
Gyllebeholder nr. 4					

Kan erstattes af eksisterende logbog over fast overdækning af gyllebeholdere.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 18 – Driftsjournal - del 2 / 2

VENTILATIONSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.

Skal gennemføres minimum hvert 5. år.

Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	1. kvartal			2. kvartal			3. kvartal			4. kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												
..												
..												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 1/18

STRUER KOMMUNE

Rådhuset
Natur- og Miljøafdelingen
Telefon 96848455
Telefax 96848409

stru@struer.dk

Dato: 16.03.2010
J.nr.: 09.17.18-P19-3-10
1/17

§ 21 udtalelse vedr. arealer beliggende i Holstebro Kommune

Holstebro Kommune har den 25. januar 2010 anmodet Struer Kommune om en udtalelse vedrørende udbringningsarealer beliggende Godrimvej 7, 7500 Holstebro med arealer i Struer Kommune.

Arealerne indgår i en § 12 ansøgning om godkendelse af udvidelse af svineproduktionen på "Bakkegård", Godrimvej 7, 7500 Holstebro.

§ 21 udtalelsen vedrører alene markarealerne Obj. 64 og Obj. 90 på i alt 66,74 Ha hvoraf en del er beliggende i Struer Kommune (bilag 1).

Nedenstående er Struer Kommunes faglige vurdering og forslag til vilkår for arealerne beliggende i Struer Kommune til indarbejdelse i den samlede miljøgodkendelse, jf. § 21 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹.

Forslag til vilkår

1. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 351,00 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af tabel 2, og således at der på husdyrbrugets udbringningsarealer ikke udbringes mere end 1,40 DE/ha/år.
2. Hvis der sker ændringer i ejerforhold eller ændringer i de personer, der er drifts- eller miljøansvarlige i forhold til udbringningsarealerne, skal dette skriftligt anmeldes til Struer Kommune inden for 14 dage.

¹ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 2/18

2/17

Generelle forhold

Einar Thomsen, Godrimvej 7, 7500 Holstebro ejer og driver de pågældende arealer. Hovedparten af arealerne er beliggende i Holstebro Kommune, men en andel på ca. 17 Ha af marker på i alt 66,74 ha er beliggende i landzone i Struer Kommune.

Udbringningsarealerne i Struer Kommune fremgår af bilag 1.

Arealernes beliggenhed, størrelse og ejerforhold fremgår af tabel 1.

Matrikel	Mark nr.	Størrelse (ha)	Arealtype
1m Den sydlige Del, Hjerm	Del af mark nr. Obj-64	ca. 5 ha	Ejet
4al Linde By, Asp	Del af mark nr. Obj-90	ca. 12 ha	Ejet
I alt		ca. 17 ha	

Tabel 1. Udbringningsarealer i Struer Kommune

Drift af arealer

Hele ejendommens udbringningsareal, i alt 251,18 ha modtager husdyrgødning svarende til 351,00 DE.

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Afgasset biomasse	42116,50	2688,70	351,00
Anden organisk gødning	0,00	4600,00	0,00
I alt	42116,50	7288,70	351,00

Tabel 2. Sammensætning af husdyrgødning

Der udbringes 1,40 DE/ha på det samlede areal, og harmonikravet er overholdt.

Sammensætningen af husdyrgødningstyperne (tabel 2) må ikke afvige fra det ansøgte, da det er en forudsætning for de beregninger, hvorpå Struer Kommune har vurderet ansøgningen.

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 3/18

3/17

Sædskifte

Det er i ansøgningen angivet, at arealerne drives med S2- og S4 -sædskifte. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra reference-sædskiftet vurderes det, at der ikke behov for, at stille vilkår om anvendelse af et specifikt sædskifte.

Udbringning af husdyrgødning

Afstanden fra udbringningsarealerne i Struer Kommune til byzone er ca. 750 m.

Afstanden fra udbringningsarealerne i Struer Kommune til naturarealer, der er omfattet af bufferzone (jf. § 7 i husdyrbrugsloven), er over 1000 m.

Det vurderes, at det ikke vil være nødvendigt at stille skærpede krav om udbringningen af husdyrgødning, dog bør det inddrages, at udbringning af husdyrgødning sker i overensstemmelse med god landmandspraksis, så lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses.

BAT (bedst tilgængelig teknik) i forhold til udbringning er ligeledes, at tage højde for udbringningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skråninger, klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt dyrkningsmetoder. Det er BAT, at den udbragte husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødskningsbehov.

Det vurderes at bedriften lever op til BAT, såfremt husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om udbringning er overholdt samt, at der udarbejdes de lovplichtige mark- og gødningsplaner, gødningsregnskaber eller tilsvarende.

Overfladevand

Mark 90, hvoraf ca. 12 ha ligger i Struer kommune, afvander til Linde Bæk, der via Falsig Bæk og Damhus Å ca. 20 km nedstrøms løber ud i Nissum Fjord. Linde Bæk og Falsig Bæk er begge B1-målsat i Regionplan 2005 (Gyde- og/eller yngelopvækstområde for laksefisk) og Damhus Å er B2-målsat (Laksefiskevand).

Mark 64, hvoraf ca. 5 ha ligger i Struer kommune, afvander til Asmosekær Bæk, der via Lægård Bæk og Storå løber ud i Nissum Fjord ved Felsted Kog mere end 30 km nedstrøms. Asmosekær Bæk er B0-målsat i Regionplan 2005 (Vandløb uden fiskeinteresse), Lægård Bæk B1- målsat (Gyde- og/eller yngelopvækstområde for laksefisk), og Storå er A-målsat (Skærpet målsætning). Nissum Fjord er EF-habitatområde nr. 58, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 38 og Ramsar-område nr. 4. (bilag 7).

Udpegningsgrundlag for habitatområdet er en række naturtyper og arter. Med lovlig drift af markerne kan et vist begrænset spild af kvælstof og fosfor til vandmiljøet ikke udelukkes. Det er kommunens vurdering, at udledningen til habitatområdet er så begrænset, at udpegningsgrundlaget i vandmiljøet ikke påvirkes væsentligt.

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 4/18

4/17

Udpegnung som Ramsar-område er sket på baggrund af områdets store værdi for trækfugle, hvoraf nogle er knyttet til engene og nogle også eller alene er knyttet til vandområderne. Næringsstofudvaskning til vandmiljøet kan have betydning for de fuglearter, der lever af bundvegetationen, da mængden af planter reduceres som følge af eutrofiering. Udspretningsarealerne udgør ca. 17 ha, hvilket svarer til en ubetydelig del af oplandet til Nissum Fjord. Kommunen vurderer, at merbelastningen af vandmiljøet i Nissum Fjord er så begrænset, at udpegningsgrundlaget ikke påvirkes væsentligt.

Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition, fosforoverskud og nitratudvaskning er angivet i nedenstående tabel 3.

	Kategorier som udløser krav om skærpet beskyttelse	Berørt
Nitratudvaskning til overfladevand	Nitratklasse 1, 2 og 3	Ja. Mark obj-90 ligger i nitratklasse 3
Fosforoverskud	Udbringningsarealer, der ligger i opland til Natura 2000 område overbelastet med fosfor	Ja. Mark obj-64 er oplyst drænet. Der er et fosforoverskud på 3,4 kg P/ha/år
Ammoniakdeposition	Naturområder omfattet af § 7	Nej arealerne ligger uden for bufferzone.

Tabel 3

Nitrat

En del af udbringningsarealerne er beliggende i nitratklasse 3 (bilag 2). DE reduktionsprocenten er beregnet til 87,1 %. På denne baggrund er det beregnet, at der i gennemsnit må udbringes 1,2194 DE/ha. Det reelle husdyrtryk er 1,4 DE/ha. Beregninger af udvaskning af N via Farm-N i ansøgningen viser at der med udbringning af den afgassede gylle udvaskes 49,20 kg N/ha. Derved overstiger nitratudvaskningen ikke den udvaskning, der ville være ved udbringning af rå gylle svarende til 1,2194 DE/ha. Projektet opfylder således kravet til nitrat i forhold til overfladevand.

Det er vurderet, at de generelle regler for kvælstofudvaskningen er overholdt og tilstrækkelige til at beskytte mod kvælstofudvaskningen til overfladevand.

Fosfor

Nedenstående vurdering er baseret på en generel risikovurdering, om størrelsen af tabet af fosfor til vandmiljøet. Der er i det generelle beskyttelsesniveau fastsat niveauer for beskyttelse i forhold til jordbundsforholdene. Herudover er arealerne vurderet i relation til risikoen for brinkerosion og overfladeafstrømning ved grøfter, vandløb og søer.

Udbringningsarealerne afvander til Nissum Fjord, som er Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med næringsstoffer. Arealerne kan være omfattet af beskyttelsesniveauet for fosfor, hvis der forefindes dræned lerjorde eller dræned/grøftede lavbundsarealer.

Obj-90 er beliggende på sandjord (JB2) og er oplyst ikke drænet. Obj-64 er beliggende på drænet lerjord (JB7) ifølge ansøgningen, (JB 5-6) ifølge bilag 3.

Rådhuset
Struer Kommune
www.struer.dk

Postboks 19
Østergade 11-15
DK-7600 Struer

Telefon 96 84 84 84
Telefax 96 84 81 09
E-post struer@struer.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 5/18

5/17

Fosfor tilført pr. ha/år i ansøgt drift er 29,0 kg P/ha/år og fosfor fraført pr. ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit) er 25,7 kg P/ha/år. Dette giver et fosforoverskud/ha/år for ansøgt projekt på 3,4 kg P/ha/år. Fosforkravet er overholdt, hvis der på arealerne er et fosfortal på 4,0-6,0, idet kravet så er maks. 4,0 kg P/ha/år i overskud.

Ligger fosfortallet over 6,0 skal der kræves fosforbalance.

Når terrænhældningen ned mod overfladevand er skrånende eller stærkt skrånende, er der stor risiko for afstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes.

Ingen af udbringningsarealerne skråner mere end 6 grader, og det vurderes derfor, at der ikke er særlige risikoarealer med hensyn til fosforudvaskning via afstrømning.

Ved at der stilles vilkår om, at der maksimalt må spredes husdyrgødning indeholdende de i tabel 2 angivne næringsstofværdier på arealerne vurderer Struer Kommune at det ansøgte lever op til det generelle beskyttelsesniveau ifølge bekendtgørelsens² bilag 3.

Dog forudsat at fosfortallet for mark Obj. 64 og Obj. 90 ligger imellem 4 og 6.

Ammoniakdeposition

Ingen af udbringningsarealerne i Struer Kommune er beliggende i bufferzone I eller II (bilag 5), det vurderes derfor, at det ikke vil være nødvendigt at stille skærpede krav om udbringningen af husdyrgødning, dog bør det inddrages, at udbringning af husdyrgødning sker i overensstemmelse med god landmandspraksis, så ammoniakfordampningen begrænses.

Grundvand

Beskyttelsen af grundvandet er rettet mod nitratfølsomme indvindingsområder.

Marken Obj. 64 ligger i henhold til udpegninger i Regionplan 2005 inden for det nitratfølsomme indvindingsopland til Holstebro Vandværk samt nitratfølsomt indvindingsopland til Frøjk Vandværk. Sammenlignes disse områder med områderne i udkastet til vandplanerne ses det, at arealet ikke længere er udpeget som nitratfølsomt.

Der er på mark Obj. 64 ansøgt om en nitratudvaskning til rodzonen på 35 mg/l. Den nuværende drift giver en nitratudvaskning på 39 mg/l.

² Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 6/18

6/17

Marken Obj. 90 ligger i henhold til udpegninger i Regionplan 2005 inden for det nitratfølsomme indvindingsopland til Struer Vandværk. Sammenlignes disse områder med områderne i udkastet til vandplanerne ses det, at det nitratfølsomme indvindingsopland stort set er det samme.

Der er på mark Obj. 90 ansøgt om en nitratudvaskning til rodzonen på 54 mg/l. Den nuværende drift giver en nitratudvaskning på 59 mg/l.

Struer Kommune vurderer i forhold til grundvandet, at ud fra geologien og det faktum, at nitratudvaskningen falder, så er der ingen indvendinger mod det ansøgte.

Vurderingen af ansøgningen i forhold til grundvand er vedlagt som bilag 6.

Natura 2000-områder, beskyttede naturtyper samt bilag IV arter

Godt 6 km nordvest for mark 90 ligger habitatområde 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage. Alene på grund af afstand og den mellemliggende bevoksning er det kommunens vurdering, at udpegningsgrundlaget ikke vil blive negativt påvirket af drift af markerne.

Alle arealer er flade marker i omdrift.

Mark 90, hvoraf ca. 12 ha ligger i Struer kommune, afvander til Linde Bæk, der via Falsig Bæk og Damhus Å ca. 20 km nedstrøms løber ud i Nissum Fjord. Linde Bæk og Falsig Bæk er begge B1-målsat i Regionplan 2005 (Gyde- og/eller yngelopvækstområde for laksefisk) og Damhus Å er B2-målsat (Laksefiskevand).

Mark 64, hvoraf ca. 5 ha ligger i Struer kommune, afvander til Asmosekær Bæk, der via Lægård Bæk og Storå løber ud i Nissum Fjord ved Felsted Kog mere end 30 km nedstrøms. Asmosekær Bæk er B0-målsat i Regionplan 2005 (Vandløb uden fiskeinteresse), Lægård Bæk B1- målsat (Gyde- og/eller yngelopvækstområde for laksefisk), og Storå er A-målsat (Skærpet målsætning). Nissum Fjord er EF-habitatområde nr. 58, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 38 og Ramsar-område nr. 4. (bilag 7).

Udpegningsgrundlag for habitatområdet er en række naturtyper og arter. Med lovlig drift af markerne kan et vist begrænset spild af kvælstof og fosfor til vandmiljøet ikke udelukkes. Det er kommunens vurdering, at udledningen til habitatområdet er så begrænset, at udpegningsgrundlaget i vandmiljøet ikke påvirkes væsentligt. Udpegningsgrundlaget på land påvirkes ikke.

Udpegning som Ramsar-område er sket på baggrund af områdets store værdi som vådområde især som levested for vandfugle.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet er en række yngle- og trækfugle, hvoraf nogle er knyttet til engene og nogle også eller alene er knyttet til vandområderne. Næringsstofudvaskning til vandmiljøet kan have betydning for de fuglearter, der lever af bundvegetationen, da mængden af planter reduceres som følge af eutrofiering. Udspretningsarealerne udgør ca. 17 ha, hvilket svarer til en ubetydelig del af oplandet til Nissum Fjord. Kom-

Rådhuset
Struer Kommune
www.struer.dk

Postboks 19
Østergade 11-15
DK-7600 Struer

Telefon 96 84 84 84
Telefax 96 84 81 09
E-post struer@struer.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 7/18

7/17

munen vurderer, at merbelastningen af vandmiljøet i Nissum Fjord er så begrænset, at udpegningsgrundlaget ikke påvirkes væsentligt.

Struer Kommunes samlede vurdering er, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 7, og at den ansøgte drift under de givne forudsætninger ikke kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt som følge af udvaskningen af kvælstof og fosfor til overfladevand.

Påvirkning fra luftbåren ammoniak fra et udspretningsareal til et naturområde er en geografisk begrænset problematik, og det vurderes, at påvirkningen af strandengene og overdrevene i habitatområdet ikke er væsentlig.

Vurdering i forhold til internationalt beskyttede arter (Habitatdirektivets bilag IV-arter):

Følgende arter kan tænkes at forekomme i Struer kommune:

- spidssnudet frø
- stor vandsalamander
- strandtudse
- odder
- birkemus
- småflagermus
- markfirben

Odder forekommer sandsynligvis i tilknytning til vandløbene i området, men den påvirkes næppe af projektet.

Spidssnudet frø, stor vandsalamander og strandtudse kan have potentielt opholdssted i tilknytning til vandhullet nord for mark 39, men eventuelle vandhulsdyr påvirkes næppe af projektet.

Struer kommune er ikke bekendt med tilstedeværelse af de øvrige bilag IV-arter på eller umiddelbart op til udspretningsarealerne og vurderer, at de ikke kan blive negativt påvirkede af projektet.

Samlet vurderes det, at forpligtelserne til at varetage beskyttelse af internationale naturbeskyttelsesområder og arter tilgodeses gennem de generelle vilkår til driften, som stilles i medfør af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Beskyttede naturtyper

Der er ingen beskyttede naturområder indenfor udspretningsarealerne i Struer kommune.

Landskab og kulturmiljø

På og ved mark 90 er der beskyttede gravhøje, og ansøger bør gøres opmærksom på, at der ifølge museumsloven og naturbeskyttelsesloven ikke må dyrkes nærmere højfod end 2 m, og at der ikke må foretages ændring i arealers tilstand nærmere end 100 m fra gravhøjene.

Ingen af arealerne er omfattet af fredning.

Rådhuset
Struer Kommune
www.struer.dk

Postboks 19
Østergade 11-15
DK-7600 Struer

Telefon 96 84 84 84
Telefax 96 84 81 09
E-post struer@struer.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 8/18

8/17

Mark 90 ligger i landskabsområde og område med særligt værdifulde kultur- miljøer og indenfor skovbyggelinie.

Da arealanvendelsen ikke ændres, vurderer Struer kommune, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår til beskyttelse af kultur- og landskabsværdier.

Struer Kommunes samlede vurdering

Struer Kommune vurderer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

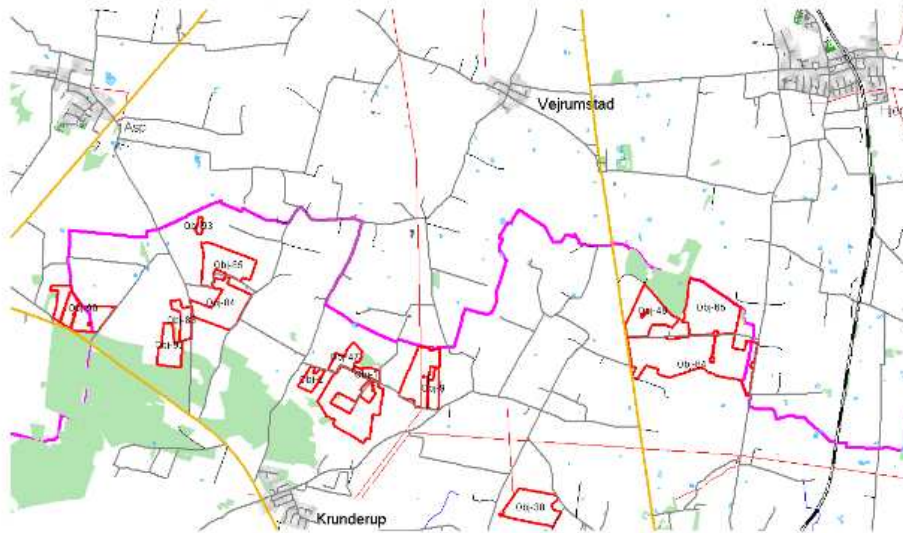
Landbrugets forenelighed med naturområdernes sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende er det vurderet, at områdets integritet ikke ødelægges af landbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at den ansøgte mængde husdyrgødning kan udbringes på de af udtalelsens omhandlende arealer og at arealet kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene overholdes.

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 9/18

9/17

Bilag 1. Udbringingsarealer i Struer Kommune

Rådhuset
Struer Kommune
www.struer.dk

Postboks 19
Østergade 11-15
DK-7600 Struer

Telefon 96 84 84 84
Telefax 96 84 81 09
E-post struer@struer.dk

TEKNIK OG MILJØ

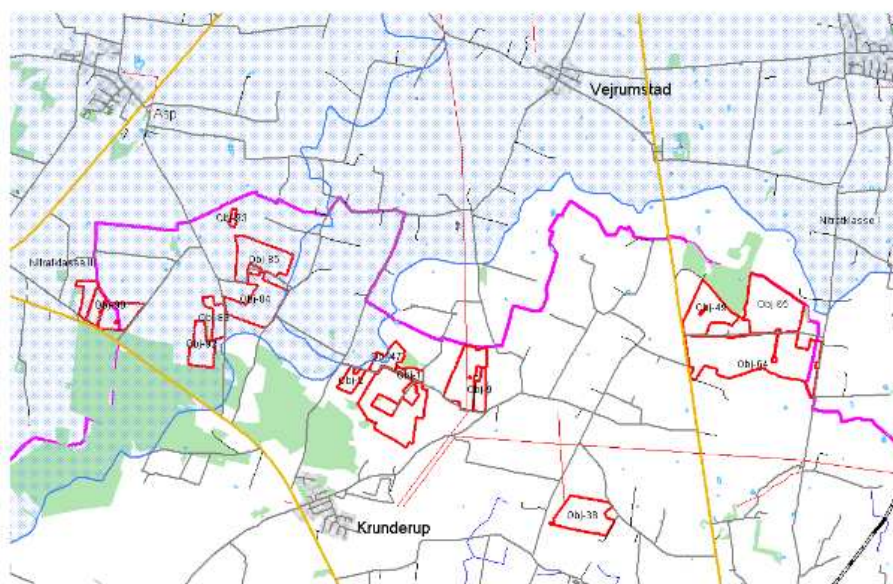
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 10/18

10/17

Bilag 2. Udbringningsarealer og nitratklasser

Rådhuset
Struer Kommune
www.struer.dk

Postboks 19
Østergade 11-15
DK-7600 Struer

Telefon 96 84 84 84
Telefax 96 84 81 09
E-post struer@struer.dk

TEKNIK OG MILJØ

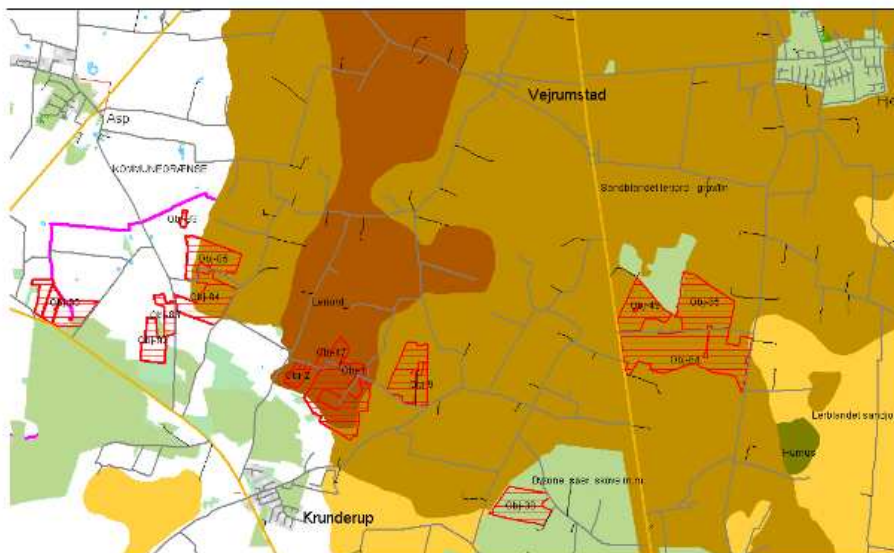
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 11/18

11/17

Bilag 3. Udbringingsarealer og jordbundsforhold

Rådhuset
Struer Kommune
www.struer.dk

Postboks 19
Østergade 11-15
DK-7600 Struer

Telefon 96 84 84 84
Telefax 96 84 81 09
E-post struer@struer.dk

TEKNIK OG MILJØ

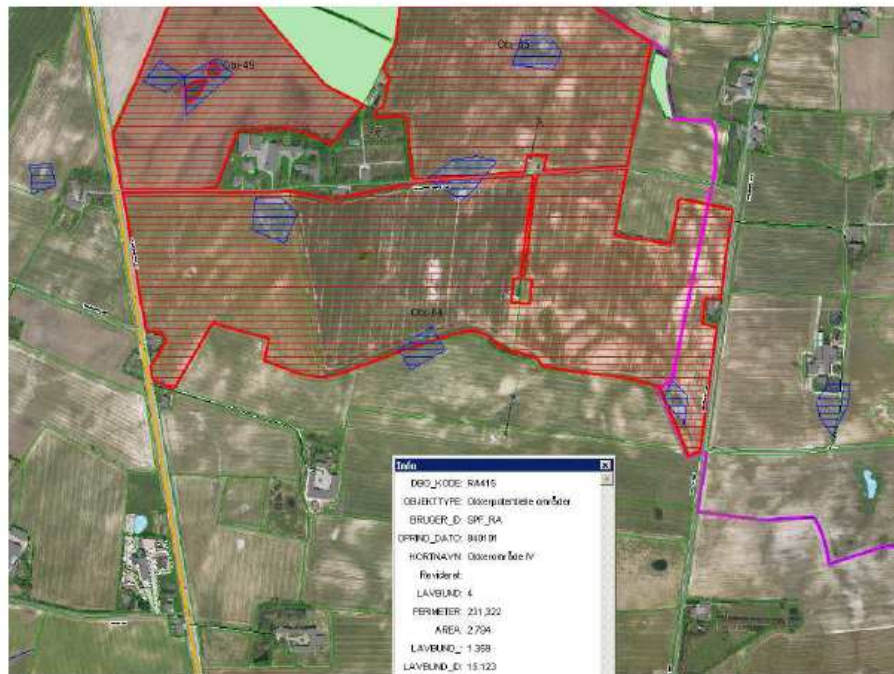
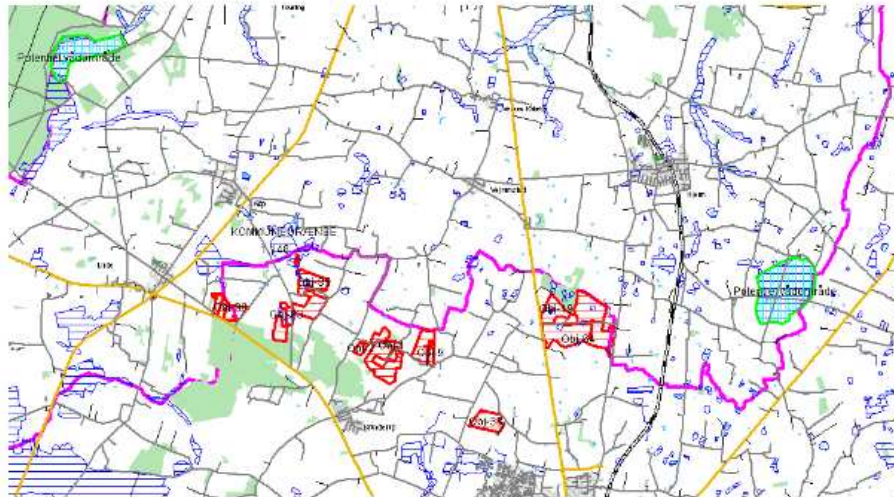
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 12/18

12/17

Bilag 4. Udbringingsarealer, okkerpotentielle områder og lavbundsarealer.

Rådhuset
Struer Kommune
www.struer.dk

Postboks 19
Østergade 11-15
DK-7600 Struer

Telefon 96 84 84 84
Telefax 96 84 81 09
E-post struer@struer.dk

TEKNIK OG MILJØ

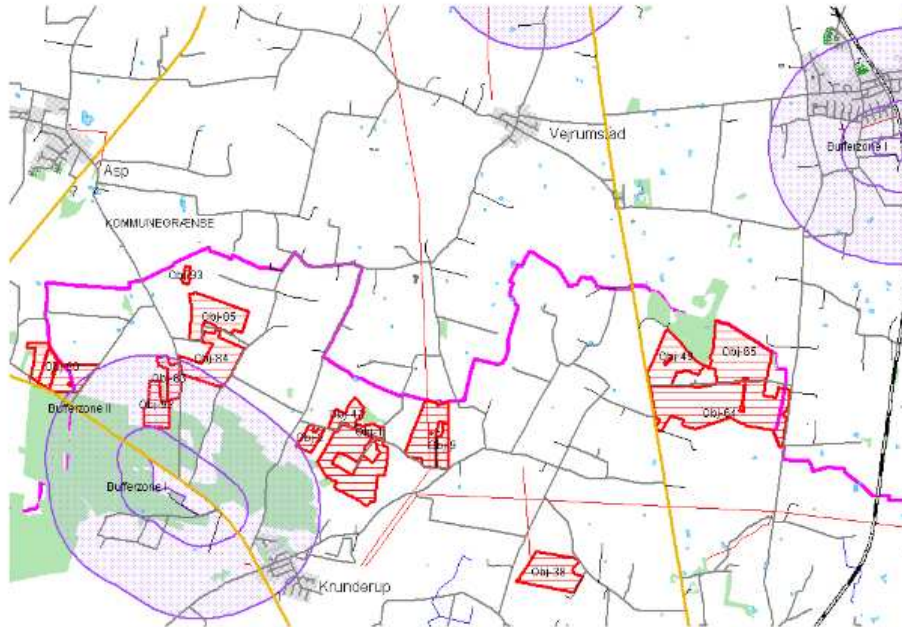
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 13/18

13/17

Bilag 5. Udbringningsarealer og bufferzone

Rådhuset
Struer Kommune
www.struer.dk

Postboks 19
Østergade 11-15
DK-7600 Struer

Telefon 96 84 84 84
Telefax 96 84 81 09
E-post struer@struer.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 14/18

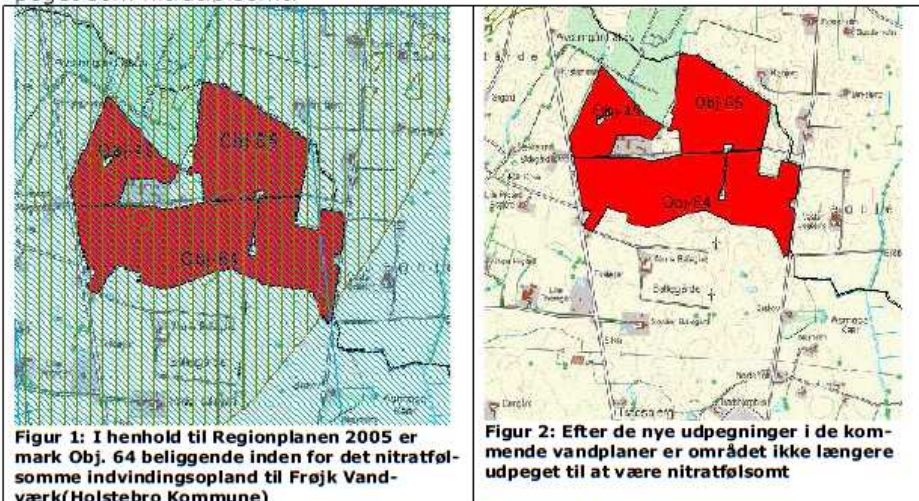
14/17

Bilag 6. Grundvandsudtalelse

**NOTAT vedr. grundvandsforholdene i forbindelse
med en § 12 godkendelse, Godrimvej 7**

Konklusionen er, at ud fra geologien og det faktum, at nitratudvaskningen falder så er der ingen indvendinger mod det ansøgte.

Marken Obj. 64 ligger i henhold til udpegninger i Regionplan 2005 inden for det nitratfølsomme indvindingsopland til Holstebro Vandværk samt nitratfølsomt indvindingsopland til Frøjk Vandværk. Sammenlignes disse områder med områderne i udkastet til vandplanerne ses det, at arealet ikke længere er udpeget som nitratfølsomt.

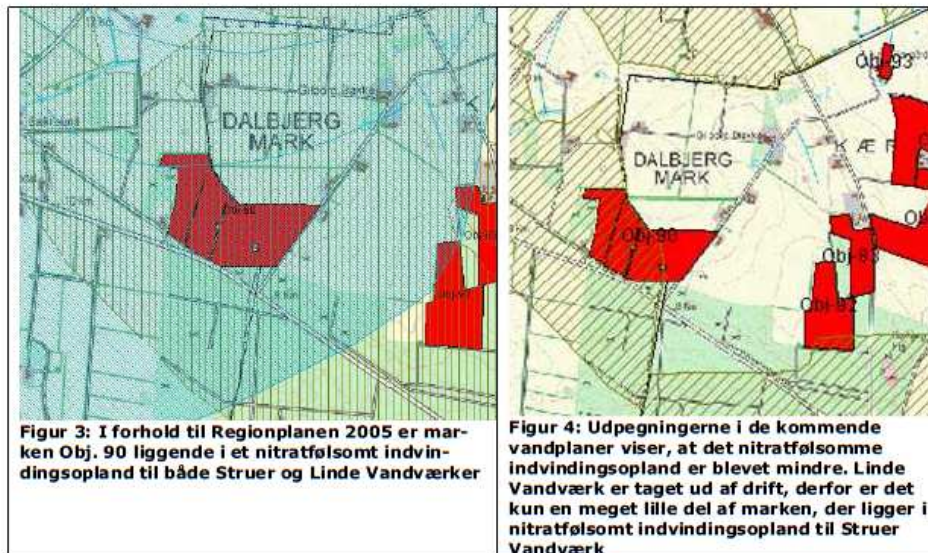
Holstebro Kommune er i gang med at udarbejde indsatsplaner for Holstebro og Frøjk Vandværker. I henhold til de kommende indsatsplaner må der i indsatsområdet maksimalt være en udvaskning på 60 mg/l.

Der er på mark Obj. 64 ansøgt om en nitratudvaskning til rodzonen på 35 mg/l. Den nuværende drift giver en nitratudvaskning på 39 mg/l.

Marken Obj. 90 ligger i henhold til udpegninger i Regionplan 2005 inden for det nitratfølsomme indvindingsopland til Struer Vandværk. Sammenlignes disse områder med områderne i udkastet til vandplanerne ses det, at det nitratfølsomme indvindingsopland stort set er det samme.

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 15/18

15/17

Der er på mark obj. 90 ansøgt om en nitratudvaskning til rodzonen på 54 mg/l. Den nuværende drift giver en nitratudvaskning på 59 mg/l.

Struer Kommune vurderer i forhold til grundvandet, at ud fra geologien og det faktum, at nitratudvaskningen falder, så er der ingen indvindinger mod det ansøgte.

Omkring mark Obj. 64 er geologien præget af morænelandskab og begravede dale. Udvasningen på marken er 35 mg/l et fald fra 39 mg/l. På grund af geologien og den i forvejen lave nitratudvaskning er der ingen indvindinger mod det ansøgt

Geologien omkring mark Obj. 90 er beskrevet ud fra 3 boringer, DGU nr. 63.422, DGU nr. 63.395 og den sløjfede boring med DGU nr. 64.442. Øverst i lagserien findes et lerlag på op til 7 meter. Derunder findes et sandlag fra 4 meter og op til 15 meter. Herunder er der lag skiftevis af sand og ler. Marken ligger ca. 3 km fra det nærmeste vandværk, Linde Vandværk. Vandværket blev i slutningen af 2009 taget ud af produktionen, deres indvinding foregik fra 96-108 meters dybde. Indvindingen fra Struer Vandværk foregår ligeledes fra det dybe magasin. I den forbindelse vurderes det, at en nitratudvaskning på 54 mg/l som er faldende i forhold til nudriften ingen negativ betydning har for grundvandet.

Anni Lassen, Geolog, Struer Kommune, den 8. februar 2010

Rådhuset
Struer Kommune
www.struer.dk

Postboks 19
Østergade 11-15
DK-7600 Struer

Telefon 96 84 84 84
Telefax 96 84 81 09
E-post struer@struer.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 16/18

16/17

Bilag 7. Udpegningsgrundlag for habitat- og fuglebeskyttelsesområder

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde nr. 38: Nissum Fjord

SPA 38 Nissum Fjord				Vejledning
Rørdrum		Y		F3
Pibesvane			T	F2, F4
Sangsvane			T	F2, F4
Bramgås			T	F2, F5
Rørhøg		Y		F3
Plettet rørvagtel		Y		F1
Klyde		Y	T	F1, F4
Hvidbrystet præstekrave		Y		F1
Almindelig Ryle		Y		F1
Brushane		Y		F1
Lille kobbersneppe			T	F2, F4
Splitterne		Y		F1
Fjordterne		Y		F1
Havterne		Y		F1
Dværgterne		Y		F1
	Knopsvane		T	F4
	Kortnæbbet gås		T	F4
	Lysbuget knortegås		T	F4
	Pibeand		T	F4
	Krikand		T	F4
	Spidsand		T	F4
	Toppet skallesluger		T	F4
	Stor skallesluger		T	F4

Opland til Nissum Fjord er ca. 1600 km²

Rådhuset
Struer Kommune
www.struer.dk

Postboks 19
Østergade 11-15
DK-7600 Struer

Telefon 96 84 84 84
Telefax 96 84 81 09
E-post struer@struer.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 17/18

17/17

Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 58: Nissum Fjord

1095	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>)
1096	Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>)
1099	Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>)
1103	Stavsild (<i>Alosa fallax</i>)
1106	Laks (<i>Salmo salar</i>)
1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
1831	Vandranke (<i>Luronium natans</i>)
1150	* Kystlaguner og strandsøer
1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
1330	Strandenge
2130	* Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
2140	* Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
2190	Fugtige klitlavninger
2310	Indlandsklitter med lyng og visse
2330	Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter
4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyg
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
6230	* Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
7230	Rigkær
9100	* Skovbevoksede tørvemoser
91E0	* Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

16. februar 2010

Rådhuset
Struer Kommune
www.struer.dk

Postboks 19
Østergade 11-15
DK-7600 Struer

Telefon 96 84 84 84
Telefax 96 84 81 09
E-post struer@struer.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 19 – § 21 vurdering fra Struer Kommune 18/18

**STRUER
KOMMUNE**

 POSTBOKS 19
 ØSTERGADE 11-15
 7600 STRUER

 T: 96 84 84 84
 F: 96 84 81 09
 E: STRUER@STRUER.DK

WWW.STRUER.DK

 Holstebro Kommune - miljøafdelingen
 Novem Park 51
 7500 Holstebro

Udtalelse vedr. udkast til miljøgodkendelse til landbruget Bakkegården, Godrimvej 7, 7500 Holstebro

Struer Kommune har d. 18/8-2010 modtaget udkast til miljøgodkendelse for ovennævnte ejendom i offentlig høring.

I forhold til den §21-udtalelse vedrørende markerne Obj 64 og Obj 90, som Struer Kommune har udarbejdet til ansøgningen, indeholder udkastet til miljøgodkendelse følgende ændringer:

- På tidspunktet for Struer Kommunes §21-udtalelse omhandlede miljøansøgningen udbringning af i alt 351,00 DE. Dette er i udkastet til godkendelse ændret til 351,26 DE. Struer Kommune anser dette for at være en ubetydelig ændring, og har derfor ingen bemærkninger til dette.
- På tidspunktet for Struer Kommunes §21-udtalelse omhandlede miljøansøgningen udbringning af 7.288,70 kg P (fosfor) på det samlede udspretningsareal årligt (heraf 4.600 kg P i "anden organisk gødning" end husdyrgødning). Denne "anden organiske gødning" er udtaget af ansøgningen, så den ansøgte udbringning af P er reduceret til 2.691 kg P årligt. Fosfortallet for arealerne beliggende i Struer Kommune er gennem analyse af jordprøver fundet til hhv. 2,3 (Obj 64) og 4,4 (Obj 90), hvilket er lavere end de maks. 6,0, som er omtalt i §21-udtalelsen. Struer Kommune har derfor ingen indvendinger mod denne ændring i godkendelsen.
- Udledning af nitrat fra rodzonen i mark Obj 90 er i udkastet til miljøgodkendelse oplyst som værende 51 mg/l, mens det på tidspunktet for Struer Kommunes udarbejdelse af §21-udtalelse var oplyst til 54 mg/l. Eftersom udvaskningen i udkastet til den endelige miljøgodkendelse er lavere end forudsat, da vi lavede vores udtalelse, har Struer Kommune ingen indvendinger mod denne ændring.

Som det fremgår af ovenstående, har Struer Kommune ingen indvendinger mod de forskelle, der er mellem de forudsætninger, der lå til grund for den udarbejdede §21-udtalelse og det foreliggende udkast til miljøgodkendelse.

Med venlig hilsen

 Karin Stavnskær
 Miljømedarbejder
 Struer Kommune

DATO

19-08-2010

JOURNALNUMMER

09.17.18-P19-3-10

RÅDHUSET, NATUR- OG

 MILJØAFDELINGEN
 ØSTERGADE 13, 1. SAL
 7600 STRUER

E: TEKNISK@STRUER.DK

 F: 96 84 84 09
 T: 96 84 84 84

SAGSBEHANDLER:

 KARIN STAVNSKÆR
 DIREKTE TELEFON:
 96848452

Skabelonnavn: Miljø standardbev. version 1

 Struer Kommune bruger it i sagsbehandlingen. Derfor skal kommunen følge persondataloven og gøre dig opmærksom på dine rettigheder efter denne lov: Når kommunen indsamler og/eller behandler personoplysninger om dig, har du ret til at få indsigt i disse oplysninger og gøre indsigelse, hvis oplysningerne er forkerte. Kommunen skal slette/ændre forkerte oplysninger. Vil du vide mere om persondataloven, kan du læse en udførlig vejledning på Dataforsynets hjemmeside: www.dataforsynet.dk
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 20 – Bemærkning fra Det Økologiske Råd (DØR) i offentlighedsperioden

DET ØKOLOGISKE RÅD
FREMtidENS MILJØ SKABES I DAG

Holstebro Kommune
Teknik og Miljø
Nupark 51
7500 Holstebro

20. september 2010.

Bemærkninger til Holstebro Kommunes forslag til miljøgodkendelse af svinebrug på Godrimvej 7, 7500 Holstebro i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det Økologiske Råd har følgende bemærkninger.

Miljøgodkendelsen indebærer tilladelse til at udvide den eksisterende produktion fra 305 søer, 7.625 smågrise (7,2-30) og 4.287 slagtesvin (45-100,5 kg) til 315 søer, 10.000 smågrise (7,2-30) og 10.000 slagtesvin (30-105 kg).

Det svarer til en udvidelse fra 213,36 dyreenheder (DE) til 391,30 DE.

Ammoniaktabet i ansøgt produktion er 5.525,08 kg N/år svarende til 14,1 kg N/DE.

Det Økologiske Råd finder ikke, at BAT-kravet er opfyldt, jfr. Miljøministeriets vejledende emissionsgrænser opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Det Økologiske Råd har beregnet, at ammoniaktabet skal reduceres til følgende for at opfylde BAT:

305 søer á 3,10 kg N	= 918 kg N
10 søer á 2,7 kg N	= 27 kg N
7.625 smågrise x 0,071 kg N	= 541 kg N
2.375 smågrise x 0,06 kg N	= 143 kg N
107,24 DE slagtesvin i eksisterende drift x 36 x 0,35 kg N x 1,071	= 1.447 kg N
<u>164,66 DE slagtesvin i udvidelsen x 36 x 0,29 kg x 1,071</u>	<u>= 1.841 kg N</u>
I alt	= 4.917 kg N

Da ammoniaktabet er på 5.525 kg N/år, er BAT-kravet ikke opfyldt.

Det Økologiske Råd opfordrer Holstebro Kommune til at stille vilkår om, at de vejledende emissionsgrænser skal opfyldes.

Det Økologiske Råd bemærker, at N-indholdet i svinegyllen er på 109,6 kg N/DE, hvilket viser, at der er et stort potentiale for ammoniakreduktion ved at foderoptimere, idet der fodres langt over niveauet i fodernorm 2010, fordi der anvendes fodernorm 2005/2006 i ansøgningskemaet.

Med venlig hilsen

Hans Nielsen

Blegdamsvej 4 B, DK 2200 København N. Tlf.: 33 15 09 77 www.ecocouncil.dk E-mail: info@ecocouncil.dk
Hans Nielsen, cand. scient., projektmedarbejder, direkte tlf.: 33 18 19 44 E-mail: hans@ecocouncil.dk
Det Økologiske Råd er en forening, som arbejder for en bæredygtig udvikling i Danmark og globalt,
og udgiver tidsskriftet Global Økologi.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 21 – Ansøgers kommentar til indkommen bemærkning fra DØR

en del af Dansk Landbrugsrådgivning

Herning d. 28-09-10.

Vejledende Emissionsgrænseværdi vedr. husdyrbruget på Godrimvej 7, 7500 Holstebro.

På baggrund af bemærkning fra Det Økologiske Råd (DØR) indkommet i høringsfasen vælger ansøger at imødekomme kravet og ansøgningen korrigeres jf. nedenstående beregning:

Det Økologiske Råd har beregnet, at ammoniaktabet skal reduceres til følgende for at opfylde BAT:

305 søer á 3,10 kg N	= 918 kg N
10 søer á 2,7 kg N	= 27 kg N
7.625 smågrise x 0,071 kg N	= 541 kg N
2.375 smågrise x 0,06 kg N	= 143 kg N
107,24 DE slagtesvin i eksisterende drift x 36 x 0,35 kg N x 1,071	= 1.447 kg N
164,66 DE slagtesvin i udvidelsen x 36 x 0,29 kg x 1,071	= 1.841 kg N
<u>I alt</u>	<u>= 4.917 kg N</u>

Svinerådgivning Vest gør opmærksom på at ovennævnte beregningsmetode IKKE er i overensstemmelse med den af Miljøstyrelsen anbefalede beregningsmetode jf. Nyhedsbrev af 22. september 2010. Ansøger har fået fremlagt beregning fra Svinerådgivning Vest som følger Miljøstyrelsens vejledning.

Endvidere skal det præciseres at beregninger for søer og smågrise er foretaget på baggrund af høringsudkast som ikke er vedtaget ved sagens afslutning. Evt. ændringer til det endelige vejledningsmateriale, vil således ikke give anledning til revurdering af det foreliggende grundlag for Miljøgodkendelsen.

Ansøger er ved sagens afslutning gjort opmærksom på ovenstående og ændringer i ansøgningen foretages på ansøgers foranledning og med dennes accept.

Michael Lynge Kær, Miljøkonsulent
Svinerådgivning Vest

Side 1 af 1.

:\ODMA\CAPTIA\http://captia/sjp/DOR3609527

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 22 – Holstebro Kommunes kommentar til indkommen bemærkning fra DØR

Ansøger har valgt at efterkomme kravet fra Det Økologiske Råd (DØR) om en yderligere reduktion af ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Dette er gjort ved at øge køleeffekten på gyllekølingsanlægget fra 18 til 22 % samt etablere foderkorrektioner for slagtesvin, smågrise og søer. Disse forhold er ændret i forhold til det udsendte forslag. Holstebro Kommune har stillet vilkår i henhold til de ansøgte ændringer.

Projektændringerne medfører ikke ændringer i miljøgodkendelsens arealdel, da al gyllen afhændes til Måbjerg Bioenergi. Mængde og næringsstofsammensætning i den modtagne afgassede biomasse er ikke ændret som følge af projektændringerne.